

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ЛУЦЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИКАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

**Викладання предметів
технологічної освітньої галузі
(практикум з методикою)**

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК

Видавець Кушнір Г. М.
Івано-Франківськ — 2024

УДК 373.3.016:62/64(075.2)

*Рекомендовано до друку Методичною радою
Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж»
Волинської обласної ради
(протокол №8 від 25.03.2024.)*

Рецензенти:

Світлана Довбенко кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Сергій Марчук кандидат педагогічних наук, старший викладач, викладач-методист, завідувач кафедри педагогіки і психології Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради

Викладання предметів технологічної освітньої галузі (практикум з методикою): навч.-метод. посіб. / авт.-упоряд. А. Хомярчук, О. Цюняк. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2024. 176 с.

ISBN 978-617-7926-60-2

УДК 373.3.016:62/64(075.2)

Навчально-методичний посібник розроблений для здобувачів фахової передвищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта з метою узагальнення теоретичних знань з курсу «Викладання предметів технологічної освітньої галузі (практикум з методикою)». У виданні подано робочу програму і силабус освітнього компонента, представлено матеріал для проведення лекційних, практичних, лабораторних занять, узагальнено питання для самостійного опрацювання, тестові завдання для контролю знань студентів, список рекомендованої літератури.

Навчально-методичний посібник адресований здобувачам фахової передвищої освіти педагогічних спеціальностей та закладів вищої освіти, викладачам, учителям початкових класів.

Авторки опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність і точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, власних імен та інших відомостей.

ISBN 978-617-7926-60-2

© Хомярчук А., 2024,
© Цюняк О., 2024.

ЗМІСТ

Робоча програма освітнього компонента «Викладання предметів технологічної освітньої галузі (практикум з методикою)	5
Силабус освітнього компонента «Викладання предметів технологічної освітньої галузі (практикум з методикою)	24
Модуль I. Загальні питання методики з реалізації змісту освітньої галузі «Технології»	36
Тема 1. Значення, мета, завдання освітньої галузі «Технології» в освітньому процесі початкової школи. Творча предметно-перетворювальна діяльність учнів початкових класів як запит суспільства	36
Тема 2. Інтеграція освітньої галузі «Технології» в курсі «Я досліджую світ» Сучасний урок інтегрованого курсу «Я досліджую світ»: технологічна освітня галузь. Основні вимоги до уроку	45
Тема 3. Структура програми, зміст навчального матеріалу за змістовими лініями і темами. Обов’язкові результати навчання та їх роль у проєктуванні навчальної діяльності з технологічної освітньої галузі	56
Тема 4. STEM-технології у навчальному процесі. Принципи упровадження STEM-освіти. Lego – конструювання. Шість цеглин. Гра по-новому, навчання по-іншому	62
Тема 5. Проєктні технології в початковій школі. Етапи при організації та виконанні навчальних проєктів: організаційно-орієнтовний, технологічно-реалізаційний, результативно-узагальнювальний, презентативно-творчий. Вимоги до оцінювання проєктів	69
Модуль II. Методика навчання здобувачів початкової освіти прийомів роботи з папером	74
Плани практичних занять	74
Тема 6. Методика виготовлення виробів у техніці «орігамі»	74
Тема 7. Методика виготовлення витинанок	78
Тема 8. Методика виготовлення аплікації з паперу	83
Тема 9. Створення композицій у техніці «квілінг»	87
Модуль III. Методика навчання здобувачів початкової освіти прийомів роботи з волокнистими матеріалами	93
Тема 10. Методика виготовлення аплікації з ниток	93
Тема 11. Методика виготовлення іграшок з ниток	96
Тема 12. Методика пошиття гольника, оздоблення ручними швами. Вишивка – один із видів народного мистецтва в Україні	99
Тема 13. Методика виготовлення аплікації з тканини	106
Тема 14. Методика виготовлення іграшок з тканини, фетру	110

Модуль IV. Методика навчання здобувачів початкової освіти	115
приймів роботи з різними матеріалами в початкових класах	
Тема 15. Методика навчання конструюванню аплікації і композиції з природних матеріалів	115
Тема 16. Методика виготовлення виробів з металу	120
Тема 17. Методика виготовлення виробів з пластиліну і пап'є-маше	124
Тема 18. Методика виготовлення виробів з утилізованої пластмасової продукції	130
Плани лабораторних робіт	134
Плани самостійних робіт	144
Модуль II. Тема 8. Виготовлення аплікації в техніці торцювання	144
Модуль II. Тема 9. Конструювання моделі термометра з паперу	148
Модуль III. Тема 12. Вишивка – один з давніх видів народного мистецтва в Україні. Народний одяг	151
Модуль III. Тема 14. Виготовлення м'якої іграшки з тканини	156
Модуль IV. Тема 15. Виготовлення декоративної тарілки у техніці флоромозаїки	161
Завдання для підсумкового контролю навчальних досягнень здобувачів освіти	165
Тестові завдання до Модуля I	165
Тестові завдання до Модуля II	167
Тестові завдання до Модуля III	169
Тестові завдання до Модуля IV	171
Підсумкові завдання на залік	174

Робоча програма освітнього компонента «Викладання предметів технологічної освітньої галузі (практикум з методикою)»

Робоча програма освітнього компонента «Викладання предметів технологічної освітньої галузі (практикум з методикою)» для здобувачів освіти освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» за галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 013 Початкова освіта. 28 серпня 2023 року. 14 с.

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика освітнього компонента		
		Денна форма навчання		
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Обов’язковий		
	Спеціальність 013 Початкова освіта			
Змістових модулів – 4	ОПС: фаховий молодший бакалавр	Рік підготовки: 3-й		
Загальна кількість годин – 90		Семестр: 6-й		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 2		Лекції 10	Лабораторні 4	Практичні 46
		Самостійна робота 30		
		Вид контролю: залік		

2. Мета, програмні компетентності та результати навчання

2.1. Мета вивчення освітнього компонента: формування у здобувачів фахової передвищої освіти базового понятійно-категоріального апарату, необхідного для вивчення дисципліни; засвоєння теоретичних знань про технологічні процеси сучасного виробництва; регіональні традиційні ремесла; матеріали, їх властивості, технологію виробництва та обробки; формування практичних умінь у предметно-перетворювальній, конструкторській та конструктивно-художній діяльності на основі навичок самостійного планування послідовних трудових дій; ознайомлення з прийомами художнього конструювання виробів та виконання технік декоративно-прикладного характеру; навчання практичному застосуванню найпростіших інструментів і пристосувань для ручної обробки різних матеріалів, дотримання правил безпечної праці та гігієни; оволодіння методикою технологічних операцій здобувачів освіти закладів загальної середньої освіти з урахуванням їхніх вікових та психологічних особливостей.

2.2. Програмні компетентності

2.2.1. Інтегральна компетентність.

ІК-1. Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності, що вимагає застосування положень і методів психолого-педагогічної науки та характеризується певною невизначеністю умов, а також нести відповідальність за результати своєї діяльності в освітньому процесі.

2.2.2. Загальні компетентності:

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-11. Здатність планувати та управляти часом.

Фахові компетентності

СК-1. Здатність до застосування системи психолого-педагогічних знань і умінь, що є базовими для реалізації змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти.

СК-2. Здатність до планування, моделювання, конструювання, проектування, організації освітнього процесу в початковій школі.

СК-3. Здатність до використання відкритих ресурсів, інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі.

СК-4. Здатність дотримуватись вимог нормативно-правових документів, що регламентують організацію освітнього процесу в початковій школі; дотримуватися принципів професійної етики і розуміти можливі наслідки своєї професійної діяльності для громадської.

СК-6. Здатність визначати мету та завдання освітнього процесу, коригувати його шляхом зіставлення проміжних результатів із запланованими.

СК-7. Здатність добирати доцільні методи, засоби і форми навчання відповідно до визначених мети і завдань уроку, іншої форми навчання з урахуванням специфіки змісту навчального матеріалу та індивідуальних особливостей учнів.

СК-8. Здатність до проведення формувального та підсумкового оцінювання навчальних досягнень учнів.

2.3. Передумови для вивчення освітнього компонента

Передумови (пререквізити) для успішного опанування освітнього компонента «Викладання предметів технологічної освітньої галузі (практикум з методикою)» є засвоєння: «Вступ до спеціальності з основами академічної доброчесності», «Практичний курс інформатики (з елементами програмування) (Інформатика)», «Основи екології (Біологія і екологія)», «Анатомія, фізіологія і гігієна дітей

шкільного віку та основи валеології», «Педагогіка», «Психологія (загальна, вікова)».

2.4. Результати навчання

Програмні результати навчання за ОПП:

ПРН-1. Використовувати фахову літературу та інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі початкової школи, володіти інформаційними технологіями, працювати з усіма видами інформації.

ПРН-2. Дотримуватися нормативно-правових документів, що регламентують організацію освітнього процесу в початковій школі.

ПРН-3. Планувати роботу вчителя, а саме здійснювати: календарно-тематичне планування змісту освітніх галузей, поурочне планування, планування виховної роботи, планування професійного саморозвитку вчителя.

ПРН-6. Використовувати в освітньому процесі методики та систему теоретичних знань з освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти, проводити моніторинг якості навчальних досягнень, здійснювати контроль і оцінювання учнів початкової школи.

ПРН-9. Створювати здоров'я збережувальне освітнє середовище, зорієнтоване на особистісний розвиток молодших школярів, урахувати індивідуальні потреби учнів.

ПРН-15. Робити презентації (усно/письмово), виконувати експериментальні проекти, курсові роботи.

ПРН-16. Аналізувати навчально-методичні комплекти для початкової школи, оцінювати їхнє змістово-технологічне наповнення відповідно до дидактичних вимог.

ПРН-18. Надавати батькам (особам, що їх замінюють) порад і рекомендацій щодо підтримки навчальної діяльності учня за межами закладу освіти, організовувати взаємодію з батьками в різних формах.

ПРН-19. Застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію різних освітніх галузей, навчальних предметів (інтегрованих курсів) під час підготовки і проведення занять.

Результати навчання за освітнім компонентом.

Здобувачі освіти повинні знати:

- теоретичні і методичні основи технологічної освітньої галузі;
- загальні основи сучасного виробництва;
- зміст основних ліній Державного стандарту початкової освіти, зокрема технологічної освітньої галузі;
- зміст програм предметів технологічної освітньої галузі для початкових класів;
- зміст та методику проведення занять з використанням інноваційних форм і методів навчання;
- сучасні форми організації пізнавально-трудової діяльності на уроках;
- правила безпечної праці при обробці різних матеріалів;
- санітарно-гігієнічні вимоги до організації навчання та обслуговування робочої кімнати;
- специфіку проведення інтегрованого уроку, принципи його планування відповідно до сучасних вимог закладів освіти;
- мати уявлення про характер праці, майстрів народних промислів, зайнятих обробкою різних матеріалів;
- види різних матеріалів, їх властивості, технологію виготовлення і обробки, застосування;
- назви інструментів, що використовуються для обробки матеріалів, їх будову, призначення, прийоми користування;
- форми деталей, розгорток, креслень виробів об'ємних форм, моделей, елементи графічної грамоти.

Здобувачі освіти повинні вміти:

- словесно формулювати теоретичні положення з методики технологічної освітньої галузі;
- ознайомлювати здобувачів початкової освіти з технологічними процесами сучасного виробництва, формувати у них знання про трудову діяльність українського народу, традиційні ремесла;
- читати графічні зображення, схеми, креслення, ескізи, технічні рисунки та технологічні картки;

- роз'яснювати технологію отримання різних матеріалів , їх властивостей і застосування при виготовленні різних виробів;
- дотримуватися правил безпечної праці і вимог гігієни праці;
- створювати на заняттях безпечні умови праці на основі знань правил техніки безпеки та за допомогою системи інструктажів;
- добирати матеріали з необхідними для певних видів роботи властивостями, виконувати технологічні операції з їх обробки та застосуванням відповідних ручних інструментів з дотриманням вимог культури, гігієни та безпеки праці;
- користуючись інструментами для ручної обробки матеріалів, виконувати технологічні операції та прийоми;
- виготовляти різні вироби, площинні та об'ємні наочні посібники з врахуванням вимог технічної естетики;
- складати плани-конспекти уроків до тем, передбачених програмою;
- використовувати інноваційні форми організації освітнього процесу;
- формувати технічне мислення у здобувачів початкової освіти, основи конструкторських умінь, забезпечувати розвиток умінь, творчо розв'язувати проблемні ситуації, використовувати нестандартні шляхи їх вирішення у власній творчій діяльності;
- організовувати самостійну трудову діяльність здобувачів початкової освіти за готовими технологічними картками, навчальними посібниками;
- формувати елементи культури праці, політехнічні знання та уміння виконувати технологічні операції, удосконалювати загально-трудова уміння;
- здійснювати добір і застосовувати в освітньому процесі засоби народної педагогіки, народознавчий матеріал з історії розвитку ремесел та декоративно-ужиткового мистецтва України, рідного краю;
- підводити підсумки і оцінювати досягнення здобувачів початкової освіти з технологічної освітньої галузі;
- організовувати підсумкові виставки творчих робіт здобувачів початкової освіти.

3. Програма освітнього компонента

Змістовий модуль I

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ МЕТОДИКИ З РЕАЛІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ «ТЕХНОЛОГІЇ»

Тема 1. Значення, мета, завдання освітньої галузі «Технології» в освітньому процесі початкової школи.

Значення, мета, завдання освітньої галузі «Технології» в освітньому процесі початкової школи. Змістові лінії структурування змістового наповнення освітньої галузі «Технології». Творча предметно-перетворювальна діяльність учнів початкових класів як запит суспільства. Основні види предметно-перетворювальної діяльності та їх зміст. Основні етапи предметно-перетворювальної діяльності.

Тема 2. Інтеграція освітньої галузі «Технології» в курсі «Я досліджую світ».

Інтеграція освітньої галузі «Технології» в курсі «Я досліджую світ». Сучасний урок інтегрованого курсу «Я досліджую світ»: технологічна освітня галузь. Основні вимоги до уроку.

Тема 3. Структура програми освітньої галузі «Технології».

Структура програми, зміст навчального матеріалу за змістовими лініями і темами. Обов'язкові результати навчання та їх роль у проєктуванні навчальної діяльності з технологічної освітньої галузі.

Тема 4. STEM-технології у освітньому процесі.

STEM-технології у освітньому процесі. Основні завдання природничо-математичної освіти (STEM-освіти). Принципи упровадження STEM-освіти. Lego – конструювання. Шість цеглин. Гра по-новому, навчання по-іншому.

Тема 5. Проєктні технології в початковій школі.

Проєктні технології в початковій школі. Етапи при організації та виконанні навчальних проєктів: організаційно-орієнтовний, технологічно-реалізаційний, результативно-узагальнювальний, презентативно-творчий. Вимоги до оцінювання проєктів.

Змістовий модуль II

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ПРИЙОМІВ РОБОТИ З ПАПЕРОМ

Тема 6. Методика роботи з папером.

Методика ознайомлення здобувачів початкової освіти із відомостями про технологію виготовлення виробів з паперу та картону на уроках технологічної освітньої галузі.

Згинання паперу як виробнича операція. Поняття про мистецтво «орігамі», його види. Методика навчання здобувачів початкової освіти виготовленню виробів у техніці «орігамі».

Тема 7. Методика виконання витинанок.

Методика виконання витинанок у початковій школі. Витинанка – вид декоративно-прикладного мистецтва. Орнаменти і колорит витинанок, їх види. Матеріали, інструменти, техніка виготовлення. Правила і прийоми різання паперу і картону ножицями. Правила безпечної праці. Методика навчання здобувачів початкової освіти прийомів виготовлення витинанок з паперу.

Тема 8. Методика виконання аплікації з паперу.

Методика навчання здобувачів початкової освіти прийомів виконання аплікаційних робіт. Мозаїка в техніці торцювання. Аплікація як вид художнього оздоблення виробів. Види аплікаційних робіт. Предметна, декоративна, сюжетна аплікації, технологія їх виконання.

Тема 9. Методика виготовлення виробів у техніці «квілінг». **Конструювання наочних дидактичних посібників.**

Створення композицій у техніці квілінг. Історія мистецтва «квілінг». Основні форми квілінгу. Створення композицій на різну тематику у техніці квілінг. Методика навчання здобувачів освіти прийомів папероскручування. Конструювання дидактичних ігор з паперу.

Змістовий модуль III

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ПРИЙОМІВ РОБОТИ З ВОЛОКНИСТИМИ МАТЕРІАЛАМИ

Тема 10. Методика виготовлення аплікації з ниток.

Методика навчання здобувачів початкової освіти прийомам роботи з волокнистими матеріалами. Класифікація волокнистих матеріалів за походженням. Види ниток. Технологія виготовлення аплікації з ниток.

Тема 11. Методика виготовлення іграшок з ниток.

Методика навчання здобувачів початкової освіти плетінню круглого помпона. Методичні рекомендації щодо виготовлення іграшок з ниток.

Тема 12. Методика виконання швів.

Методика пошиття гольника, оздоблення ручними оздоблювальними швами, стрічкою. Вишивка – один з давніх видів народного мистецтва в Україні. Поділ орнаментальних вишивок за змістом і формою: геометричні, рослинні, зооморфні. Шви для ручного шиття. Правила безпечної роботи під час вишивання.

Тема 13. Методика виготовлення аплікації з тканини.

Методика навчання здобувачів початкової освіти з виготовлення аплікації на тканині. Аплікація з тканини, види. Підготовка тканини до аплікації. Технологія виготовлення предметної аплікації з тканини.

Тема 14. Методика виготовлення іграшок з тканини, фетру.

Методичні технології конструювання іграшок з тканини, фетру та інших допоміжних матеріалів. Історія виникнення української ляльки-мотанки, особливості її створення. Традиції, пов'язані із застосуванням ляльки-мотанки в українській сім'ї.

Змістовий модуль IV.

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ПРИЙОМІВ РОБОТИ З РІЗНИМИ МАТЕРІАЛАМИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ

Тема 15. Методика роботи з природним матеріалом.

Методика навчання здобувачів початкової освіти конструюванню аплікації і композиції з природних матеріалів. Види природного матеріалу. Правила збирання і зберігання. Виготовлення об'ємних і площинних виробів. Особливості роботи з різними природними матеріалами. Аплікація з засушеного листя, соломки, виготовлення об'ємних виробів з природного матеріалу.

Тема 16. Методика роботи з металом.

Методика навчання здобувачів початкової освіти виготовленню різних видів виробів з металів. Карбування – як спосіб художньої обробки металу. Основні операції і прийоми ручної обробки м'якого дроту і фольги.

Тема 17. Методика роботи з пластичними матеріалами.

Методика навчання здобувачів початкової освіти з виготовлення виробів з пластиліну і пап'є-маше. Робота з пластиліном на площині. Властивості пластиліну. Основні прийоми ліплення. Технологія виготовлення виробів у техніці пап'є-маше. Техніка роботи, послідовності виконання дій.

Тема 18. Методика роботи з утилізованими матеріалами.

Методика навчання здобувачів початкової освіти з виготовлення виробів утилізованої пластмасової продукції. Класифікація найбільш поширених і доступних для ручної обробки пластичних мас. Прийоми обробки пластмас. Правила безпечної праці.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	Усього	у тому числі			
		Лекції	Практичні	Лабораторні	Самостійна робота
Змістовий модуль І. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ МЕТОДИКИ З РЕАЛІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ «ТЕХНОЛОГІЇ»					
Тема 1. Значення, мета, завдання освітньої галузі «Технології» в освітньому процесі початкової школи.	2	2			
Тема 2. Інтеграція освітньої галузі «Технології» в курсі «Я досліджую світ».	4	2		2	
Тема 3. Структура програми освітньої галузі «Технології».	4	2		2	
Тема 4. STEM-технології у освітньому процесі.	2	2			
Тема 5. Проектні технології в початковій школі.	2	2			
Здача змістового модуля І (теми 1-5).	2		2		
Разом за змістовим модулем І	16	10	2	4	
Змістовий модуль ІІ. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ПРИЙОМІВ РОБОТИ З ПАПЕРОМ					
Тема 6. Методика роботи з папером	2		2		

Тема 7. Методика виконання витинанок	2		2		
Тема 8. Методика виконання аплікації з паперу	10		4		6
Тема 9. Методика виготовлення виробів у техніці «квілінг». Конструювання наочних дидактичних посібників	8		2		6
Здача змістового модуля II (теми 6-9)	2		2		
<i>Разом за змістовим модулем II</i>	24		12		12
Змістовий модуль III. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ПРИЙОМІВ РОБОТИ З ВОЛОКНИСТИМИ МАТЕРІАЛАМИ					
Тема10. Методика виготовлення аплікації з ниток	2		2		
Тема 11. Методика виготовлення іграшок з ниток	4		4		
Тема 12. Методика виконання швів	8		2		6
Тема 13. Методика виготовлення аплікації з тканини	2		2		
Тема 14. Методика виготовлення іграшок з тканини, фетру	10		4		6
Здача змістового модуля III (теми 10-15)	2		2		
Разом за змістовим модулем III	28		16		12

Змістовий модуль IV. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ПРИЙОМІВ РОБОТИ З ВОЛОКНИСТИМИ МАТЕРІАЛАМИ					
Тема 16. Методика роботи з природним матеріалом	10		4		6
Тема 17. Методика роботи з металом	4		4		
Тема 18. Методика роботи з пластичними матеріалами	4		4		
Тема 19. Методика роботи з утилізованими матеріалами	2		2		
Здача змістового модуля IV (теми 16-19)	2		2		
Разом за змістовим модулем IV	22		16		6
<i>Усього годин</i>	90	10	46	4	30

5. Теми практичних занять

№ з/п	№ теми/ модуля	Назва теми	Кількість годин
1.	1-5/I	Здача змістового модуля I. Тести (теми 1-5)	2
2.	6/II	Методика виготовлення виробів у техніці «орігамі».	2
3.	7/II	Методика виготовлення сюжетних витинанок.	2
4.	8/II	Методика виготовлення сюжетної аплікації з паперу.	4
5.	9/II	Виготовлення виробів у техніці «квілінг».	2
6.	6-9/II	Здача змістового модуля II. Тести (теми 6-9)	2
7.	10/III	Методика виготовлення аплікації з ниток.	2
8.	11/III	Методика виготовлення іграшок з ниток.	4
9.	12/III	Методика пошиття гольника.	2
10.	13/III	Методика виготовлення предметної аплікації з тканини.	2
11.	14/III	Методика конструювання ляльки-мотанки з ниток, тканини	4

12.	10-14/III	Здача змістового модуля III. Тести (теми 10-14)	2
13.	15/IV	Методика конструювання аплікації і композиції з природних матеріалів.	4
14.	16/IV	Методика виготовлення різних видів виробів з металів.	4
15.	17/IV	Методика виготовлення виробів з пластиліну і пап'є-маше.	4
16.	18/IV	Методика виготовлення виробів з утилізованої пластмасової продукції.	2
17.	15-18/IV	Здача змістового модуля IV. Тести (теми 15-18)	2
		Разом	46

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	№ теми/модуля	Назва теми	Кількість годин
1	2/I	Спостереження і аналіз інтегрованого уроку «Я досліджую світ» (технологічна освітня галузь).	2
2	3/I	Аналіз програми інтегрованого курсу «Я досліджую світ» (технологічна освітня галузь).	2
		Разом	4

7. Самостійна робота

№ з/п	№ теми/модуля	Назва теми	Кількість годин
1	8/II	Виготовлення аплікації в техніці торцювання.	6
2	9/II	Конструювання моделі термометра з паперу.	6
3	12/III	Вишивка – один з давніх видів народного мистецтва в Україні. Народний одяг.	6
4	14/III	Виготовлення м'якої іграшки з тканини.	6
5	15/IV	Виготовлення декоративної тарілки у техніці флоромозаїки.	6
		Разом	30

8. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: контрольні тести, презентації результатів виконаних завдань, студентські презентації та виступи; виставки творчих робіт, залік.

9. Критерії оцінювання рівня досягнень здобувачів освіти

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FХ, F).

Форми контролю знань студентів:

- поточний;
- модульний;
- підсумковий (залік).

Розподіл балів, які отримують студенти

6-ий семестр

Змістовий модуль I			Змістовий модуль II						
T.1	T.2	ЗМ1	T.6	T.7	T.8	T.9		ЗМ2	
ЛР	ЛР	П	П	П	П	СР	П	СР	П
2	2	4	3	3	3	2	3	2	4

Змістовий модуль III							Змістовий модуль IV							Залік
T.10	T.11	T.12	T.13	T.14	ЗМ		T.16	T.17	T.18	T.19	ЗМ			
П	П	П	СР	П	П	СР	П	СР	П	П	П	П		
3	3	3	2	3	3	3	4	3	2	3	3	3	4	30
Усього балів 100														

Умовні позначення: T.1. – тема 1; ЛР – лабораторна робота; П – практичне заняття; СР – самостійна робота здобувачів; ЗМ – задача модуля.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для заліку	
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно	незараховано з можливістю повторного складання
0–34	F		незараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

10. Рекомендована література Базова

1. Бай І. Б., Боклащук О. І., Степанова Л. В. Методика трудового навчання в початкових класах. Модуль 4: навчально-методичні матеріали для самостійної роботи студентів. Івано-Франківськ, 2018. 85 с.
2. Веремійчик І. М. Методика трудового навчання в початковій школі: навчальний посібник. Тернопіль : Мальва-ОСО. 2007. 275 с.
3. Гільберг Т. Г., Павич Н. М., Бучківська Г. В., Греськовська В. В. Нова українська школа: технологічна освіта в початковій школі: навчально-методичний посібник. Київ : Генеза. 2021. 160 с. URL: <http://surl.li/ekwws>.
4. Гільберг Т., Тарнавська С., Павич Н. Навчально-методичний посібник. Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу. Київ : Генеза. 2020. 256 с. URL: <http://surl.li/ckqjc>.
5. Гільберг Т., Тарнавська С., Хитра З., Павич Н. Навчально-методичний посібник. Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у 3-4 класах закладів

- загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу. Київ : Генеза. 2020. 240 с. URL: <http://surl.li/ekhqd>.
6. Концепція Нової української школи. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>.
 7. Методика трудового навчання з практикумом : підручник для здобувачів фахової перед вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта. Частина 1 / автор-упорядник О. П. Цюняк. Івано-Франківськ : Кушнір Г. М. 2021. 167 с.
 8. Методика трудового навчання з практикумом : підручник для здобувачів фахової перед вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта. Частина 2 / автор-упорядник О. П. Цюняк. Івано-Франківськ : Кушнір Г. М. 2021. 172 с.
 9. Нова українська школа: порадник для вчителя / під заг. ред. Н. М. Бібік. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди». 2017. 206 с. URL: <http://surl.li/adrkv>.
 10. Про затвердження Державного стандарту початкової освіти. Постанова КМУ № 87 від 21.02.2018 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#Text>.

Допоміжна

1. Абрамова О., Горбань А., Терещук А. Особливості застосування нестандартних уроків у освітньому процесі. *Інформаційні технології в освіті та науці*. 2021. Вип. 5. С. 12–15.
2. Бойчук В. Методика застосування інформаційно-комунікаційних технологій у підготовці до проектної діяльності майбутніх учителів трудового навчання. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2019. Т. 71. № 3. С. 137–153.
3. Вахрушева Т., Купіна О. Інтерактивні технології навчання в системі вищої освіти. *Editorialboard*. 2020. Вип. С. 298–300.
4. Вправи для розвитку критичного мислення. URL: <http://surl.li/bjunz>.
5. Грибанова О. Професійна підготовка студентів коледжів на основі технологій інтерактивного навчання. *Вісник Запорізького*

- національного університету. *Педагогічні науки*. 2017. №2. С. 113–117.
6. Завдання з використанням LEGO на уроках «Я досліджую світ». URL:<http://surl.li/ekiab>.
 7. Замелюк М. І., Хомярчук А. П. Інтервенція педагогіки партнерства засобами креативної студії «Майстерня ляльок». *Освіта та розвиток обдарованої особистості* : щоквартальний науково-методичний журнал / В. В. Бондаренко (голов. ред.) та ін. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. № 4 (83). IV квартал. 2021. С. 66–69.
 8. Кондратюк В. Розвиток творчої особистості учнів на уроках Технологій засобами інформаційно-комунікаційних технологій. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. 2017. Вип. 33. С. 363–367.
 9. Копосов П. Г. Нова українська школа: дидактичні особливості організації навчально-ігрової діяльності учнів 1-2 класів : навч.-метод. посіб. Харків : Видавництво «Фабула». 2021. 160 с. URL:<http://surl.li/ekhqx>.
 10. Костенко Т. М., Довгопола К. С. Нова українська школа: формування у молодших школярів навичок конструктивного спілкування : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 176 с. URL:<http://surl.li/ekhrp>.
 11. Лісовська Т. Сутність інтерактивних технологій навчання та їх можливості в розвитку творчих здібностей особистості. *Людинознавчі студії. Серія «Педагогіка»*. 2021. Вип. 44. С. 135–139.
 12. Масол Л. Підготовка майбутніх учителів початкових класів до викладання уроків трудового навчання засобами дизайн-проектів. *Креативна педагогіка*. № 11. 2017. С. 86–89.
 13. Мороз О. Застосування мультимедійного контенту у процесі дистанційного навчання учнів початкових класів. *Наукові інновації та передові технології*. 2022. Вип. 12 (14). С. 15–19.

14. Нога А. Розвиток творчих здібностей учнів на уроках трудового навчання в умовах Нової української школи. *Освіта і наука*. 2021. Вип. 1. С. 16–19.
15. Огієнко Д. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до організації проєктно-технологічної діяльності учнів на уроках «Дизайн і технології». *New Inception*. 2021. Вип. 1–2 (3–4). С. 39–46.
16. Онопрієнко О. В. Нова українська школа: інноваційна система оцінювання результатів навчання учнів початкової школи : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 208 с. URL:<http://surl.li/dabgi>.
17. Слабко В. Дидактичні умови підготовки майбутніх учителів технологій з основ дизайну. *Педагогічні науки*. 2018. Вип. 1. С. 314–318.
18. Степаненко О., Іванишин М. Перспективи впровадження STEM-технології для активізації навчальної діяльності в закладах середньої освіти. *Наукові інновації та передові технології*. 2022. № 4 (6). С. 45–49.
19. Стрілець С., Коток В. Дидактичний мультимедійний контент для Нової української школи «KM Media ED PROFI». *Молодий вчений*. 2019. 10 (74). С. 263–266.
20. Тараненко А. Роль інформаційних технологій на уроках трудового навчання у навчанні учнів елементам дизайну. *Дизайн-освіта: проблеми та перспективи : матеріали III Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф.*, (присвячена міжнародному Дню дизайнера), (11–12 квітня 2018 р., м. Полтава). Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка. 2018. С. 155–158.
21. Ткачук С. Формування творчої активності учнів на уроках трудового навчання в процесі застосування інтерактивних технологій. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. 2018. Вип. 18. С. 149–154.

Інформаційні ресурси

1. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 1 клас.
URL:<http://surl.li/ekibo>.
2. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 2 клас.
URL:<http://surl.li/ekibg>.
3. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 3 клас.
URL:<http://surl.li/ekibr>.
4. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 4 клас.
URL:<http://surl.li/ekibw>.
5. Комплект «Я досліджую світ». URL:<https://cutt.ly/3wlHRrr>.
6. Навчально-методичне забезпечення для Нової української школи.
URL:<https://svitdovkola.org/metodi>.

Силабус освітнього компонента

«Викладання предметів технологічної освітньої галузі (практикум з методикою)»

1. Основні характеристики	
Назва курсу	Викладання предметів технологічної освітньої галузі (практикум з методикою)
Спеціальність	013 Початкова освіта
Освітньо-професійна програма	Початкова освіта
Освітній ступінь	фаховий молодший бакалавр
Курс/Семестр	3 / 6
Форма навчання	денна
Статус дисципліни	обов'язкова
Обсяг	кредити – 3 загальний обсяг годин – 90 годин аудиторної роботи – 60, з них: лекцій – 10, практичних занять – 46 годин, самостійної роботи – 30, лабораторні роботи – 4.
Контрольні заходи	залік
Мова викладання	українська
2. Кадрове забезпечення	
Кафедра/циклова комісія, що забезпечує викладання	Циклова комісія суспільних та художньо-мистецьких дисциплін
Викладач	Алла Петрівна Хомярчук
Е-mail та інші контакти викладача	

3.Цілі та предметні результати навчання

Цілі дисципліни	формування у здобувачів фахової передвищої освіти базового понятійно-категоріального апарату, необхідного для вивчення дисципліни; засвоєння теоретичних знань про технологічні процеси сучасного виробництва; регіональні традиційні ремесла; матеріали, їх властивості, технологію виробництва та обробки; формування практичних умінь у предметно-перетворювальній, конструкторській та конструктивно-художній діяльності на основі навичок самостійного планування послідовних трудових дій; ознайомлення з прийомами художнього конструювання виробів та виконання технік декоративно - прикладного характеру; навчання практичному застосуванню найпростіших інструментів і пристосувань для ручної обробки різних матеріалів, дотримання правил безпечної праці та гігієни; оволодіння методикою технологічних операцій здобувачів освіти закладів загальної середньої освіти з урахуванням їхніх вікових та психологічних особливостей.
Компетентності	<i>Інтегральна компетентність.</i> ІК-1. Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності, що вимагає застосування положень і методів психолого-педагогічної науки та характеризується певною невизначеністю умов, а також нести відповідальність за результати своєї діяльності в освітньому процесі. <i>Загальні компетентності:</i> ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК-5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

	ЗК-6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК-9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК-11. Здатність планувати та управляти часом <i>Фахові компетентності</i> СК-1. Здатність до застосування системи психолого-педагогічних знань і умінь, що є базовими для реалізації змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти. СК-2. Здатність до планування, моделювання, конструювання, проектування, організації освітнього процесу в початковій школі. СК-3. Здатність до використання відкритих ресурсів, інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі. СК-4. Здатність дотримуватись вимог нормативно-правових документів, що регламентують організацію освітнього процесу в початковій школі; дотримуватися принципів професійної етики і розуміти можливі наслідки своєї професійної діяльності для громадської. СК-6. Здатність визначати мету та завдання освітнього процесу, коригувати його шляхом зіставлення проміжних результатів із запланованими. СК-7. Здатність добирати доцільні методи, засоби і форми навчання відповідно до визначених мети і завдань уроку, іншої форми навчання з урахуванням специфіки змісту навчального матеріалу та індивідуальних особливостей учнів. СК-8. Здатність до проведення формувального та підсумкового оцінювання навчальних досягнень учнів.
Програмні результати навчання за ОПП	ПРН-1. Використовувати фахову літературу та інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі початкової школи, володіти інформаційними технологіями, працювати з усіма видами інформації. ПРН-2. Дотримуватися нормативно-правових документів, що регламентують організацію освітнього процесу в початковій школі.

		ПРН-3. Планувати роботу вчителя, а саме здійснювати: календарно-тематичне планування змісту освітніх галузей, поурочне планування, планування виховної роботи, планування професійного саморозвитку вчителя. ПРН-6. Використовувати в освітньому процесі методики та систему теоретичних знань з освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти, проводити моніторинг якості навчальних досягнень, здійснювати контроль і оцінювання учнів початкової школи. ПРН-9. Створювати здоров'язберезувальне освітнє середовище, зорієнтоване на особистісний розвиток молодших школярів, урахувати індивідуальні потреби учнів. ПРН-15. Робити презентації (усно/письмово), виконувати експериментальні проекти, курсові роботи. ПРН-16. Аналізувати навчально-методичні комплекти для початкової школи, оцінювати їхнє змістово-технологічне наповнення відповідно до дидактичних вимог. ПРН-18. Надавати батькам (особам, що їх замінюють) порад і рекомендацій щодо підтримки навчальної діяльності учня за межами закладу освіти, організовувати взаємодію з батьками в різних формах. ПРН-19. Застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію різних освітніх галузей, навчальних предметів (інтегрованих курсів) під час підготовки і проведення занять.
Результати навчання за освітнім компонентом	Знати	– теоретичні і методичні основи технологічної галузі; – загальні основи сучасного виробництва; – зміст основних ліній Державного стандарту початкової освіти, зокрема технологічної освітньої галузі; – зміст програм предметів технологічної галузі для початкових класів; – зміст та методику проведення занять з використанням інноваційних форм і методів навчання; – сучасні форми організації пізнавально-трудової діяльності на уроках;

		– правила безпечної праці при обробці різних матеріалів; – санітарно-гігієнічні вимоги до організації навчання та обслуговування робочої кімнати; – специфіку проведення інтегрованого уроку, принципи його планування відповідно до вимог сучасних закладів освіти; – мати уявлення про характер праці, майстрів народних промислів, зайнятих обробкою різних матеріалів; – види різних матеріалів, їх властивості, технологію виготовлення і обробки, застосування; – назви інструментів, що використовуються для обробки матеріалів, їх будову, призначення, прийоми користування; – форми деталей, розгорток, креслень виробів об'ємних форм, моделей, елементи графічної грамоти.
	Вміти	– словесно формулювати теоретичні положення з методики технологічної галузі; – ознайомлювати здобувачів початкової освіти з технологічними процесами сучасного виробництва, формувати у них знання про трудову діяльність українського народу, традиційні ремесла; – читати графічні зображення, схеми, креслення, ескізи, технічні рисунки та технологічні картки; – роз'яснювати технологію отримання різних матеріалів, їх властивостей і застосування при виготовленні різних виробів; – дотримуватися правил безпечної праці і вимог гігієни праці; – створювати на заняттях безпечні умови праці на основі знань правил техніки безпеки та за допомогою системи інструктажів; – добирати матеріали з необхідними для певних видів роботи властивостями, виконувати технологічні операції з їх обробки та застосуванням відповідних ручних інструментів з дотриманням вимог культури, гігієни та безпеки праці; – користуючись інструментами для ручної

		обробки матеріалів, виконувати технологічні операції та прийоми; – виготовляти різні вироби, площинні та об'ємні наочні посібники з врахуванням вимог технічної естетики; – складати плани-конспекти уроків до тем, передбачених програмою; – використовувати інноваційні форми організації освітнього процесу; – формувати технічне мислення у здобувачів початкової освіти, основи конструкторських умінь, забезпечувати розвиток умінь, творчо розв'язувати проблемні ситуації, використовувати нестандартні шляхи їх вирішення у власній творчій діяльності; – організовувати самостійну трудову діяльність здобувачів початкової освіти за готовими технологічними картками, навчальними посібниками; – формувати елементи культури праці, політехнічні знання та уміння виконувати технологічні операції, удосконалювати загально-трудова уміння; – здійснювати добір і застосовувати в освітньому процесі засоби народної педагогіки, народознавчий матеріал з історії розвитку ремесел та декоративно-ужиткового мистецтва України, рідного краю; – підводити підсумки і оцінювати досягнення здобувачів початкової освіти з технологічної галузі; – організовувати підсумкові виставки творчих робіт здобувачів початкової освіти.
Передумови для вивчення освітнього компонента		Передумови (пререквізити) для успішного опанування освітнього компонента «Викладання предметів технологічної освітньої галузі (практикум з методикою) є засвоєння: «Вступ до спеціальності з основами академічної доброчесності», «Практичний курс інформатики (з елементами програмування) (Інформатика)», «Основи екології (Біологія і екологія)», «Анатомія, фізіологія і гігієна дітей шкільного віку та основи валеології», «Педагогіка», «Психологія».

Зміст курсу (перелік тем)	Змістовий модуль I. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ МЕТОДИКИ З РЕАЛІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ «ТЕХНОЛОГІЇ» Тема 1. Значення, мета, завдання освітньої галузі «Технології» в освітньому процесі початкової школи. Тема 2. Інтеграція освітньої галузі «Технології» в курсі «Я досліджую світ». Тема 3. Структура програми освітньої галузі «Технології» Тема 4. STEM-технології у освітньому процесі. Тема 5. Проєктні технології в початковій школі. Змістовий модуль II. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ПРИЙОМІВ РОБОТИ З ПАПЕРОМ Тема 6. Методика роботи з папером. Тема 7. Методика виконання витинанок. Тема 8. Методика виконання аплікації з паперу. Тема 9. Методика виготовлення виробів у техніці «квілінг». Конструювання наочних дидактичних посібників. Змістовий модуль III. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ПРИЙОМІВ РОБОТИ З ВОЛОКНИСТИМИ МАТЕРІАЛАМИ Тема 10. Методика виготовлення аплікації з ниток. Тема 11. Методика виготовлення іграшок з ниток Тема 12. Методика виконання швів. Тема 3. Методика виготовлення аплікації з тканини. Тема 14. Методика виготовлення іграшок з тканини, фетру. Змістовий модуль IV. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ПРИЙОМІВ РОБОТИ З РІЗНИМИ МАТЕРІАЛАМИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ Тема 15. Методика роботи з природним матеріалом. Тема 16. Методика роботи з металом. Тема 17. Методика роботи з пластичними матеріалами.
---------------------------	---

		Тема 18. Методика роботи з утилізованими матеріалами.
Дидактичні методи		- Методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності (словесні (розповідь, пояснення, бесіда), наочні (люстрації, демонстрації), практичні (вправи, лабораторні роботи, дослідної роботи), проблемно-пошукові методи; - Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності (навчальні дискусії, диспути); - Методи контролю і самоконтролю в навчанні (тести, тематичне, підсумкове оцінювання).
Дидактичні методи	На лекційних заняттях	- Методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності (словесні (розповідь, пояснення, бесіда), наочні (люстрації, демонстрації), практичні (вправи, лабораторні роботи, дослідної роботи), проблемно-пошукові методи; - Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності (навчальні дискусії, диспути);
	На практичних заняттях	- Методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності (словесні (розповідь, пояснення, бесіда), наочні (люстрації, демонстрації), практичні (вправи, лабораторні роботи, дослідної роботи), проблемно-пошукові методи ; - Методи контролю і самоконтролю в навчанні (тести, тематичне, підсумкове оцінювання).
Література основна		1. Бай І. Б., Боклащук О. І., Степанова Л. В. Методика трудового навчання в початкових класах. Модуль 4: навчально-методичні матеріали для самостійної роботи студентів. Івано-Франківськ, 2018. 85 с. 2. Веремійчик І. М. Методика трудового навчання в початковій школі : навчальний посібник. Тернопіль: Мальва-ОСО. 2007. 275 с. 3. Методика трудового навчання з практикумом : підручник для здобувачів фахової перед вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта. Частина 1/автор-упорядник О. П. Цюняк. Івано-Франківськ: Кушнір Г. М. 2021. 167 с. 4. Методика трудового навчання з практикумом : підручник для здобувачів фахової перед вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта. Частина 2 /автор-упорядник О. П. Цюняк. Івано-

	Франківськ: Кушнір Г. М. 2021. 172 с. 5. Про затвердження Державного стандарту початкової освіти. Постанова КМУ № 87 від 21.02.2018 року. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#Text. 6. Концепція Нової української школи. URL:https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola. 7. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / під заг. ред. Н. М. Бібік. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди». 2017. 206 с. URL: http://surl.li/adrkv. 8. Гільберг Т. Г., Павич Н. М., Бучківська Г. В., Греськовська В. В. Нова українська школа: технологічна освіта в початковій школі: навчально-методичний посібник. Київ : Генеза. 2021. 160 с. URL: http://surl.li/ekwws. 9. Гільберг Т., Тарнавська С., Павич Н. Навчально-методичний посібник. Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу. Київ : Генеза. 2020. 256 с. URL:http://surl.li/ckqjc. 10. Гільберг Т., Тарнавська С., Хитра З., Павич Н. Навчально-методичний посібник. Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у 3-4 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу. Київ : Генеза. 2020. 240 с. URL:http://surl.li/ekhqd.
Література додаткова	1. Абрамова О., Горбань А., Терещук А. Особливості застосування нестандартних уроків у освітньому процесі. <i>Інформаційні технології в освіті та науці</i>. 2021. Вип. 5. С. 12–15. 2. Бойчук В. Методика застосування інформаційно-комунікаційних технологій у підготовці до проектної діяльності майбутніх учителів трудового навчання. <i>Інформаційні технології і засоби навчання</i>. 2019. Т. 71. № 3. С. 137–153. 3. Вахрушева Т., Купіна О. Інтерактивні технології навчання в системі вищої освіти. <i>Editorialboard</i>. 2020. Вип. С. 298–300.

4. Вправи для розвитку критичного мислення. URL:<http://surl.li/bjunz>.
5. Грибанова О. Професійна підготовка студентів коледжів на основі технологій інтерактивного навчання. *Вісник Запорізького національного університету. Педагогічні науки*. 2017., 2. С.113–117.
6. Завдання з використанням LEGO на уроках «Я досліджую світ». URL: <http://surl.li/ekiab>.
7. Замелюк М. І., Хомярчук А. П. Інтервенція педагогіки партнерства засобами креативної студії «Майстерня ляльок». *Освіта та розвиток обдарованої особистості: щоквартальний науково-методичний журнал* / В. В. Бондаренко (голов. ред.) та ін. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. № 4 (83). IV квартал. 2021. С. 66–69.
8. Кондратюк В. Розвиток творчої особистості учнів на уроках Технологій засобами інформаційно-комунікаційних технологій. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. 2017. Вип. 33. С. 363–367.
9. Копосов П. Г. Нова українська школа: дидактичні особливості організації навчально-ігрової діяльності учнів 1-2 класів : навч.-метод. посіб. Харків : Видавництво «Фабула». 2021. 160 с. URL:<http://surl.li/ekhqx>.
10. Костенко Т. М., Довгопола К. С. Нова українська школа: формування у молодших школярів навичок конструктивного спілкування : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 176 с. URL:<http://surl.li/ekhrp>.
11. Лісовська Т. Сутність інтерактивних технологій навчання та їх можливості в розвитку творчих здібностей особистості. *Людинознавчі студії. Серія «Педагогіка»*. 2021. Вип. 44. С. 135–139.
12. Масол Л. Підготовка майбутніх учителів початкових класів до викладання уроків трудового навчання засобами дизайн-проектів. *Креативна педагогіка*. №11. 2017. С. 86–89.
13. Мороз О. Застосування мультимедійного

- контенту у процесі дистанційного навчання учнів початкових класів. *Наукові інновації та передові технології*. 2022. Вип. 12 (14). С. 15–19.
14. Нога А. Розвиток творчих здібностей учнів на уроках трудового навчання в умовах Нової української школи. *Освіта і наука*. 2021. Вип. 1. С. 16–19.
 15. Огієнко Д. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до організації проєктно-технологічної діяльності учнів на уроках «Дизайн і технології». *New Inception*. 2021. Вип. 1–2 (3–4). С. 39–46.
 16. Онопрієнко О. В. Нова українська школа: інноваційна система оцінювання результатів навчання учнів початкової школи : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 208 с. URL: <http://surl.li/dabgi>.
 17. Слабко В. Дидактичні умови підготовки майбутніх учителів технологій з основ дизайну. *Педагогічні науки*. 2018. Вип. 1. С. 314–318.
 18. Степаненко О., Іванишин М. Перспективи впровадження STEM-технології для активізації навчальної діяльності в закладах середньої освіти. *Наукові інновації та передові технології*. 2022. №4 (6). С.45–49.
 19. Стрілець С., Коток В. Дидактичний мультимедійний контент для Нової української школи «KM Media ED PROFI». *Молодий вчений*. 2019. 10 (74). С. 263–266.
 20. Тараненко А. Роль інформаційних технологій на уроках трудового навчання у навчанні учнів елементам дизайну. *Дизайн-освіта: проблеми та перспективи : матеріали III Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф.*, (присвячена міжнародному Дню дизайнера), (11–12 квітня 2018 р., м. Полтава). Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка. 2018. С. 155–158.
 21. Ткачук С. Формування творчої активності учнів на уроках трудового навчання в процесі застосування інтерактивних технологій. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. 2018. Вип. 18. С. 149–154.

Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Вид діяльності здобувача освіти	Максимальна кількість балів за одиницю	Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4		Загальна кількість балів
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	
Робота на семінарському занятті								
Робота на практичному занятті	3; 4	3- 4 4-2	20	3-5 4-1	19	4-3 4-1	16	55
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	2	2	4					4
Виконання завдань для самостійної роботи	2	2-1	4	2-1 3-1	5	2-1	2	11
Виконання МКР								
Виконання самостійної роботи								
...								
Залік/Екзамен								30
4. Політика курсу								
Правила взаємодії			При виконанні завдань студенти повинні дотриматись правил академічної доброчесності, систематично відвідувати заняття, виконувати завдання згідно встановленого терміну.					

МОДУЛЬ І

Загальні питання методики з реалізації змісту освітньої галузі «Технології».

Тема 1. Значення, мета, завдання галузі «Технології» в освітньому процесі початкової школи. Творча предметно-перетворювальна діяльність учнів початкових класів як запит суспільства.

Мета. Ознайомити з метою, завданнями галузі «Технології» в освітньому процесі, визначити умови творчої перетворювальної діяльності учнів початкових класів.

План

1. Значення, мета, завдання галузі «Технології» в освітньому процесі початкової школи.
2. Творча художньо-трудова діяльність учнів початкових класів як запит суспільства.
3. Основні етапи предметно-перетворювальної діяльності та їх зміст.

Література

1. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 1 клас.
URL:<http://surl.li/ekibo>.
2. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 2 клас.
URL:<http://surl.li/ekibg>.
3. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 3 клас.
URL:<http://surl.li/ekibr>.
4. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 4 клас.
URL:<http://surl.li/ekibw>.
5. Гільберг Т. Г., Павич Н. М., Бучківська Г. В., Греськовська В. В.
Нова українська школа: технологічна освіта в початковій школі:

навчально-методичний посібник. Київ: Генеза. 2021. 160 с. URL: <http://surl.li/ekwws>.

6. Костенко Т. М., Довгопола К. С. Нова українська школа: формування у молодших школярів навичок конструктивного спілкування : *навч.-метод. посіб.* Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 176 с. URL: <http://surl.li/ekhrp>.
7. Онопрієнко О. В. Нова українська школа: інноваційна система оцінювання результатів навчання учнів початкової школи : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 208 с. URL: <http://surl.li/dabgi>.
8. Цюняк О. П. Методика трудового навчання з практикумом. *Підручник для здобувачів фахової перед вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта. Частина 1.* Автор-упорядник Цюняк О.П. Івано-Франківськ, Кушнір Г.М. 2021. 167с.

1. Значення, мета, завдання галузі «Технології» в освітньому процесі початкової школи.

Згідно державних стандартів початкової та загальної середньої освіти створений Базовий навчальний план, до якого входить 8 освітніх галузей, серед яких і освітня галузь «Технології».

Структурування змістового наповнення галузі «Технології» відбувається на основі таких змістових ліній:

- людина в технічному середовищі;
- технологічна діяльність людини;
- соціально-професійне орієнтування людини на ринку праці;
- людина та інформаційна діяльність (основи інформаційних технологій, основи алгоритмізації і програмування);
- проєктна діяльність людини у сфері матеріальної культури.

Метою освітньої галузі «Технології» є формування компетентностей у галузі техніки і технологій та інших ключових компетентностей, здатності до зміни навколишнього світу з використанням засобів сучасних технологій без заповдіання йому

шкоди, до використання технологій для власної самореалізації, культурного і національного самовираження.

У концептуальних засадах реформування середньої освіти зазначено, що новий зміст освіти має бути заснований на формуванні таких ключових компетентностей:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності в галузі природничих наук, техніки та технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність.

Головними завданнями технологічної освітньої галузі в початкових класах є:

- формування в учнів культури праці та побуту, навичок раціонального ведення домашнього господарства, задоволення власних потреб та потреб інших, відповідальності за результати власної діяльності;
- залучення учнів до різних видів діяльності, формування вмінь для створення виробу від творчого задуму до його втілення в готовий результат;
- формування вміння ефективно використовувати природні матеріали з турботою про навколишнє середовище;
- створення умов для практичного і творчого застосування традицій і сучасних ремесел;
- формування уявлень про матеріальну культуру як продукт творчої предметно-перетворювальної діяльності людини, про правила дизайну, які необхідно враховувати у процесі створення предметів матеріальної культури;

- отримання початкових уявлень про творчу і моральну значущість праці в житті людини і суспільства, про світ професій та важливість правильного вибору професії;
- формування уявлень про гармонію єдності природного і рукотворного світу і про місце в ньому людини з її штучно створеним природним середовищем;
- розширення культурного кругозору, збагачення знань про культурно-історичні традиції у світі речей, формування уявлень про цінності попередніх культур і розуміння необхідності їх збереження і розвитку;
- розширення знань про матеріали та їхні властивості, технології використання, формування практичних умінь використання різних матеріалів у творчій перетворювальній діяльності;
- розвиток творчих здібностей особистості, винахідливості, інтуїції, створення умов для творчої самореалізації та формування мотивації успіху і досягнень на основі предметно-перетворювальної діяльності;
- розвиток сенсомоторних процесів, руки, окоміру, через формування практичних умінь; розвиток регулятивної структури діяльності (що включає прогнозування, планування, контроль, корекцію та оцінку дій і результатів діяльності відповідно до поставленої мети);
- оволодіння технологічними прийомами ручної обробки матеріалів;
- формування інформаційної грамотності, уміння працювати з різними джерелами інформації, відбирати, аналізувати, використовувати інформацію для вирішення практичних завдань;
- засвоєння безпечних прийомів праці та їх дотримання;
- використання набутих знань і вмінь для творчого вирішення нескладних конструкторських, художньо-конструкторських (дизайнерських), технологічних, організаційних завдань;
- формування комунікативної культури, розвиток активності, ініціативності;

- духовно-моральне виховання і розвиток соціально цінних якостей особистості: організованості та культури праці, охайності, працьовитості, сумлінного і відповідального ставлення до виконуваної роботи, шанобливого ставлення до людини-творця;
- придбання початкових знань про правила створення предметного та інформаційного середовища і вмінь застосовувати їх для виконання навчально-пізнавальних і проектних художньо-конструкторських завдань.

2. Творча художньо-трудова діяльність учнів початкових класів як запит суспільства.

З погляду психології, діяльність – це активна взаємодія з навколишньою дійсністю, у процесі якої жива істота є суб'єктом, що цілеспрямовано впливає на об'єкт, задовольняючи таким чином свої потреби. Основним видом людської діяльності, що відіграла вирішальну роль у походженні та розвитку фізичних та духовних властивостей людини, є праця. З працею генетично пов'язані інші види людської діяльності (гра, навчання тощо). На основі праці в процесі соціально – історичного розвитку виникає праця розумова, як особлива, суспільно необхідна теоретична діяльність. Зі змінами історичного розвитку змінюються зміст і технічні засоби діяльності людини, що зумовлює формування її свідомості. Упродовж дитинства діяльність змінюється у зв'язку зі зростанням психофізіологічних можливостей дитини, розширенням її життєвого досвіду, потребою виконувати далі складніші вимоги інших людей.

Предметно-практична творча діяльність, як сенс будь-якої діяльності, дає дітям можливість не тільки відстороненого сприйняття духовної та матеріальної культури, а й почуття причетності, самореалізації, потребу освоювати світ не тільки через зміст, а й через його перетворення.

Процес і результат художньо-творчої діяльності стає не метою, а, з одного боку, засобом пізнання світу, з іншого – засобом для більш глибокого емоційного вираження внутрішніх почуттів, як самого творення дитини, так і задумів досліджуваних нею об'єктів

матеріального світу. За такої умови художньо-творча діяльність дітей передбачає всі етапи пізнання світу, властиві й дорослим: спостереження, роздуми та практична реалізація задуму.

Суттєве значення на уроках технологічної освітньої галузі має залучення здобувачів освіти до творчої художньо-трудової діяльності. Поряд з науково обґрунтованими основами естетичного та трудового виховання вагомим є використання надбань народної педагогіки, етноісторичних і духовно-культурних традицій українців. У цій справі важливо під час реалізації змісту технологічної освіти пропагувати розвиток традиційних художніх ремесел і промислів залучаючи школярів до різних видів народного декоративно-ужиткового мистецтва.

Якісні зміни характеру творчої художньо-трудової діяльності здобувача освіти відображають художньо-мистецьку та трудову активність, ініціативність і креативність особистості загалом, тому ці особистісні якості (активність, ініціативність, креативність) можна вважати головним результатом розвитку школяра. Крім цього, творча художньо-трудова діяльність, що здійснюється молодшими школярами, приводить в активний стан їхні фізичні та духовні сили, позитивно впливає на фізичний, розумовий розвиток, зміцнює м'язовий апарат, розвиває тактильну чутливість, сприяє виробленню складної координації рухів, завдяки тренуванню м'язів кисті рук і пальців тощо.

У процесі художньо-трудової діяльності в учнів початкових класів розвиваються вольові якості, окомір, просторове уявлення, образна пам'ять; формується цілеспрямованість і наполегливість, бажання довести розпочату роботу з проектування, виготовлення і декорування виробів до логічного завершення. Уроки технологій у початкових класах, особливо художньо-трудова діяльність, активізують процес самостійного узагальнення та систематизації одержаних і набуття школярами нових знань, умінь і навичок. Така діяльність дає змогу висувати нові ідеї, проекти, утілюючи їх у матеріалі, що сприяє формуванню у здобувачів освіти правильної

самооцінки власних інтелектуальних, фізичних і матеріальних можливостей.

Художньо-трудова діяльність учнів початкових класів завжди має ознаки творчості, адже спонукає до розв'язання достатньо складних для молодшого шкільного віку художньо-мистецьких і проєктно-технологічних завдань. Водночас змінюється характер роботи вчителя початкових класів, який перетворюється на вихователя, фасилітатора, ментора, друга і порадника, стає генератором творчих ідей, носієм високої загальнолюдської культури та національної самосвідомості.

Предметно-перетворювальна діяльність – це навчальна діяльність творчого характеру, спрямована на набуття теоретичних знань, формування вмінь і навичок, розв'язання художньо-трудових завдань, результат якої має суб'єктивну новизну та значущість для розвитку особистості школяра, зокрема його здібностей і творчої ініціативи.

Предметно-перетворювальна діяльність як органічний складник та модель організації освітнього процесу розглядається :

- як важливий складник освітнього процесу, цілеспрямована, взаємозв'язана і послідовна діяльність вчителя та учнів, скерована на формування системи знань у галузі народного декоративно-ужиткового мистецтва, основ наукового світогляду про красу предметного світу, художньо-мистецької та проєктно-технологічної компетентностей, умінь і навичок проєктування, виготовлення та оздоблення декоративно-ужиткових виробів, а також виховання національної самосвідомості, творчої активності й ініціативності, що забезпечує різнобічний розвиток учнів початкових класів;
- як гнучка педагогічна модель організації освітнього процесу, зорієнтована на творчу самореалізацію особистості молодшого школяра, розвиток його інтелектуальних сил і фізичних можливостей, вольових якостей та творчих здібностей у процесі створення суб'єктивно нових декоративно-ужиткових виробів, які мають естетичну цінність і практичну значущість.

Предметно-перетворювальна діяльність, народні ремесла і промисли, сучасне та традиційне декоративно-ужиткове мистецтво, на думку багатьох культурологів, мистецтвознавців, психологів і педагогів, синтезує такі основні види людської діяльності:

- *пізнавальну* – здійснюється відображення об'єктивної реальності та пізнання взаємозв'язків між особистістю і суспільством, традиціями та новаціями;
- *перетворювальну* – здійснюється перетворення природного матеріалу (деревини, металу, глини та ін.) відповідно до створеного образу об'єкта діяльності;
- *виховну* – проходить трансформація діяльності в соціально-особистісному аспекті;
- *оцінювальну* – відбувається вияв ціннісного світовідчуття та світорозуміння автора (майстра, художника тощо) крізь призму власних інтересів, потреб, смаків, ідеалів;
- *комунікативну* – забезпечується пряме або опосередковане спілкування автора твору з глядачем;
- *ігрову* – демонстрування процесу (майстер-класи) та результатів (декоративно-ужиткові вироби) стає своєрідною виставою, захопливим видовищем.

3. Основні етапи предметно- перетворювальної діяльності та їх зміст.

Серед основних етапів предметно-перетворювальної діяльності школярів учені-педагоги виділяють такі:

- *організаційно-спонукальний* – формування системи вражень, захоплень, здивувань, зумовлених спогляданням й аналізом творів народного декоративно-ужиткового мистецтва;
- *пояснювально-ілюстративний* – створення навчально-пізнавальних ситуацій для формування в учнів уявлень про основи художньо-трудової діяльності (ознайомлення з природними та конструкційними матеріалами, інструментами, обладнанням, художніми техніками, технологіями, прийомами, операціями тощо); формування позитивного ставлення до нових

знань, навичок самостійного планування основних етапів художньо-трудової діяльності та прогнозування її кінцевих результатів;

- *виконавчий* – формування практичних умінь і навичок виконання системи художньо-трудових дій, прийомів та операцій, вироблення найбільш оптимального темпу роботи тощо;
- *контрольно-оцінювальний* – об'єктивне оцінювання результатів художньо-трудової діяльності завдяки раціональному відбору критеріїв і показників.

Питання для самоконтролю:

1. У чому полягає мета освітньої галузі «Технології»?
2. Окресліть основні завдання освітньої галузі «Технології».
3. Яке значення освітньої галузі «Технології» для розвитку і формування особистості молодших школярів?
4. Що таке діяльність?
5. Які якості розвиваються у молодших школярів у процесі предметно-перетворювальної діяльності?
6. Які основні етапи предметно-перетворювальної діяльності?

Тема 2. Інтеграція освітньої галузі «Технології» в курсі «Я досліджую світ». Сучасний урок інтегрованого курсу «Я досліджую світ»: технологічна освітня галузь. Основні вимоги до уроку.

Мета. Розкрити суть поняття «інтеграція», навчати визначати можливості інтеграції різних освітніх програм; визначити особливості організації і проведення інтегрованих занять з технологічної галузі; розвивати мислення, пам'ять, логіку, творчість; виховувати старанність, педагогічну майстерність.

План

1. Суть поняття «інтеграція».
2. Форми інтеграції.
3. Завдання технологічної освітньої галузі в інтеграції з іншими освітніми галузями.
4. Специфіка і типи уроків технологічної галузі.
5. Підготовка вчителя до уроків, планування занять технологічної освітньої галузі.
6. Структура інтегрованого уроку з технологій.
7. Схема аналізу уроку інтегрованого курсу «Я досліджую світ»: технологічна освітня галузь.

Література

1. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 1 клас.
URL:<http://surl.li/ekibo>.
2. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 2 клас.
URL:<http://surl.li/ekibg> .
3. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 3 клас.
URL:<http://surl.li/ekibr> .
4. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 4 клас.
URL:<http://surl.li/ekibw> .

5. Гільберг Т. Г., Павич Н. М., Бучківська Г. В., Греськовська В. В. Нова українська школа: технологічна освіта в початковій школі: навчально-методичний посібник. Київ: Генеза.2021. 160 с. URL: <http://surl.li/ekwws> .
6. Костенко Т. М., Довгопола К. С. Нова українська школа: формування у молодших школярів навичок конструктивного спілкування : *навч.-метод. посіб.* Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 176 с. URL: <http://surl.li/ekhrp> .
7. Онопрієнко О. В. Нова українська школа: інноваційна система оцінювання результатів навчання учнів початкової школи : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 208 с. URL: <http://surl.li/dabgi>.
Цюняк О. П. Методика трудового навчання з практикумом. *Підручник для здобувачів фахової перед вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта. Частина 1.* Автор-упорядник Цюняк О.П. Івано-Франківськ, Кушнір Г.М. 2021. 167с.

1. Суть поняття «інтеграція».

Інтеграція – це процес взаємодії елементів із заданими властивостями, що супроводжується встановленням, ускладненням, зміцненням істотних зв'язків між цими елементами на основі достатньої підстави, у результаті якої формується інтегрований об'єкт (цілісна система) з якісно новими властивостями, у структурі якого зберігаються індивідуальні властивості вихідних елементів.

Інтеграція – це підпорядкування єдиної мети виховання і навчання однотипних частин і елементів змісту, методів і форм у межах освітньої системи на певному щаблі навчання. Інтегроване навчання позитивно впливає на розвиток самостійності, пізнавальної активності та інтересів учнів. Його зміст, навчальна діяльність учителя спрямовані до особистості учня, тому сприяють всебічному розвитку його здібностей, активізації розумових процесів.

Конструктивну роль у процесах інтегрування відіграє мислення, основу якого складають операції аналізу й синтезу, а також комплекс основних прийомів мислення. До таких прийомів належать:

- порівняння (установлювання спільних і відмінних рис між предметами і явищами);
- аналогія (пошук часткової схожості між предметами і явищами);
- асоціація (суб'єктивний образ об'єктивного зв'язку між предметами і явищами);
- узагальнення (виведення спільних ознак предметів і явищ певного класу);
- абстрагування (виділення з усіх ознак, властивостей, зв'язків основних, найзагальніших);
- генералізація (узагальнення, перехід від окремого до загального);
- класифікація (розподіл за спільними ознаками);
- систематизація (розподіл у визначеному порядку і зв'язку частин);
- перенесення засвоєних знань і вмінь на інші предмети і явища.

2. Форми інтеграції.

На сучасному етапі розрізняють три форми інтеграції: повну, часткову, блокову.

Повна – злиття навчального матеріалу в єдином курсі.

Часткова – злиття більшої частини навчального матеріалу з виділенням специфічних розділів.

Блокова або модульна – побудова автономних блоків (модулів) із самостійними програмами чи розділами загальної програми.

Плануючи інтегрований урок, потрібно:

- визначити галузі знань, інтегрування яких сприятиме створенню в дитини цілісного уявлення про об'єкт вивчення;
- проаналізувати і відібрати з цих галузей такий зміст, інтеграція якого найбільш важлива;
- враховувати програмові вимоги і вікові особливості дітей;
- визначити основний принцип побудови системи інтегрованих занять (наприклад, тематичний) і розподілити завдання;

- враховувати особистісно орієнтований підхід у процесі будови, організації та проведення інтегрованих занять і проєктів.

Можливість і необхідність проведення інтегрованих уроків з курсу «Я досліджую світ», до якого входить технологічна галузь, обумовлена як спільністю їхньої тематики і змісту, так і єдністю цілей і завдань з розвитку розумового потенціалу молодших школярів, їхнього практичного інтелекту.

Специфічними особливостями інтеграції освітніх галузей з технологічною галуззю є:

- взаємозв'язок даних дисциплін;
- взаємозв'язок між розвитком пам'яті, логічним мисленням і практичною діяльністю;
- практична спрямованість – основа навчання всіх наук, обов'язковий компонент інтегрованих уроків.

Інтеграція дозволяє реалізувати один з найважливіших принципів дидактики – принцип системності навчання. Вона створює оптимальні умови для розвитку мислення, розвиваючи логічність, гнучкість, критичність. Інтеграція сприяє розвитку системного світогляду, гармонізації особистості учнів. Зменшується багатопредметність, розширюються і поглиблюються міжпредметні зв'язки, з'являється можливість отримати більший обсяг знань. Інтеграція є засобом мотивації навчання школярів, допомагає активізувати пізнавальну діяльність учнів, сприяє розвитку творчості.

Технологічна освітня галузь має забезпечувати цілісний розвиток особистості дитини засобами предметно – перетворювальної діяльності, формування ключових та проєктно-технологічної компетентностей, необхідних для розв'язання життєвих проблем, культурного й національного самовираження.

3.Завдання технологічної освітньої галузі в інтеграції з іншими освітніми галузями.

Завдання технологічної освітньої галузі спрямовані на:

- формування допитливості, цілісного уявлення про матеріальне і нематеріальне виробництво;

- сприяння розвитку естетично-ціннісного ставлення до традицій українського народу в праці, декоративно-ужитковому мистецтві;
- набуття досвіду поетапного створення корисних естетичних виробів у партнерській взаємодії: від задуму до його втілення в різних матеріалах; вироблення навичок раціонального використання матеріалів, безпечного застосування традиційних та сучасних технологій;
- формування культури праці, прагнення вдосконалювати процес і результати проєктно-технологічної діяльності та свій життєвий простір.

Головними завданнями технологічної освітньої галузі в початковій школі є:

- залучення здобувачів освіти до різних видів діяльності, формування вмінь для створення виробів від творчого задуму до його втілення в готовий результат;
- формування у школярів культури праці та побуту, навичок раціонального ведення домашнього господарства, задоволення власних потреб та потреб інших, відповідальності за результати власної діяльності;
- формування вміння ефективно використовувати природні матеріали з турботою про навколишнє середовище;
- створення умов для практичного й творчого застосування традицій і сучасних ремесел.

4. Специфіка і типи уроків технологічної галузі

Урок – основна форма організації навчально-виховної роботи в школі. Уроки інтегрованого курсу «Я досліджую світ», зокрема заняття з реалізації технологічної освітньої галузі, мають свої особливості, а саме:

- центральне місце на уроці займає практична робота учнів;
- вироби, які виготовляються учнями, мають суспільно корисну спрямованість, знаходять практичне застосування в школі;

- робота з різними інструментами зобов'язує вчителя ретельно слідкувати за дотриманням правил безпечної праці.

Психолого-педагогічні вимоги до уроків технологічної галузі.

Першочергове завдання – це формування в дітей емоційного позитивного ставлення дітей до уроків праці. Для цього педагог має використовувати нестандартні форми проведення занять та цікаві для дітей за змістом і способом використання об'єкти праці, якими вони будуть користуватися.

Із психологічної точки зору важливим компонентом на уроці є актуалізація життєвого досвіду і уявлення дітей, звернення до їх відчуттів, використання наочності, художнього емоційного слова. Це стимулює сприйняття і активність класу на уроці. Для дітей молодшого шкільного віку характерне конкретно-образне мислення. Тому на початку уроку доцільно продемонструвати і пропонувати готовий виріб. Тоді здобувачі освіти, виготовляючи окремі деталі, знатимуть і розумітимуть їх застосування, уявлятимуть їх розташування у виробі.

Цілеспрямовані спостереження, досліди, прості лабораторні роботи допомагають розвивати пізнавальну активність здобувачів освіти, яка стимулює пошук дітьми найкращих варіантів вирішення практичних завдань конструювання, виготовлення і упорядкування виробу, самостійно знаходити причини невдач, ліквідовувати наслідки помилок.

5. Підготовка вчителя до уроків, планування занять технологічної галузі.

Підготовка вчителя до занять складається з попередньої підготовки (перспективного планування), що завершується складанням календарного плану та безпосередньої підготовки (початкового планування до визначеного уроку).

Попередня підготовка вчителя до занять в основному проводиться під час літніх канікул. Умовно її можна розділити на декілька етапів:

- вивчення навчальної програми і пояснювальної записки до неї, визначення об'єму і змісту занять з кожної теми;
- вивчення навчальної літератури та нових методичних матеріалів, статей в журналах і збірниках;
- підготовка обладнання та наочних посібників до занять;
- складання переліку виробів, які будуть виготовлятися здобувачами освіти з урахуванням програмових вимог, дидактичних і методичних завдань;
- продумування технології виробу.

Завершальним етапом попередньої підготовки до занять є продумування можливості інтеграції різних освітніх галузей і складання календарного плану.

Безпосередня підготовка вчителя до уроків вимагає визначення конкретного змісту, форм організації і методів проведення кожного заняття, налаштування відповідних матеріалів, наочних посібників.

Загально мета уроку визначається у триєдиному зв'язку освітніх, розвивальних і виховних цілей:

- освітні цілі направлені на формування у здобувачів освіти загальних і спеціальних знань і вмінь;
- розвивальні цілі спрямовані на вдосконалення сенсомоторики дитини, на розвиток її образного і логічного мислення, просторових уявлень, творчих конструкторських здібностей;
- виховні цілі передбачають виховання у школярів позитивних якостей: потреби до праці, трудової культури, естетики, економного використання матеріалів, бережного ставлення до результатів праці інших людей, повага до людей праці.

6. Структура інтегрованого уроку з технологій.

Структура уроку інтегрованого курсу «Я досліджую світ»: технологічна освітня галузь.

1. Організація класу (2-3хв.)

Ця частина уроку розпочинається з підготовки і перевірки готовності до уроку.

1. Мотивація навчально-трудової діяльності(5 хв.).

На цьому етапі учителів варто зацікавити дітей, використовуючи вступну бесіду, розповідь, поєднуючи з темою тижня, яка інтегрується з іншими освітніми галузями у курсі «Я досліджую світ». Він повідомляє тему і мету уроку, називає (демонструє) об'єкт праці, його практичне застосування. Розуміння здобувачами освіти мети уроку забезпечує свідому і цілеспрямовану діяльність, освітній, розвивальний, виховний характер його змісту.

2. Актуалізація знань здобувачів освіти (2-3 хв.).

На цьому етапі уроку вчитель з'ясовує опорні знання учнів, їх готовність до сприймання навчального матеріалу, використовуючи метод бесіди (запитання до учнів мають бути конкретної форми, точні, чіткі).

3. Послідовність трудових дій (5 хв.).

Планування послідовності роботи проводиться для створення у здобувачів освіти конкретного усвідомлення про об'єм і характер завдання. Аналіз виконання технологічних завдань можна проводити на основі зразка виробу, графічного зображення (ескіза, інструкційної чи технологічної картки), самостійного творчого проєкта (малюнка, ескіза). На цьому етапі уроку вчитель повідомляє або повторює правила безпечної роботи з конкретними інструментами, а також санітарно-гігієнічні вимоги під час роботи з окремими матеріалами.

4. Самостійна робота (25 хв.).

Це найважливіша частина уроку. Учитель стежить за діяльністю всього класу й кожного окремого школяра, слідкує за прийомами виконання завдання, додержуванням правил безпечної роботи і культури праці. Учитель дає протягом уроку індивідуально додатковий інструктаж, якщо трапляються помилки у роботі.

На заняттях технологічної освітньої галузі використовуються різні форми практичної роботи здобувачів освіти, зокрема: фронтальна, парна, групова, колективна. Цікаві уроки проводяться у формі ділової гри чи змагання.

Під час виконання нескладних практичних завдань, можна використовувати музичний супровід, так звану функціональну

музику. Звичайно, музика має бути мелодійною і без надмірного звучання. Якщо учитель бачить, що школярі стомлюються, то проводить з ними фізкультхвилинку.

5. Аналіз і оцінка учнівських робіт (2-3 хв.).

За 4-5 хв. до кінця уроку вчитель вибирає кілька дитячих робіт для колективного обговорення, активно залучаючи дітей до аналізу й оцінки їх якості. Учитель підсумовує обговорення здобувачів освіти, вчить об'єктивно оцінювати якість виробу. Решті школярам дає індивідуально свої схвалення чи зауваження, особливо відмічаючи тих, хто проявив творчу самостійність.

Критерії оцінювання виконаних завдань носять комплексний характер. До них належать:

- рівень передбачених програмою теоретичних знань, а також умінь застосовувати ці знання в практичній роботі;
- рівень навичок роботи з ручними інструментами;
- дотримання якості виробу;
- рівень економності, раціональності у використанні матеріалів;
- рівень самостійності, творчості в процесі організації і виконання роботи;
- дотримання правил безпеки та культури праці.

6. Прибирання робочих місць (2-3 хв.).

У кінці уроку школярам дається завдання прибрати свої робочі місця. Чергові перевіряють чистоту робочих місць і прибирають кімнату.

7.Орієнтовна схема аналізу уроку інтегрованого курсу «Я досліджую світ»: технологічна освітня галузь.

1. Організація освітньої діяльності:

- мобілізуючий початок уроку (організація здобувачів освіти);
- підготовка освітнього середовища (навчальні матеріали та їх організація до уроку);
- забезпечення дидактичним та роздатковим матеріалом, якість та зміст підготовлених презентацій;
- темп уроку, мова вчителя;

- гігієна розумової праці (чергування навантажень).
2. Формування предметної компетентності:
- змістова лінія «Технічна творчість і техніка»;
 - змістова лінія «Світ технологій»;
 - змістова лінія «Світ ремесел»;
 - змістова лінія «Побут».
3. Реалізація основних компонентів концепції «Нова Українська школа»:
- формування предметних і ключових компетентностей (спілкування державною мовою, основні компетентності у технологіях, інформаційно-цифрова компетентність, уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, соціальна та громадянська компетентність, обізнаність та самовираження у сфері культури, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя);
 - дотримання вчителем принципів партнерства (повага до особистості, доброзичливість та позитивне ставлення, довіра у відносинах, діалог-взаємодія – діалог; залучення дитини до спільної діяльності);
 - дотримання принципів державного стандарту (визнання того, що кожна дитина талановита, цінність дитини, розвиток вільної особистості; дотримання послідовності етапів та умов розвитку пізнавальних інтересів; забезпечування можливості здобувачами освіти здійснювати вибір у класі; яким чином сформовані взаємозв'язки між навчальними предметами (освітніми галузями): тематична інтеграція, інтеграція навичок, інтеграція на ціннісно-смысловому рівні;
 - використання технологій, методів, прийомів для розвитку критичного мислення, розв'язання проблем діяльнісного підходу;
 - усвідомлення цілей навчання;
 - дотримання вимог до вербального оцінювання, використання зворотного зв'язку.

Питання для самоконтролю

1. Що означає інтегроване навчання ? Які цілі і завдання воно перед собою ставить?
2. Укажіть особливості інтегрованого навчання.
3. Наведіть приклади форм інтеграції.
4. У чому полягає специфіка уроків інтегрованого курсу «Я досліджую світ» (технологічна освітня галузь)?
5. Назвіть типи уроків інтегрованого курсу «Я досліджую світ» (технологічна освітня галузь).
6. Розкрийте структуру уроку інтегрованого курсу «Я досліджую світ» (технологічна освітня галузь).
7. У чому суть підготовки вчителя до уроків?
8. Проаналізуйте заняття з технологічної галузі за схемою.

Тема 3. Структура програми, зміст навчального матеріалу за змістовими лініями і темами. Обов'язкові результати навчання та їх роль у проєктуванні навчальної діяльності з технологічної освітньої галузі.

Мета. Ознайомити із стандартами нової програми технологічної освітньої галузі; проаналізувати зміст ліній технології; вивчити вимоги до результатів навчання; розвивати уважність, активність, спостережливість, уміння аналізувати; виховувати творчі здібності.

План

1. Особливості типової освітньої програми.
2. Характеристика змістових ліній.
3. Вимоги до результатів навчання.

Література

1. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 1 клас. URL:<http://surl.li/ekibo>.
2. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 2 клас. URL:<http://surl.li/ekibg>.
3. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 3 клас. URL:<http://surl.li/ekibr>.
4. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 4 клас. URL:<http://surl.li/ekibw>.
5. Гільберг Т. Г., Павич Н. М., Бучківська Г. В., Греськовська В. В. Нова українська школа: технологічна освіта в початковій школі: навчально-методичний посібник. Київ: Генеза.2021. 160 с. URL: <http://surl.li/ekwws>.
6. Костенко Т. М., Довгопола К. С. Нова українська школа: формування у молодших школярів навичок конструктивного спілкування : *навч.-метод. посіб.* Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 176 с. URL: <http://surl.li/ekhrp>.

7. Онопрієнко О. В. Нова українська школа: інноваційна система оцінювання результатів навчання учнів початкової школи : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 208 с. URL: <http://surl.li/dabgi>.
8. Цюняк О. П. Методика трудового навчання з практикумом. *Підручник для здобувачів фахової перед вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта. Частина 1.* Автор-упорядник Цюняк О.П. Івано-Франківськ, Кушнір Г.М. 2021. 167с.

1. Особливості типової освітньої програми.

Типова освітня програма – документ, що містить комплекс освітніх компонентів, які забезпечують досягнення здобувачами освіти результатів навчання, визначених державним стандартом для відповідного рівня повної загальної середньої освіти, що затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

2. Характеристика змістових ліній.

Змістові лінії, за якими структурована програма інтегрованого курсу «Я досліджую світ» (автор О. Савченко) «Дизайн і технології», відображають завершений цикл проєктно-технологічної діяльності: «Інформаційно-комунікаційне середовище», «Середовище проєктування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації».

Реалізація змістової лінії «Інформаційно-комунікаційне середовище» спрямовує партнерську взаємодію учасників освітнього процесу на розвиток асоціативно-образного та критичного мислення, оволодіння базовими знаннями, формування цілісного уявлення про виробничу сферу людської діяльності та створює підґрунтя для ознайомлення зі способами інтегрованої проєктно-технологічної діяльності.

Реалізація змістової лінії «Середовище проєктування» забезпечує розвиток аналітичного, просторового та творчого мислення, уміння

працювати в команді, створення умов для оволодіння елементами дизайну:

- виявлення проблем, продукування ідей, вибору соціально і особистісно значущих об'єктів проєктування;
- виконання елементарних графічних зображень;
- добір матеріалів для виготовлення виробу за їхніми властивостями;
- експериментування з матеріалами й технологіями для реалізації власних ідей;
- планування технології послідовності виготовлення виробу.

Реалізація змістової лінії «Середовище техніки і технологій» передбачає:

- розвиток логічного та алгоритмічного мислення, психомоторних здібностей, здатності до координування дій і взаємодопомоги;
- формування навичок організації робочого місця, безпечної праці з ручними, механічними інструментами й пристосуваннями;
- формування вмінь поетапного виготовлення виробів з використанням традиційних та сучасних технологій, раціональної обробки різних матеріалів.

Реалізація змістової лінії «Середовище соціалізації» спрямоване на:

- розвиток емоційного інтелекту;
- оцінювання і самооцінювання процесу та результатів власної або спільної проєктно-технологічної діяльності;
- розвиток здатності презентувати освітні результати, обговорювати їх з іншими, ефективно використовувати створені вироби;
- формування досвіду добродійної діяльності, підприємливості, гостинності; виконання трудових дій у побуті, розвиток прагнення якісно й безпечно облаштовувати свій життєвий простір.

Автори Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Шияна Р.Б., пропонують реалізувати освітню галузь «Технології» через інтегрований курс «Я досліджую світ». Зміст

технологічної освітньої галузі в початкових класах структурується за такими змістовими лініями: «Світ ремесел», «Технічна творчість і техніка», «Світ технологій», «Побут». Змістові лінії, які систематизують очікувані результати навчання, спрямовані на формування ключових компетентностей учнів.

Змістова лінія «Технічна творчість і техніка» спрямована на залучення дітей до творчої діяльності у процесі конструювання та моделювання під час спамостійної або колективної роботи з конструктором. Процес конструювання з готових деталей конструктора має на меті сприяти розвитку просторової уяви й елементів творчого та технічного мислення здобувачів освіти, через читання і зіставлення малюнків, графічних зображень, за якими діти складатимуть конструкції. Школярі виконуватимуть макетування об'ємних моделей транспортних засобів, будинків, веж.

Змістова лінія «Світ технологій» має на меті формувати у здобувачів освіти здатність планувати власну діяльність у процесі вивчення конструкційних матеріалів – від розпізнавання їх на дотик до аргументованого добору для створення виробу, виконувати найпростіші способи їх обробки. Важливою умовою засвоєння цієї лінії є формування у дітей здатності розуміти послідовність у виготовленні виробів і дотримуватися її, аргументувати обрану послідовність. У роботі з матеріалами провідними операціями будуть: різання ножицями, склеювання, зв'язування стрічками тощо.

Змістова лінія «Світ ремесел» має на меті формувати у здобувачів освіти ставлення до творів декоративно-ужиткового мистецтва та ремесел як культурної спадщини українського народу, а також уміння створювати та оздоблювати прості вироби за зразком чи власним задумом, із застосуванням традиційних ремесел або технік декоративно-ужиткового мистецтва.

Змістова лінія «Побут» має на меті формувати практичні навички організації власної життєдіяльності, розв'язувати практичні завдання у власному побуті, планувати та реалізовувати найпростіші трудові дії (ремонт іграшок, книжок, догляд за рослинами, домашніми

тваринами; приготування страв за рецептами, догляд за одягом і взуттям).

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особи здатні після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів. Очікувані результати навчання є основним орієнтиром як при проектуванні освітньої програми, так і при підборі методів навчання і оцінки.

3.Вимоги до результатів навчання.

Результати навчання:

- є засобом вираження рівня компетенції;
- є формуванням того, що, як очікується, школяр буде знати, розуміти й бути в змозі продемонструвати після завершення освіти на відповідному йому рівні;
- можуть ставитися до окремого курсу або до періоду навчання;
- визначають учителі.

Компетенції:

- представляють собою динамічну комбінацію знання, розуміння, умінь і навичок;
- їх розвиток є метою освітніх програм;
- формуються з різних предметів і оцінюються на різних етапах;
- набувають учні.

Механізмом реалізації діяльнісного підходу навчання технологічної освітньої галузі є:

- інформаційні та комунікативні технології (комунікація – спілкування);
- технологія, заснована на реалізації проєктної діяльності;
- технологія, заснована на основі рівневої диференціації навчання;
- технологія діяльнісного методу – методу, за якого дитина не отримує знання в готовому вигляді, а здобуває їх сама в процесі власної навчально-пізнавальної діяльності.

Формувальне оцінювання як «оцінювання для навчання» складається з певних елементів, серед яких насамперед:

- вироблення зрозумілих дітям цілей на певний період навчання;
- демонстрація школярам зразків виробів, які вчитель пропонує виготовляти;
- надання й отримання здобувачами освіти конструктивного зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей;
- коригування вчителем навчального процесу відповідно до результатів.

Завдання оцінювання:

- визначення рівня підготовки здобувача освіти на кожному етапі освоєння матеріалу;
- відображення індивідуальної результативності школярів;
- здійснення контролю за динамікою особистих досягнень школяра, його прогресом;
- корекція розвитку дитини;
- стимулювання відповідальності дітей за результати навчання;
- мотивація здобувачів освіти до навчання;
- налагодження зв'язків між педагогами, школярами та їхніми батьками задля отримання об'єктивної картини розвитку дитини, її шкільних досягнень.

Питання для самоконтролю

1. Дайте визначення поняття «Типова освітня програма».
2. Назвіть змістові лінії Типової освітньої програми (під керівництвом О. Савченко, Р. Шияна).
3. Запропонуйте види діяльності до тем освітньої галузі «Технології».

Тема 4. STEM-технології у навчальному процесі. Принципи впровадження STEM-освіти. Lego – конструювання. Шість цеглин. Гра по-новому, навчання по-іншому.

Мета. Ознайомити здобувачів фахової передвищої освіти з поняттями STEM-освіта, Lego – конструювання; розглянути конструювання як діяльність, що має моделюючий характер; охарактеризувати засоби Lego – конструктора; проаналізувати навчальні посібники «Шість цеглин», «Гра по-новому, навчання по-іншому».

План

1. Основа STEM-освіти, принципи її впровадження.
2. Значення STEM-освіти для формування особистості школярів.
3. Поняття про Lego –технології.
4. Lego – конструювання як діяльність, що має моделюючий характер.
5. Аналіз навчальних посібників «Шість цеглин», «Гра по-новому, навчання по-іншому».

Література

1. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 1 клас. URL:<http://surl.li/ekibo>.
2. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 2 клас. URL:<http://surl.li/ekibg>.
3. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 3 клас. URL:<http://surl.li/ekibr>.
4. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 4 клас. URL:<http://surl.li/ekibw>.
5. Гільберг Т. Г., Павич Н. М., Бучківська Г. В., Греськовська В. В. Нова українська школа: технологічна освіта в початковій школі: навчально-методичний посібник. Київ: Генеза.2021. 160 с. URL: <http://surl.li/ekwws>.

6. Костенко Т. М., Довгопола К. С. Нова українська школа: формування у молодших школярів навичок конструктивного спілкування : *навч.-метод. посіб.* Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 176 с. URL: <http://surl.li/ekhrp> .
7. Онопрієнко О. В. Нова українська школа: інноваційна система оцінювання результатів навчання учнів початкової школи : *навч.-метод. посіб.* Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 208 с. URL: <http://surl.li/dabgi>.
8. Цюняк О. П. Методика трудового навчання з практикумом. *Підручник для здобувачів фахової перед вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта. Частина 1.* Автор-упорядник Цюняк О.П. Івано-Франківськ, Кушнір Г.М. 2021.
9. 167 с.

1.Основа STEM-освіти, принципи її впровадження.

STEM-освіта – це такий підхід до навчання дитини, коли за основу беруть не набуття знань, а вміння їх здобути, застосувати, не втрачаючи при цьому себе, як особистості. Отримати знання не окремими предметами, а за допомогою інтеграції чотирьох напрямів в єдине ціле.

Фактично, це все лежить в основі STEM-освіти:

- формування фахових і соціальних компетентностей (компетентність-комбінація знань, умінь, навичок, цінностей, яка є результатом навчання;
- формування наукового сприйняття світу;
- розвиток індивідуальності;

STEM–освіта розроблена таким чином, що дає можливість допомогти учневі розібратись у конкретному питанні та сформулювати його власне бачення вирішення питання. Діти шукають відповіді не з теоретичних матеріалів, а відразу на практиці, роблячи спроби та помилки. Інтерактивна панель, як основний інструмент програми, допомагає не тільки долучити до освітнього процесу, а й розкрити творчий потенціал кожного школяра.

STEM–навчання – це зосередження на реальних завданнях і проблемах, один із напрямів реалізації проєктної та навчально – дослідницької діяльності в школі і поза нею. Акронім STEM утворений від слів природничі науки (Science), технологія (Technology), інженерія (Engineering), математика (Mathematica).

Упровадження STEM-освіти має здійснюватися з урахуванням таких принципів:

- особистісний підхід , спрямований на врахування вікових, індивідуальних особливостей здобувачів освіти, їхніх інтересів та здібностей, особливих освітніх потреб;
- постійне оновлення змісту освіти з урахуванням досягнень науки, розвитку технологій, вимог ринку праці;
- наступність – формування необхідних компетентностей на всіх складниках та рівнях освіти;
- патріотизм та громадянська спрямованість;
- продуктивна мотивація здобувачів освіти до впровадження науково- дослідницької та проєктної діяльності, винахідництва;
- істотна роль математики в інтегративному підході реалізації природничо-математичної освіти (STEM-освіти), послідовне, ґрунтовне, якісне її викладання;
- спонукання до формування та розвитку «гнучких навичок» у здобувачів освіти (навичок презентації, роботи в групі, комунікації);
- використання технологій розвивального та проблемного навчання;
- забезпечення наступності змісту освіти та запровадження курсової підготовки вчителів відповідних спеціальностей;
- розвиток закладів спеціалізованої освіти наукового спрямування.

Значну роль у впровадженні STEM-технологій у початкових класах відіграє інтегрований курс «Я досліджую світ», який об'єднує навчальний зміст кількох освітніх галузей.

2. Значення STEM-освіти для формування особистості школярів.

На STEM – уроках здобувачі освіти зосереджуються на реальних завданнях і проблемах, розв'язують реальні соціальні, економічні, екологічні проблеми і здійснюють пошук рішень, орієнтуються на процес інженерного проєктування. У цьому процесі учні визначають проблему, ведуть попередні дослідження, висувають ідеї для їх рішень, розробляють і створюють прототипи, а потім їх тестують, оцінюють і реалізують. STEM – навчання занурює школярів у практичний запит, і відкрите дослідження залучає їх до продуктивної спільної роботи. Робота школярів є практичною і колективною, рішення теж є спільними.

Навчання за основними напрямками STEM – освіти дозволить сформувати у здобувачів освіти найважливіші характеристики:

- уміння побачити проблему;
- уміння побачити в проблемі якомога більше можливих сторін і зв'язків;
- уміння сформулювати дослідницьке запитання і шляхи його вирішення;
- уміння застосовувати знання в різних ситуаціях, розуміти можливість інших точок зору щодо розв'язання проблем і стійкість у відстоюванні своєї позиції;
- відчуття гармонії в організації ідеї;
- оригінальність, відхід від шаблону;
- здатність до абстрагування або аналізу;
- здатність до конкретизації чи синтезу.

Отже, STEM-освіта допомагає формувати у дітей критичне мислення, навички командної роботи, бачення цілісної картини світу та вміння застосовувати знання для розв'язання завдань з реального світу, «витягувати» інформацію з усіх галузей знань, з якими дитина стикається, і творчо її застосовувати, щоб запропонувати щось унікальне й новаторське. На STEM-уроках школярі вчаться знаходити рішення не в теорії, а безпосередньо на практиці, шляхом

спроб і помилок. STEM-навчання спонукає школярів до інтегрованого мислення.

Важливою особливістю STEM-навчання є робота в команді. Вона передбачає велику кількість взаємодії, коли треба домовлятися, переконувати, обирати найкращий варіант і зробити так, щоб рішення підійшло для всіх. Тобто це ще й велика комунікативна, соціальна навичка, яка вчить дітей враховувати потреби інших людей. Це особистісний розвиток і соціалізація, коли потрібно почути інших і донести свою думку так, щоб її почули

3. Поняття про Lego –технології.

Lego –технологія:

- формує вміння розв'язувати проблемні завдання, ставити мету, міркувати про подальшу роботу, розробляти план дій;
- розвиває творче мислення;
- розвиває мовлення – діти вчаться детально пояснювати свої дії, пояснювати міркування, надавати чіткі та зрозумілі інструкції, розповідати історії, висловлювати власні думки;
- формує вміння співпрацювати, зокрема, працювати в парах чи групах, ділитися матеріалами, вміння вчитись в однолітків, дослухатись до їх ідей і пропонувати власні, вміння аналізувати ідеї та обирати раціональніші, вміння розподіляти ролі та обов'язки;
- розвиває сенсорне сприйняття, допомагає формувати уявлення про зовнішні властивості предметів: форму, величину, колір, положення у просторі;
- розвиває дрібну моторику;
- формує цілісну систему уявлень дитини про навколишній світ, збагачує життєвий досвід дитини.

Робота з Lego – цеглинками вчить дітей творчо мислити, знаходити взаємозв'язки, будувати ланцюжки логічних суджень, планувати свої дії, висловлювати власну думку, сприяє корекції психічних процесів та подоланню розладів мовлення у дітей.

За допомогою конструктора LEGO вирішуються завдання освітньої діяльності за наступними напрямками:

- розвиток дрібної моторики рук, стимулюючи в майбутньому загальний мовленнєвий розвиток і розумові здібності;
- навчання правильному і швидкому орієнтуванню в просторі;
- отримання математичних знань про рахунок, форму, пропорції, симетрії;
- розширення уявлень про навколишній світ, архітектуру, транспорт, ландшафт;
- розвиток уваги, здатності зосередитися, пам'яті, мислення.

4. Lego – конструювання як діяльність, що має моделюючий характер.

Конструювання – це діяльність, що має моделюючий характер. Конструювання сприяє розвитку у дитини образного й елементів наочно-схематичного мислення; формування у неї уявлень про цілісні образи предметів навколишнього світу.

Виділяють такі види конструювання:

- конструювання за зразком;
- конструювання за моделлю;
- конструювання за задумом;
- конструювання за умовами;
- конструювання за кресленнями і наочними схемами;
- конструювання з теми.

5. Аналіз навчальних посібників «Шість цеглин», «Гра по-новому, навчання по-іншому».

Посібник «Шість цеглин» розроблений з метою реалізації ігрових та діяльнісних методів навчання, які сприяють розвитку компетентностей здобувачів початкової освіти. Посібник містить ігри – завдання з шістьма цеглинками. Будь-яке завдання можна адаптувати відповідно до віку, умінь, потреб конкретного школяра. Окрім того, завдання із шістьма цеглинками можуть інтегруватися у

будь-який вид діяльності та форму роботи, оскільки цей інструмент носить міждисциплінарний характер.

Дидактичний посібник для вчителя «Гра по-новому, навчання по-іншому» містить вправи та ігри з LEGO , спрямовані на формування ключових компетентностей у здобувачів початкової освіти. Вправи та завдання посібника можна легко інтегрувати в освітній процес початкової школи, оскільки вони ґрунтуються на діяльнісному та ігровому підходах.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке STEM-освіта ?
2. Дайте визначення поняттю «Lego –технологія».
3. Яка роль Lego –технології в освітньому процесі нової української школи?
4. Назвіть види конструювання.
5. Охарактеризуйте змістове наповнення методичного посібника «Шість цеглин», «Гра по-новому, навчання по-іншому».

Тема 5. Проєктні технології в початковій школі. Етапи при організації та виконанні навчальних проєктів: організаційно-орієнтовний, технологічно-реалізаційний, результативно-узагальнювальний, презентативно-творчий. Вимоги до оцінювання проєктів.

Мета. Ознайомити здобувачів фахової передвищої освіти з поняттям проєктні технології; розглянути вимоги до оформлення, оцінювання проєктів; охарактеризувати етапи при організації і виконанні навчальних проєктів.

План

1. Характеристика поняття «метод проєктів».
2. Етапи роботи над проєктом.
3. Вимоги до захисту проєкту.
4. Вимоги до оцінювання проєктів.

Література

1. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 1 клас.
URL:<http://surl.li/ekibo>.
2. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 2 клас.
URL:<http://surl.li/ekibg> .
3. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 3 клас.
URL:<http://surl.li/ekibr> .
4. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 4 клас.
URL:<http://surl.li/ekibw> .
5. Гільберг Т. Г., Павич Н. М., Бучківська Г. В., Греськовська В. В. Нова українська школа: технологічна освіта в початковій школі: навчально-методичний посібник. Київ: Генеза.2021. 160 с. URL:
<http://surl.li/ekwws> .
6. Костенко Т. М., Довгопола К. С. Нова українська школа: формування у молодших школярів навичок конструктивного

спілкування : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 176 с. URL: <http://surl.li/ekhrp> .

7. Онопрієнко О. В. Нова українська школа: інноваційна система оцінювання результатів навчання учнів початкової школи : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 208 с. URL: <http://surl.li/dabgi>.
8. Цюняк О. П. Методика трудового навчання з практикумом. *Підручник для здобувачів фахової перед вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта. Частина 1*. Автор-упорядник Цюняк О.П. Івано-Франківськ, Кушнір Г.М. 2021. 167с.

1. Характеристика поняття «метод проєктів».

У педагогічній науці поняття «метод проєктів» визначається як певний спосіб цілеспрямованої реалізації процесу навчання, досягнення поставленої мети. Метод проєктів як форма продуктивного навчання надає можливість на основі практичного життєвого досвіду, професійного пошуку розв'язувати соціальні, освітні психологічні і культурні проблеми. Застосування методу проєктів у освітньому процесі покращує ефективність засвоєння та усвідомлення знань суб'єкта навчання, сприяє формуванню вмінь працювати з інформацією, аналізувати, систематизувати, узагальнювати, встановлювати асоціації з раніше вивченим, робити висновки, висувати ідеї, знаходити варіанти розв'язання проблеми, передбачати можливі наслідки рішень, обґрунтувати власну думку, знаходити компроміс, прогнозувати результати своєї діяльності.

Проєкт – творча робота, під час якої школярі продовжують поповнювати знання і формувати вміння , необхідні для виконання роботи на базі попередніх розділів курсу, порівняльного дизайн-аналізу виробів із сучасними аналогами. Саме при виконанні творчих проєктів здобувачі освіти виявляють свої професійні здібності, отримують первинну спеціальну підготовку, в результаті чого у них формується усвідомлений професійний намір.

У результаті проєктної діяльності повніше забезпечуються сучасні вимоги до розвитку дітей. Виконуються і освоюються не тільки

конкретні трудові дії, вирішуються різноманітні конструкторсько-технологічні й технічні завдання, що виникають у процесі виконання проєктів, аналізуються чинники, що впливають на конструкцію, форму, дизайн об'єктів праці (моделей, виробів).

2. Етапи роботи над проєктом.

При організації та виконанні навчальних проєктів слід дотримуватись певних етапів:

1. Організаційно-орієнтований. Функції вчителя полягають у підвищенні мотивації учасників, формуванні мікрогруп, наданні допомоги у визначенні мети і завдань проєкту, розробці плану реалізації ідеї, визначенні критеріїв оцінки діяльності на всіх етапах. Завдання школярів полягають: у визначенні мети і завдань проєкту, розробці плану роботи, пошуку необхідної для початку роботи інформації.
2. Технологічно-реалізаційний. Учитель: консультує щодо змісту проєкту, допомагає в систематизації, узагальненні матеріалів, знайомить з правилами оформлення проєкту, стимулює розумову активність дітей, відстежує практичні дії виконавців і оцінює проміжні результати кожного учасника, проводить моніторинг спільної діяльності. Здобувач освіти: збирає, аналізує, систематизує інформацію, обговорює її в мікрогрупах, висуває і перевіряє гіпотези, виконує практичну частину проєкту, виготовляє виріб, оформляє макет або модель проєкту, проводить самоконтроль.
3. Результативно-узагальнювальний. Учитель консультує з питань підготовки звіту про виконану роботу, процедури захисту проєкту, виступає в ролі експерта, аналізує виконану роботу, оцінює внесок кожного з учасників. Школяр, зі свого боку, оформляє необхідну документацію за результатами проєкту, готує презентацію результатів роботи.
4. Презентативно-творчий. Учитель оцінює результати роботи. Школяр, готуючи презентацію, повинен доповісти з таких основних питань: вступ (тема, мета, завдання навчального проєкту), результати навчального проєкту, висновки.

3.Вимоги до захисту проєкту.

Порядок проведення захисту та вимоги до виступу:

- повідомлення теми творчого проєкту;
- повідомлення мети творчого проєкту;
- обґрунтування потреби у виробі;
- розкрити поставлені перед собою завдання: конструкторські, технологічні, екологічні, естетичні, економічні і маркетингові;
- дати коротку історичну довідку з теми проєкту (час виникнення виробу або технології, конструкції виробу в минулому і в даний час, вживані матеріали);
- розповісти про хід виконання проєкту:
- ✓ вид і кількість матеріалу, використаного у виробі;
- ✓ розкрити конструкторсько-технологічне рішення поставлених завдань;
- ✓ вирішення проблем, що виникли в процесі виконання проєкту;
- розповісти про економічну доцільність виготовлення виробу (з огляду на аналіз ринкової ціни аналогічного виробу, грошових витрат);
- розповісти про рішення екологічних завдань;
- зробити висновки по темі проєкту (досягнення поставленої мети, результати вирішення поставлених завдань, аналіз випробування виробу, можлива модернізація виробу, що діти дізналися нового, чого навчилися);
- демонстрація виготовленого виробу;
- відповідь на запитання;
- використані інформаційні джерела.

4. Вимоги до оцінювання проєктів.

Оцінюючи результати проєктної діяльності здобувачів освіти, слід сформулювати критерії оцінювання результатів роботи над проєктом кожного учасника:

- глибину розуміння та усвідомлення цілей проєкту та етапів роботи над ним;
- повноту висвітлення;

- логічність викладу;
- нестандартні підходи до рішення;
- оформлення інформації;
- комунікативну культуру;
- культуру мови під час презентації.

Підсумкова оцінка учнівського проєкту складається з таких частин:

- за поточну роботу;
- за виріб;
- за пояснювальну записку;
- за захист роботи.

Здобувачі початкової освіти повинні оволодіти такими вміннями:

- обґрунтовувати мету діяльності з урахуванням суспільних потреб, приймати рішення і йти на ризик, створюючи продукт праці;
- знаходити та обробляти необхідну інформацію з використанням сучасної техніки;
- проєктувати предмет праці і технологію діяльності з урахуванням доступних у певних умовах матеріалів і технічних засобів;
- оволодівати політехнічними трудовими знаннями, навичками і вміннями користування знаряддями праці, виконанням технологічних операцій;
- здійснювати технологічні процеси, результати яких будуть мати споживчу вартість;
- економічно і функціонально обґрунтовувати оптимальність процесу і результатів діяльності;
- давати екологічну і соціальну оцінку технології та продукту праці.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке «метод проєктів» ?
2. Охарактеризуйте основні етапи виконання проєкту.
3. Які вимоги до захисту проєкту ?
4. Наведіть приклад планування реалізації проєкту з технологій.

МОДУЛЬ II
Методика навчання здобувачів початкової освіти
прийомів роботи з папером

ПЛАНІ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ТЕМА №6. МЕТОДИКА ВИГОТОВЛЕННЯ ВИРОБІВ
У ТЕХНІЦІ «ОРІГАМІ».

Практичне заняття №1.

Виготовлення виробів у техніці «орігамі».

Мета заняття. Формувати навички основних прийомів згинання і складання паперу за допомогою гладилки і пальцями, закріплювати знання, уміння студентів складати геометричні фігури; розвивати абстрактне мислення, просторову уяву, логічну пам'ять, зосередженість, кмітливість, фантазію; виховувати акуратність, любов до природи, естетичні смаки, доброту, культуру праці.

План заняття.

1. Згинання як виробнича операція.
2. Історія виникнення орігамі. Види орігамі.
3. Методика навчання здобувачів початкової освіти прийомів згинання паперу.

Інструменти та матеріали: кольоровий папір, картон, клей, пензлик, олівець, ножиці, лінійка, гумка, гладилка, зразки виробів.

Методичне забезпечення: інструктивні картки, схеми, презентації, відео майстер-класів.

Література:

1. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 1 клас.
URL:<http://surl.li/ekibo>.

2. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 2 клас.
URL:<http://surl.li/ekibg> .
3. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 3 клас.
URL:<http://surl.li/ekibr> .
4. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 4 клас.
URL:<http://surl.li/ekibw> .
5. Гільберг Т. Г., Павич Н. М., Бучківська Г. В., Греськовська В. В. Нова українська школа: технологічна освіта в початковій школі: навчально-методичний посібник. Київ: Генеза.2021. 160 с. URL: <http://surl.li/ekwws> .
6. Костенко Т. М., Довгопола К. С. Нова українська школа: формування у молодших школярів навичок конструктивного спілкування : *навч.-метод. посіб.* Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 176 с. URL: <http://surl.li/ekhrp> .
7. Онопрієнко О. В. Нова українська школа: інноваційна система оцінювання результатів навчання учнів початкової школи : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 208 с. URL: <http://surl.li/dabgi>.
8. Цюняк О. П. Методика трудового навчання з практикумом. *Підручник для здобувачів фахової перед вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта. Частина 1.* Автор-упорядник Цюняк О.П. Івано-Франківськ, Кушнір Г.М. 2021. 167с.

Хід виконання роботи

Актуалізації теоретичних положень.

1. Згинання як виробнича операція.

Правила виконання операції згинання:

- місце згину позначають штриховою лінією з двома крапками;
- папір згинають на поверхні столу;
- напрям згинання – від себе;
- після перегину аркуша паперу місце згину притискають пучками пальців і прогладжують гладилкою. Ця операція називається фальцюванням;

- перед згинанням паперу за наміченою прямою лінією слід прикласти до неї лінійку і на місці майбутнього згину протиснути ребром гладилки невелику канаву – це біговка.

2. Історія виникнення орігамі. Види орігамі.

«Орігамі» – мистецтво виготовлення виробів за допомогою однієї операції – згинання та складання паперу.

«Орігамі» – мистецтво, за допомогою якого у студентів розвивається творчість, активність, ініціатива щодо конструювання різних форм і виробів з звичайного листка паперу за допомогою єдиної операції – згинання. Складаючи різноманітні фігурки, формуються такі якості, як спостережливість, просторова уява, відчуття пропорції, логічна пам'ять. Кмітливість, фантазія, акуратність, виховує любов до природи, естетичні смаки, доброта. Використовуючи цей прийом паперопластики, можна виготовити цікаві аплікативні композиції, сувеніри, листівки, які приваблюють своєю насиченістю кольорів, об'ємністю форм деталей сюжету.

Види орігамі: модульне орігамі, орігамі з розгортки, кірікомі, чисте орігамі, кусудама.

3. Методика навчання здобувачів початкової освіти прийомів згинання паперу.

Орігамі розвиває певні навички і здібності:

- розвиває здатність працювати руками, привчає до точних рухів пальців під контролем свідомості;
- розвиває просторову уяву – вчить читати креслення, по яких складаються фігурки і представляти по них вироби в об'ємі;
- знайомить з основними геометричними поняттями;
- покращує здатність слідувати усним інструкціям;
- розвиває впевненість у своїх силах і здібностях;
- допомагає розвитку креслярських навичок;
- стимулює розвиток пам'яті, вчить концентрації уваги;
- розвиває творчі здібності;
- стимулює створення ігрових ситуацій.

Здобувачам освіти слід показати техніку виготовлення виробу. Для цього необхідно розібрати модель виробу і дати можливість

усвідомити спосіб її виготовлення , а також зробити її креслення і пояснити особливості конструкції моделі. Спочатку треба навчити рівно згинати і розгинати папір, а також загинати ріжки аркуша для надання виробам симетричної форми. Весь час потрібно стежити за роботою школярів, вказувати на їхні помилки і вчасно допомагати.

З великим успіхом орігамі стали застосовувати в психології. Крім того, це мистецтво є цікавим напрямком арт-терапії, тому що здатне впливати на почуття та емоції людини.

Послідовність виготовлення виробів способом «орігамі».

1. Заготовити основу відповідної геометричної фігури.
2. Скласти і зафіксувати кожен етап операції згинання за схемою.
3. Виготовити і оздобити певний виріб.

Критерії оцінювання:

3 бали отримає здобувач освіти, якщо:

- вільно володіє теоретичними основами та практичними вміннями з теми;
- ґрунтовно розкриває основний зміст матеріалу;
- аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, знаходить і аналізує додаткову інформацію;
- гнучко використовує міжпредметні зв'язки в узагальненні інформації;
- самостійно проектує та виконує всі види запланованих практичних робіт, використовуючи відповідні технології.

2 бали отримає здобувач освіти, якщо:

- достатньо володіє понятійним апаратом з теми;
- може самостійно обирати конструктивні елементи виробу;
- раціонально використовує робоче місце;
- дотримується технології виготовлення виробу;
- наявні незначні помилки, недостатній досвід у творчому застосуванні умінь і навичок.

1 бал отримає здобувач освіти, якщо:

- не володіє практичними навичками роботи із виготовлення виробу;

- деякі завдання не виконує;
- не засвоює теоретичний і практичний курс.

ТЕМА №7. МЕТОДИКА ВИГОТОВЛЕННЯ ВИТИНАНОК.

Практичне заняття №2.

Виготовлення витинанок з паперу.

Мета. Навчати здобувачів фахової передвищої освіти володіти технологією виготовлення витинанки та інструментами, необхідними у роботі; ознайомлювати з історією виникнення витинанки, її видами; формувати навички різання паперу і картону з дотриманням правил безпечної праці у процесі різання; розвивати творчість, мислення, уяву, уміння підбирати кольори для складних витинанок.

План заняття.

1. Витинанка як вид декоративно-ужиткового мистецтва.
2. Історія виникнення витинанки. Види витинанок.
3. Правила і прийоми різання паперу і картону ножицями. Правила безпечної праці у процесі праці.
4. Методика навчання здобувачів початкової освіти прийомів різання паперу.

Інструменти та матеріали: кольоровий папір, картон, клей, пензлик, олівець, ножиці, лінійка, гумка, зразки виробів.

Методичне забезпечення: інструктивні картки, схеми, презентації, відео майстер- класів.

Література:

1. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 1 клас.
URL:<http://surl.li/ekibo>.
2. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 2 клас.
URL:<http://surl.li/ekibg> .
3. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 3 клас.
URL:<http://surl.li/ekibr> .

4. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 4 клас. URL:<http://surl.li/ekibw> .
5. Гільберг Т. Г., Павич Н. М., Бучківська Г. В., Греськовська В. В. Нова українська школа: технологічна освіта в початковій школі: навчально-методичний посібник. Київ: Генеза.2021. 160 с. URL: <http://surl.li/ekwws> .
6. Костенко Т. М., Довгопола К. С. Нова українська школа: формування у молодших школярів навичок конструктивного спілкування : *навч.-метод. посіб.* Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 176 с. URL: <http://surl.li/ekhrp> .
7. Онопрієнко О. В. Нова українська школа: інноваційна система оцінювання результатів навчання учнів початкової школи : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 208 с. URL: <http://surl.li/dabgi>.
8. Цюняк О. П. Методика трудового навчання з практикумом. *Підручник для здобувачів фахової перед вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта. Частина 1.* Автор-упорядник Цюняк О.П. Івано-Франківськ, Кушнір Г.М. 2021. 167с.

Хід виконання роботи.

Актуалізації теоретичних положень.

1. Витинанка як вид декоративно-ужиткового мистецтва.

Декоративно-ужиткове мистецтво – розділ мистецтва , який охоплює ряд галузей творчості, що присвячені створенню художніх виробів, призначених для побуту. Нині декоративно-ужиткове мистецтво розглядається як художня цінність, тому що виконує ряд важливих функцій, а саме: пізнавальну, естетичну . комунікаційну.

Витинанка – художній твір декоративно-прикладного мистецтва у вигляді вирізаної з одно- або багатоколірних аркушів паперу орнаментованої або сюжетної композиції. Термін «витинанка» походить від техніки її виготовлення, тобто, вирізання.

Витинанка – орнаментальна й фігурна прикраса, ажурно витята ножицями, вирізана ножом з білого або кольорового паперу.

2. Історія виникнення витинанки. Види витинанок.

Перші витинанки зі шкіри прикрашали одяг людини, взуття та інші речі ще задовго до того, як люди винайшли папір. Перші паперові прикраси пов'язані з Китаєм, а саме з винаходом паперу. Письмові згадки про них зустрічаються в VII-XII ст. У XIII ст. потрапили в Європу. Ці витинанки були здебільшого сюжетно-розповідними і уподібнювалися до графіки: складні, багатофігурні, дзеркально-симетричні композиції завжди вміщувалися на одному аркуші. В Україні витинанки з'явилися в середині XIX ст. Папір був значно дешевший за тканину, і селяни охоче прикрашали витинанками свої оселі. Адже саме в цей час відбувається перехід від хат-курянок до чистих хат із світлицями.

За технологічними та художніми особливостями витинанки поділяються на ажурні (зображення міститься в прорізах) і силуетні (зображення виступає силуетом), одинарні (виготовлені з одного аркушу паперу), складні (аплікаційні – з кількох аркушів паперу).

Силуетні витинанки, де зображувались пташки, вершники, ляльки тощо ще називаються фігурками. Є ще одна група витинанок – це Древа – група витинанок що охоплює кілька композиційних типів настінних прикрас дзеркальної симетрії: дерево, дерево з пташками, гілка, букет, вазон, квітка.

Мотиви геометричних елементів і фігур:

- прямі, ламані, хвилясті – символи життєвої дороги;
- трикутні – обереги;
- чотирикутні – символи родючості;
- магічна символіка – чотири пори року, чотири сторони світу;
- розеткові – сонце.

Рослинним мотивам притаманне:

- відображення живої природи, ріст, цвітіння;
- найдавніші знаки – деревце з піднятими гілками, ялина, колосок, листочки;
- центральний елемент – квіти, дерево життя.

З давніх-давен у народному мистецтві витинанки зображували квітучу рослину у вазоні або дерево життя. Ці символи відображали міфологічні уявлення наших предків про будову Всесвіту.

3. Правила і прийоми різання паперу і картону ножицями.

Правила безпечної праці у процесі праці.

Правила і прийоми різання паперу і картону ножицями:

- товста суцільна лінія позначає операцію різання;
- папір і картон ріжемо ножицями у повітрі над столом;
- різати потрібно не по лінії розмітки, а справа від неї, щоб лінії залишалися на деталі;
- тримаємо за більшу частину заготовки;
- при різанні по зовнішньому контурі обертаємо заготовку за годинниковою стрілкою;
- при вирізуванні внутрішнього контура заготовки обертаємо проти годинникової стрілки, ножиці тримаємо знизу заготовки;
- при різанні паперу, складеного багато раз, леза ножиць слід нахилити трохи вправо.

Правила безпеки у роботі з ножицями:

- користуйся ножицями з заокругленими лезами;
- не працюй ножицями з тупими лезами і з послабленим шарнірним кріпленням;
- під час роботи уважно стеж за лінією розрізу, матеріал підтримуй так, щоб пальці були осторонь від лез ножиць;
- не спрямовуй леза ножиць вгору;
- не залишай ножиці в розімкненому вигляді, не клади їх так, щоб вони виступали на край парти;
- зберігай ножиці у футлярі;
- передавай ножиці у зімкненому вигляді кільцями вперед.

4. Методика навчання здобувачів початкової освіти прийомів різання паперу.

Послідовність виготовлення виробів.

Щоб витинати сюжетно-декоративну композицію відносно вертикальної осі необхідно засвоїти наступне:

- прямокутник паперу зігнути навпіл по довжині чи ширині. Сюжет малюнка слід виконувати на одній із половин паперу;
- виконуючи малюнок, слід враховувати, яка частинка буде зображенням, а яка – фоном чи простором, який потрібно вирізати і видавити;
- легенько намічайте лінії листочків, квітів, птахів чи тварин. Зображення слід спочатку перевірити, виправити і тільки після цього витинати;
- вирізувати слід спочатку маленькі деталі, а потім більші;
- перед тим як наклеїти витинанку на картон, необхідно взяти до уваги на характер колірних поєднань паперу на картону (жовто-зелений, жовто-блакитний, біло-синій, біло-чорний);
- після цього визначити місце положення витинанки відносно картону;
- витинанку слід клеїти обережно, без зайвого клею. Клеїти витинанку слід від центру до країв. При цьому враховувати, що витинанку неможливо наклеїти суцільно, оскільки можуть утворитися зморшки на папері.

Критерії оцінювання:

3 бали отримає здобувач освіти , якщо :

- вільно володіє теоретичними основами та практичними вміннями з теми;
- ґрунтовно розкриває основний зміст матеріалу;
- аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, знаходить і аналізує додаткову інформацію;
- гнучко використовує міжпредметні зв'язки в узагальненні інформації;
- самостійно проектує та виконує всі види запланованих практичних робіт, використовуючи відповідні технології.

2 бали отримає здобувач освіти , якщо :

- достатньо володіє понятійним апаратом з теми;
- може самостійно обирати конструктивні елементи виробу;
- раціонально використовує робоче місце;

- дотримується технології виготовлення виробу;
- наявні незначні помилки, недостатній досвід у творчому застосуванні умінь і навичок.

1 бал отримає здобувач освіти, якщо :

- не володіє практичними навичками роботи із виготовлення виробу;
- деякі завдання не виконує;
- не засвоює теоретичний і практичний курс.

ТЕМА №8. МЕТОДИКА ВИГОТОВЛЕННЯ АПЛІКАЦІЙ З ПАПЕРУ.

Практичне заняття №3. **Виготовлення сюжетної аплікації.**

Мета. Навчити здобувачів фахової передвищої освіти володіти технологією виконання різних видів аплікаційних робіт, методикою проведення уроків з виготовлення аплікацій з паперу і картону у початкових класах; ознайомити із технікою виконання тематичної і сюжетної аплікацій; розвивати творчість, мислення, уяву, уміння підбирати кольори для аплікаційних робіт.

План заняття.

1. Аплікація. Види аплікаційних робіт.
2. Технологія виконання аплікаційних робіт. Матеріали для роботи.
3. Послідовність виготовлення сюжетної аплікації.

Інструменти та матеріали: кольоровий папір, картон, клей, пензлик, олівець, ножиці, лінійка, гумка, зразки виробів.

Методичне забезпечення: інструктивні картки, схеми, презентації, відео майстер- класів.

Література:

1. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 1 клас.
URL:<http://surl.li/ekibo>.

2. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 2 клас.
URL:<http://surl.li/ekibg> .
3. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 3 клас.
URL:<http://surl.li/ekibr> .
4. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 4 клас.
URL:<http://surl.li/ekibw> .
5. Гільберг Т. Г., Павич Н. М., Бучківська Г. В., Греськовська В. В. Нова українська школа: технологічна освіта в початковій школі: навчально-методичний посібник. Київ: Генеза.2021. 160 с. URL: <http://surl.li/ekwws> .
6. Костенко Т. М., Довгопола К. С. Нова українська школа: формування у молодших школярів навичок конструктивного спілкування : *навч.-метод. посіб.* Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 176 с. URL: <http://surl.li/ekhrp> .
7. Онопрієнко О. В. Нова українська школа: інноваційна система оцінювання результатів навчання учнів початкової школи : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 208 с. URL: <http://surl.li/dabgi>.
8. Цюняк О. П. Методика трудового навчання з практикумом. *Підручник для здобувачів фахової перед вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта. Частина 1.* Автор-упорядник Цюняк О.П. Івано-Франківськ, Кушнір Г.М. 2021. 167с.

Хід виконання роботи.

Актуалізації теоретичних положень.

1.Аплікація . Види аплікаційних робіт.

Аплікація – один з видів декоративно-ужиткового мистецтва, заснований на створенні художніх зображень, візерунків, орнаментів, малюнків шляхом закріплення їх на будь-якій площині, прийнятій за тло.

Аплікація (від латини – applicatio) – накладання, пристосовування, приєднання до якоїсь поверхні. Аплікація як технологія пройшла довгий шлях використання і збагатилася різними

засобами фіксації (закріплення) на різних поверхнях (нитками на тканинах, клеями на твердих поверхнях тощо).

Види аплікації:

- предметна аплікація – це зображення одного якогось предмета
- декоративна аплікація – включає в себе орнаменти та візерунки, якими можна прикрасити різні предмети
- сюжетна аплікація – відображає сукупність подій, ситуацій, явищ.

2.Технологія виконання аплікаційних робіт. Матеріали для роботи.

Правила виконання операції склеювання паперу і картону.

а) Нанесення клею.

- Під деталі необхідно підкласти листки макулатурного паперу. Після змащування деталі макулатурний папір міняють на чистий.
- Клей наносять на зворотній бік деталі, яку потрібно приклеїти, тонким шаром від середини до країв.
- При склеюванні матеріалів різної товщини клей наносять на тонший з них.
- На дрібні деталі клей наносять прийомом «від дошки», тримаючи їх пінцетом і притискаючи до тонко нанесеного на дошці шару клею.

б) Притирання деталі до основи.

- Намащену клеєм деталь накладають на виріб, зверху кладуть чистий папір. Притирають ганчіркою, забирають залишки клею, розгладжують рівномірно від середини до країв.

– в) Просушування.

- Плоскі вироби просушують під пресом, переклавши листками чистого паперу. Об'ємні вироби просушують на оправках.

Окантовку застосовують в опорядженні площинних картонажних виробів з метою запобігання коробленню, розслоєнню матеріалу, для зміцнення країв та надання виробам привабливого і довершеного вигляду.

Послідовність виготовлення виробів.

Технологія виготовлення сюжетної аплікації.

1. Вибір сюжету аплікації.
2. Вибір фону, кольорового паперу.
3. Складання ескізу до аплікації.
4. Підготовка (сортуння) матеріалу за кольором, розміром.
5. Підготовка шаблонів.
6. Вирізання деталей і зображень, розкладання їх на фоні.
7. Складання аплікації (приклеювання деталей).
8. Висушування.

Критерії оцінювання:

3 бали отримає здобувач освіти, якщо :

- вільно володіє теоретичними основами та практичними вміннями з теми;
- ґрунтовно розкриває основний зміст матеріалу;
- аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, знаходить і аналізує додаткову інформацію;
- гнучко використовує міжпредметні зв'язки в узагальненні інформації;
- самостійно проектує та виконує всі види запланованих практичних робіт, використовуючи відповідні технології.

2 бали отримає здобувач освіти, якщо :

- достатньо володіє понятійним апаратом з теми;
- може самостійно обирати конструктивні елементи виробу;
- раціонально використовує робоче місце;
- дотримується технології виготовлення виробу;
- наявні незначні помилки , недостатній досвід у творчому застосуванні умінь і навичок.

1 бал отримає здобувач освіти, якщо :

- не володіє практичними навичками роботи із виготовлення виробу;
- деякі завдання не виконує ;
- не засвоює теоретичний і практичний курс.

ТЕМА №9. СТВОРЕННЯ КОМПОЗИЦІЙ В ТЕХНІЦІ КВІЛІНГ

Практичне заняття №4.

Виготовлення композиції в техніці квілінг.

Мета. Навчати здобувачів фахової передвищої освіти володіти технікою «квілінг» та інструментами, необхідними у роботі; виготовляти основні квілінгові форми; формувати стійкий інтерес до початків мистецтва папероскручування; виховувати естетичний смак; уміння підбирати кольори для контрасту; уважність, старанність, терпіння у роботі; розвивати образне і просторове мислення, уяву, увагу, моторику рук.

План заняття

1. Квілінг: історія і сучасність.
2. Інструменти для квілінгу.
3. Основні форми квілінгу.
4. Методика навчання здобувачів початкової освіти прийомів папероскручування.
5. Створення композицій на різну тематику у техніці квілінг.

Інструменти та матеріали: картон, набір для квілінгу, клей, пензлик, ножиці, зразки виробів.

Методичне забезпечення: інструктивні картки, схеми, презентації, відео майстер-класів.

Література:

1. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 1 клас.
URL:<http://surl.li/ekibo>.
2. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 2 клас.
URL:<http://surl.li/ekibg> .
3. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 3 клас.
URL:<http://surl.li/ekibr> .
4. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 4 клас.
URL:<http://surl.li/ekibw> .

5. Гільберг Т. Г., Павич Н. М., Бучківська Г. В., Греськовська В. В. Нова українська школа: технологічна освіта в початковій школі: навчально-методичний посібник. Київ: Генеза.2021. 160 с. URL: <http://surl.li/ekwws>.
6. Костенко Т. М., Довгопола К. С. Нова українська школа: формування у молодших школярів навичок конструктивного спілкування : *навч.-метод. посіб.* Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 176 с. URL: <http://surl.li/ekhrp>.
7. Онопрієнко О. В. Нова українська школа: інноваційна система оцінювання результатів навчання учнів початкової школи : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 208 с. URL: <http://surl.li/dabgi>.
8. Цюняк О. П. Методика трудового навчання з практикумом. *Підручник для здобувачів фахової перед вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта. Частина 1.* Автор-упорядник Цюняк О.П. Івано-Франківськ, Кушнір Г.М. 2021. 167с.

Хід виконання роботи

Актуалізації теоретичних положень.

1. Квілінг: історія і сучасність

Квілінг походить від англійського слова quill – «пташине перо». Зовнішнім виглядом ці вироби були подібними на філіграні. Тому квілінг також називають паперовою філігранню. Філігранна обробка паперу була відома ще древнім єгиптянам, які використовували у якості матеріалу папірус. У Франції та Італії паперова філігрань, починаючи з 16 ст., використовувалась монахами для прикрашання священних образів, як заміник золотої та срібної філіграні. Наприклад, відомо, що в європейських монастирях 18 ст. техніка папероскручування використовувалась при декоруванні предметів релігійного культу та виготовленні медальйонів. Закручуючи на кінчик пташиного пера (на англійській мові даний вид творчості називається "quilling" – від слова "quill" або "пташине перо") папір з позолоченими краями, середньовічні майстрині досягали такого

результату, що навіть при близькому розгляді філігранні паперові вироби виглядали, як вироби виготовлені з чистого золота. З країн центральної Європи дане мистецтво розповсюдилося в Англію, де спочатку активно практикувалося в багатих будинках часів Стюарта, щоб потім утвердитися майже до вікторіанського періоду. Спеціалізовані журнали представляли техніку квілінга і різноманітні проекти з докладними описами та поясненнями: класичні предмети для декору, скарбнички, кошики, коробочки для предметів вжитку, навіть проводились навчальні курси по квілінгу в самих елітних школах. З Англії квілінг перекочував в Північну Америку разом з колонізаторами. Починаючи кінця з 19ст. популярність квілінга поступово знизилася, майже до повного забуття, щоб у наші дні знову відродитися в більш сучасній формі. У цієї техніки багато прихильників у цілому світі. В Англії в 1983 році був створений "Квілінг союз Англії", справжня корпорація квілінга, а по її ініціативі в 1992 році був організований Перший Міжнародний фестиваль квілінга. На даний час цей вид творчості розповсюджений в Європі, Азії, Америці, але поступово полонить своєю неповторністю і красою Україну

Квілінг дуже цікава та доступна техніка, яка може використовуватись у будь якій сфері творчої діяльності людини. Вироби в стилі квілінгу можуть служити як: окремі експонати, елементи оздоблення, прикраси, іграшки, сувеніри і т.п. Безсумнівним залишається факт, що квілінг не тільки цікавий, а ще й має неабияке значення для розвитку творчих здібностей особистості.

2.Інструменти для квілінгу.

Інструменти, необхідні для роботи:

- шило або металева паличка з розщепленим кінцем для скручування паперових смужок;
- загострені ножиці;
- пінцет із гострими кінцями для роботи, що потребує високої точності;
- клей, що швидко сохне;
- циркуль або дошка-лінійка з отворами різного діаметру;

- двосторонній різнокольоровий папір для квілінгу – нарізані смужки 3–7 мм;
- картон, що слугуватиме основою виробу.

3. Основні форми квілінгу.

Модулі поділяють на закриті і відкриті. У закритих формах застосовують клей. Так можна отримати:

- «око» — коло, стиснуте одночасно з двох сторін;
- «півмісяць» — схожий на «око», але защіпи роблять зі зміщенням;
- «квадрат» — коло, стиснуте з чотирьох боків;
- «ромб» — основою слугує заготовка «квадрат»;
- «крапля» — середину спіралі зміщують в один бік, а декілька шарів протилежного боку стискають у формі гострого кінця;
- «трикутник» — виготовляють із «краплі», розплющуючи основу елемента;
- «стріла» — основу однієї сторони «трикутника» вдавлюють усередину.

Виготовляючи відкриті форми, клей не використовують. Таким чином можливо отримати:

- «гілочку» — паперову смужку згинають у співвідношенні 1:2, а кінці закручують в одну сторону;
- «ріжки» — смужку згинають усередину, а половинки викручують назовні;
- «завиток» — не роблячи складку, натискають на середину смужки, а кінці викручують в різні боки або всередину;
- «серце» — смужку згинають, а потім закручують половинки всередину.

4. Методика навчання здобувачів початкової освіти прийомів папероскручування.

Основні навчальні функції техніки квілінгу.

- Пізнавальна — дає змогу здобувачам освіти отримувати нові знання, отримувати нові практичні вміння та навички.
- Виховна — сприяє формуванню вміння раціонально використовувати час та матеріали для виконання робіт.

- Розвивальна – формує творче мислення, вміння міркувати, робити розрахунки, ескізи, викликає інтерес і потребу в інших знаннях та вміннях.
- Евристична – дає змогу самостійно творити, використовувати нові техніки та способи виготовлення виробів, оволодівати новими прийомами діяльності.

Не зайвим буде вказати на велике значення техніки квілінгу як дидактичного засобу навчання, що:

- розвиває моторику рук;
- розвиває сприйняття, почуття;
- розвиває естетичний смак;
- розвиває спостережливість, увагу, уяву;
- сприяє розвитку всіх розумових процесів;
- ініціює творче мислення, фантазію;
- підвищує рівень художньо-естетичного сприймання;
- збагачує життєвий та художній досвід, емоційну сферу;
- сприяє ознайомленню з довкіллям, новими матеріалами, інструментами;
- сприяє опануванню різних типів практичної роботи;
- розвиває здатність правильно складати план виконання робіт, особливо при виготовленні великих форм;
- стимулює пошукову діяльність, здатність виконувати завдання різними способами.

5. Створення композицій на різну тематику у техніці квілінг.

Послідовність виготовлення виробів.

1. Паперову смужку закручуємо у щільну спіраль.
2. Спіраль викладаємо на дошку і розміщуємо в потрібний діаметр кола, щоб дати їй розпуститися до необхідного розміру.
3. Коли спіраль набуде необхідного розміру, потрібно змастити кінчик паперової смужки клеєм для фіксування елемента.
4. Тепер можна формувати потрібний модуль, залежно від композиції.
5. Готовий елемент прикріплюємо на картон-основу за допомогою клею, використовуючи пінцет.

Критерії оцінювання:

3 бали отримає здобувач освіти, якщо:

- вільно володіє теоретичними основами та практичними вміннями з теми;
- ґрунтовно розкриває основний зміст матеріалу;
- аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, знаходить і аналізує додаткову інформацію;
- гнучко використовує міжпредметні зв'язки в узагальненні інформації;
- самостійно проектує та виконує всі види запланованих практичних робіт, використовуючи відповідні технології.

2 бали отримає здобувач освіти, якщо:

- достатньо володіє понятійним апаратом з теми;
- може самостійно обирати конструктивні елементи виробу;
- раціонально використовує робоче місце;
- дотримується технології виготовлення виробу;
- наявні незначні помилки, недостатній досвід у творчому застосуванні умінь і навичок.

1 бал отримає здобувач освіти, якщо:

- не володіє практичними навичками роботи із виготовлення виробу;
- деякі завдання не виконує;
- не засвоює теоретичний і практичний курс.

МОДУЛЬ III

Методика навчання здобувачів початкової освіти прийомів роботи з волокнистими матеріалами

ТЕМА 10. МЕТОДИКА ВИГОТОВЛЕННЯ АПЛІКАЦІЙ З НИТОК.

Практичне заняття №5.

Виготовлення аплікації з ниток.

Мета. Ознайомлювати здобувачів фахової передвищої освіти із відомостями про виробництво текстильних матеріалів, класифікацією ниток, сформувати навички роботи з нитками з дотриманням правил техніки безпеки; засвоїти методику навчання здобувачів початкової освіти з волокнистими матеріалами, виробництвом ниток; виховувати акуратність, старанність, культуру праці.

План заняття.

1. Основні відомості про волокна. Класифікація волокнистих матеріалів за походженням.
2. Нитки, їх класифікація.
3. Аплікація з ниток. Її види.
4. Методика навчання здобувачів початкової освіти виготовлення аплікації з ниток.

Інструменти та матеріали: картон, нитки, клей, пензлик, ножиці, зразки виробів.

Методичне забезпечення: інструктивні картки, схеми, презентації, відео майстер- класів.

Література:

1. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 1 клас.
URL:<http://surl.li/ekibo>.

2. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 2 клас.
URL:<http://surl.li/ekibg> .
3. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 3 клас.
URL:<http://surl.li/ekibr> .
4. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 4 клас.
URL:<http://surl.li/ekibw> .
5. Гільберг Т. Г., Павич Н. М., Бучківська Г. В., Греськовська В. В. Нова українська школа: технологічна освіта в початковій школі: навчально-методичний посібник. Київ: Генеза.2021. 160 с. URL:
<http://surl.li/ekwws> .
6. Костенко Т. М., Довгопола К. С. Нова українська школа: формування у молодших школярів навичок конструктивного спілкування : *навч.-метод. посіб.* Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 176 с. URL: <http://surl.li/ekhrp>.
7. Онопрієнко О. В. Нова українська школа: інноваційна система оцінювання результатів навчання учнів початкової школи : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 208 с. URL:
<http://surl.li/dabgi>.
8. Цюняк О. П. Методика трудового навчання з практикумом. *Підручник для здобувачів фахової перед вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта. Частина 1.* Автор-упорядник Цюняк О.П. Івано-Франківськ, Кушнір Г.М. 2021. 167с.

Хід виконання роботи.

Актуалізації теоретичних положень.

1.Основні відомості про волокна. Класифікація волокнистих матеріалів за походженням.

Текстильними називаються такі матеріали та вироби, які виготовлені з натуральних і хімічних волокон. Вони поділяються на натуральні та хімічні.

Натуральні:

- рослинного походження (бавовна, льон, конопля)
- тваринного походження (вовна, шовк натуральний)

- мінеральне походження (азбест).

Хімічні волокна:

- штучні (віскозні, ацетатні)
- синтетичні (капрон, лавсан).

2.Нитки, їх класифікація.

Нитки – це пряжа , скручена в 2,4, 6 та більше пасом.

Нитки розрізняють:

- за призначенням: швейні, в'язальні, вишивальні, штопальні;
- за матеріалом: бавовняні, вовняні, шовкові, штучні, синтетичні, змішані;
- за опорядженням: сурові, відбілені, фарбовані.

3.Аплікація з ниток. Її види.

Аплікація – один з видів декоративно-ужиткового мистецтва, заснований на створенні художніх зображень, візерунків, орнаментів, малюнків шляхом закріплення їх на будь-якій площині, прийнятій за тло.

Види аплікації.

Предметна аплікація – це зображення одного якогось предмета.

Декоративна аплікація – включає в себе орнаменти та візерунки, якими можна прикрасити різні предмети.

Сюжетна аплікація – відображає сукупність подій, ситуацій, явищ.

4.Методика навчання здобувачів початкової освіти з виготовлення аплікації з ниток.

Послідовність виготовлення виробів.

Технологія виготовлення аплікації з ниток.

1. Вибрати сюжет (основна вимога – простота, лаконічність).
2. Намалювати малюнок на папері в кольорі.
3. Підібрати основу відповідного кольору і якості.
4. На картон міцно і рівномірно намотати нитки.
5. Зняти нитки, розрізати ножицями з двох сторін по краях.
6. Нарізати нитки дрібно і прикласти на деталі, змазані клеєм.
7. Оздобити аплікацію.

Критерії оцінювання:

3 бали отримає здобувач освіти , якщо :

- вільно володіє теоретичними основами та практичними вміннями з теми;
- ґрунтовно розкриває основний зміст матеріалу;
- аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, знаходить і аналізує додаткову інформацію;
- гнучко використовує міжпредметні зв'язки в узагальненні інформації;
- самостійно проектує та виконує всі види запланованих практичних робіт, використовуючи відповідні технології.

2 бали отримає здобувач освіти , якщо :

- достатньо володіє понятійним апаратом з теми;
- може самостійно обирати конструктивні елементи виробу;
- раціонально використовує робоче місце;
- дотримується технології виготовлення виробу;
- наявні незначні помилки , недостатній досвід у творчому застосуванні умінь і навичок.

1 бал отримає здобувач освіти , якщо :

- не володіє практичними навичками роботи із виготовлення виробу;
- деякі завдання не виконує ;
- не засвоює теоретичний і практичний курс.

ТЕМА 11. МЕТОДИКА ВИГОТОВЛЕННЯ ІГРАШОК З НИТОК.

Практичне заняття №6.

Виготовлення іграшок з ниток.

Мета. Ознайомлювати здобувачів фахової передвищої освіти з технологією виготовлення іграшок з ниток, технологією плетіння круглого помпона, методикою проведення уроків з виготовлення виробів у цій техніці; розвивати творчість, мислення, уяву.

План заняття.

1. Технологія виготовлення круглого помпона. Послідовність дій.
2. Технологія виготовлення іграшок з ниток .

Інструменти та матеріали: картон, нитки, ножиці, олівець, фурнітура, циркуль, зразки виробів.

Методичне забезпечення: інструктивні картки, схеми, презентації, відео майстер- класів.

Література:

1. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 1 клас. URL:<http://surl.li/ekibo>.
2. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 2 клас. URL:<http://surl.li/ekibg> .
3. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 3 клас. URL:<http://surl.li/ekibr> .
4. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 4 клас. URL:<http://surl.li/ekibw> .
5. Гільберг Т. Г., Павич Н. М., Бучківська Г. В., Греськовська В. В. Нова українська школа: технологічна освіта в початковій школі: навчально-методичний посібник. Київ: Генеза.2021. 160 с. URL: <http://surl.li/ekwws> .
6. Костенко Т. М., Довгопола К. С. Нова українська школа: формування у молодших школярів навичок конструктивного спілкування : *навч.-метод. посіб.* Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 176 с. URL: <http://surl.li/ekhrp>.
7. Онопрієнко О. В. Нова українська школа: інноваційна система оцінювання результатів навчання учнів початкової школи : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 208 с. URL: <http://surl.li/dabgi>.
8. Цюняк О. П. Методика трудового навчання з практикумом. *Підручник для здобувачів фахової перед вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта. Частина 1.* Автор-упорядник Цюняк О.П. Івано-Франківськ, Кушнір Г.М. 2021. 167с.

Хід виконання роботи.

Актуалізації теоретичних положень.

1. Технологія виготовлення круглого помпона. Послідовність дій.

Помпонами називають круглі прикраси з вовняних, бавовняних ниток і хутра.

Технологічний процес плетіння круглого помпона:

- на аркуші картону з допомогою циркуля накресліть два однакових кола потрібного діаметру. По центру кожного накресліть ще по одному маленькому колу. Виріжте кола ножицями. Зробіть надріз;
- дві основи круглої форми складіть разом. Рівномірно накрутіть нитки по діаметру основи від внутрішнього до зовнішнього контуру в декілька шарів. Чим більше шарів ниток намотано – тим пишніший і щільніший вийде помпон;
- розріжте нитки ножицями між кільцями, щоб затягнути моток у міцний вузол;
- зніміть картонну основу. Рівномірно розподіліть пряжу, щоб утворився бант. Розріжте петлі. Після розпушування помпона зайві краї ниток підрівняйте гострими ножицями.

2. Технологія виготовлення іграшок з ниток.

Послідовність виготовлення ляльки-мотанки з ниток:

- намотати нитки на зошит або блокнот;
- зв'язати окремою ниткою на згині;
- зняти з зошита;
- розрізати намотані нитки;
- сформувати голову і обв'язати ниткою;
- намотати нитку на меншу сторону зошита;
- зняти з зошита;
- обв'язати руки червоною ниткою;
- розділити тіло ляльки і вставити руки;
- намотати хрест червоною ниткою по діагоналі, на талії, по діагоналі;
- зав'язати з вивороту;
- підрівняти нитки ляльки;
- прикрасити ляльку.

Критерії оцінювання:

3 бали отримає здобувач освіти , якщо :

- вільно володіє теоретичними основами та практичними уміннями з теми;
- ґрунтовно розкриває основний зміст матеріалу;
- аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, знаходить і аналізує додаткову інформацію;
- гнучко використовує міжпредметні зв'язки в узагальненні інформації;
- самостійно проектує та виконує всі види запланованих практичних робіт, використовуючи відповідні технології.

2 бали отримає здобувач освіти , якщо :

- достатньо володіє понятійним апаратом з теми;
- може самостійно обирати конструктивні елементи виробу;
- раціонально використовує робоче місце;
- дотримується технології виготовлення виробу;
- наявні незначні помилки , недостатній досвід у творчому застосуванні умінь і навичок.

1 бал отримає здобувач освіти , якщо :

- не володіє практичними навичками роботи із виготовлення виробу;
- деякі завдання не виконує ;
- не засвоює теоретичний і практичний курс.

ТЕМА 12. МЕТОДИКА ПОШИТТЯ ГОЛЬНИКА, ОЗДОБЛЕННЯ РУЧНИМИ ШВАМИ. ВИШИВКА – ОДИН З ВИДІВ НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА В УКРАЇНІ.

Практичне заняття №7.

Виготовлення гольника, оздобленого вишивкою.

Мета. Ознайомлювати здобувачів фахової передвищої освіти із вишивкою як видом народного мистецтва в Україні; формувати навички роботи з інструментами для вишивання та уміння організовувати робоче місце під час вишивання з дотриманням

правил безпечної праці та санітарно-гігієнічних вимог; засвоїти техніку виконання швів для ручного шиття; розвивати творчість, мислення, уяву, уміння підбирати кольори, нитки, тканину.

План заняття.

1. Вишивка – вид народного мистецтва в Україні.
2. Поділ орнаментальних вишивок за змістом і формою: геометричні, рослинні, зооморфні.
3. Шви для ручного шиття.
4. Організація робочого місця під час вишивання. Санітарно-гігієнічні вимоги при вишиванні.
5. Методика виготовлення виробу і оздоблення вишивкою.

Інструменти та матеріали: картон, нитки, клей, пензлик, ножиці, зразки виробів.

Методичне забезпечення: інструктивні картки, схеми, презентації, відео майстер-класів.

Література:

1. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 1 клас. URL:<http://surl.li/ekibo>.
2. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 2 клас. URL:<http://surl.li/ekibg>.
3. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 3 клас. URL:<http://surl.li/ekibr>.
4. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 4 клас. URL:<http://surl.li/ekibw>.
5. Гільберг Т. Г., Павич Н. М., Бучківська Г. В., Греськовська В. В. Нова українська школа: технологічна освіта в початковій школі: навчально-методичний посібник. Київ: Генеза.2021. 160 с. URL: <http://surl.li/ekwws>.
6. Костенко Т. М., Довгопола К. С. Нова українська школа: формування у молодших школярів навичок конструктивного спілкування : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 176 с. URL: <http://surl.li/ekhrp>.

7. Онопрієнко О. В. Нова українська школа: інноваційна система оцінювання результатів навчання учнів початкової школи : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 208 с. URL: <http://surl.li/dabgi>.
8. Цюняк О. П. Методика трудового навчання з практикумом. *Підручник для здобувачів фахової перед вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта. Частина 1.* Автор-упорядник Цюняк О.П. Івано-Франківськ, Кушнір Г.М. 2021. 167с.

Хід виконання роботи.

Актуалізації теоретичних положень.

1. Вишивка – вид народного мистецтва в Україні.

Вишивка – один із видів народного декоративного мистецтва українців; орнаментальне або сюжетне зображення на тканині, шкірі, виконане різними ручними або машинними швами; один із найпоширеніших видів ручної праці українських жінок і, зокрема, дівчат. Вишивку вживають в українському народному побуті передусім на предметах одягу, в основному на жіночих і чоловічих сорочках. Крім того, вишивки поширені на предметах домашнього вжитку, як наліжники, обруси, рушники тощо. Джерелами автентичної вишивки, тої, що ще збереглася від минулого, зараз служать музеї, храмові свята. На різних фольклорно-етнографічних фестивалях, виставках колекціонерів-продавців ще можна побачити старовинні речі яким 100 і більше років. Знання всіх узорів автентичної вишивки, створеної локальними художниками-орнаменталістами – це безцінний скарб нашого краю, нашої неньки України. Вважається, що основне призначення вишивки – прикрашання одягу та інтер'єрно-обрядових тканин.

2. Поділ орнаментальних вишивок за змістом і формою: геометричні, рослинні, зооморфні.

Вишиванка – це не лише елемент українського народного вбрання, а й складова нашого культурного надбання. Історія української вишиванки має глибоке коріння, адже елементами

вишивки прикрашався ще одяг скіфів, також вишитий одяг було прийнято носити у Київській Русі, про що є згадки мандрівників та істориків. В кожному регіоні України існують свої традиції вишивання та свої поширені елементи орнаменту.

Найбільш поширеними є 3 види орнаменту вишиванки:

- геометричний орнамент: лінії, геометричні фігури, хрести
- рослинний орнамент: вишиті квіти, дерева, гілки, листя
- тваринний орнамент: птахи, звірі, риби або їхні окремі елементи (очі, кігті).

3. Шви для ручного шиття.

Виготовляючи вироби з тканини на уроках технологічної освітньої галузі, школярі навчаються користуватись голкою, відміряти нитку, всилати її у вушко голки, зав'язувати вузлик. Є кілька способів індивідуального підбору довжини нитки в залежності від довжини руки дитини без відмірювання лінійкою або сантиметровою стрічкою. Кінець нитки беруть у руку, перегинають через руку, зігнуту в лікті і дотягують до початку нитки; другий спосіб: кінець нитки беруть в руку і відміряють відстань до підборіддя. Це і буде оптимальна робоча довжина нитки.

Щоб всилити нитку у вушко голки, необхідно нитку відрізати від катушки. Відрізають обов'язково під кутом, а потім кінець нитки скручують: бавовняну нитку скручують вправо, а шовкову - вліво. Голку тримають великим і вказівним пальцями правої руки, вушком вгору, вічком до себе. Нитку беруть великим і вказівним пальцями лівої руки. Скручений кінчик нитки просилають у вушко голки, захоплюють його лівою рукою і витягують нитку на $\frac{2}{3}$ її довжини. На цьому ж кінці нитки зав'язують вузлик. Для цього кінець нитки затискують великим і вказівним пальцями лівої руки, нитку обводять навколо кінчика вказівного пальця, поки не утвориться петля. Потім трохи скручують її великим пальцем донизу, а вказівним догори. Невеликим зусиллям нитку знімають з пальця, протягують між стиснутими пальцями і затягують вузлик.

Шов утворюється з окремих стібків. Слід від нитки на тканині між двома проколами голки прийнято називати стібком. За призначення і характером стібків шви бувають різні.

Найпростіший шов «уперед голку» характерний тим, що він однаковий з лицьового та виворітного боку і має вигляд пунктирної лінії. Виконують його так. Голку з ниткою пропускають у тканину весь час уперед, справа наліво від попереднього стібка. Щоб шов був рівним, стібки повинні бути рівномірними і однаковими. При шитті цим швом зметують частини виробу.

Шов «за голку» або «назад голку» виконується так: голку з ниткою проколюють на лицьовий бік тканини. Перший стібок роблять вколюючи голку за виведеною ниткою і виколують її на лицьовий бік так, щоб відстань між вводом голки в тканину і її виводом дорівнювала трьом стібкам. Протягнувши нитку, знову вколюють голку на половині відстані між двома виводами голки. Цей шов міцніший, ніж шов «уперед голка». Його застосовують тоді, коли частини виробу треба зшити так, щоб з лицьового боку майже не було видно ниток.

Шов «ручна строчка» дуже схожий на шов «назад голка» тільки стібки в цьому шві роблять, вколюючи голку не на половині відстані між виводами голки, а в місці її виходу в попередньому стібку, виколуючи голку на відстані, що дорівнює двом стібкам.

Шов «через край» застосовують тоді, коли треба запобігти висипанню краю тканини або з'єднати два кружка. Цей шов однаковий з обох боків і дуже зручний для обметування, обкидання країв зрізаної тканини, тому його ще називають "обкидним". Стібки в таких швах роблять невеликі. Нитка повинна щільно охоплювати місце зрізу тканини і лягати спіралью.

«Петельний шов» застосовують для обкидання петельок і обрізаних країв сипких тканин. Він подібний на шов «через край», але трохи складніший у виконанні. Прокол голкою роблять на відстані 3 мм від краю тканини. Нитка після виходу на лицьовий бік тканини, утворивши петлю, охоплює край тканини і входить у центр петельки. Стібок затягують, а петелька міцно охоплює нитку.

4.Організація робочого місця під час вишивання. Санітарно-гігієнічні вимоги при вишиванні.

Організація робочого місця під час вишивання

Перед тим, як почати вишивати виріб, необхідно правильно підібрати інструменти та матеріали і розмістити їх зручно для користування. З правого боку на столі повинні знаходитися такі інструменти: подушка з голками та шпильками, ножиці, нитки, наперсток, а зліва – ті, які можуть знадобитися в процесі роботи: сантиметрова стрічка, п'яльця, міліметровий папір.

Посередині столу повинне бути вільне місце для розкладання вишитого виробу.

Санітарно-гігієнічні вимоги при вишиванні:

- вишивати треба в добре провітреному приміщенні, при достатньому денному чи електричному освітленні
- при довготривалому вишиванні вишивку необхідно зберігати в куску білої тканини або в білому полотняному мішечку
- під час вишивання необхідно сидіти прямо, притулившись до спинки крісла, не нахиляти низько голову
- працюючи, роботу слід тримати на відстані 25-30 см від очей
- через кожні 40-50 хвилин роботи необхідно робити перерву на 10-15 хвилин, щоб не втомлювались очі
- для зручності під ноги можна поставити низький ослінчик або спеціальну підставку
- при роботі з п'яльцями треба слідкувати за правильною постановкою рук.

Правила безпечної роботи під час вишивання:

- одягнути робочий одяг
- на робочому місці розмістити інструменти, матеріали та пристосування, необхідні для вишивання
- голки та шпильки зберігати в спеціальній коробці або подушечці
- забороняється залишати голку без нитки
- забороняється вколювати голку в робочий одяг
- забороняється використовувати тупі, іржаві голки
- при необхідності працювати з наперстком

- забороняється підносити голку та ножиці до очей
- ножиці слід класти зімкнутими лезами, направленими від себе
- після закінчення роботи прибрати своє робоче місце; інструменти покласти в спеціальну коробочку.

5.Методика виготовлення виробу і оздоблення вишивкою.

Послідовність виготовлення виробів.

Пошиття подушечки-гольничка.

1. Виготовити викройку та шаблон для складання узорів.
2. Закріпити викройку на тканині, розмітити тканину і накреслити дві деталі для наволочки.
3. Перевести рисунок на тканину і вишити по рисунку.
4. Зметати деталі для основи.
5. Зшити наволочку по лінії намітки швом «назад голку».
6. Вивернути наволочку і наповнити її.
7. Зашити відкритий отвір швом «через край».
8. Сплести шнур і закріпити його швом «через край».

Критерії оцінювання:

3 бали отримає здобувач освіти, якщо:

- вільно володіє теоретичними основами та практичними вміннями з теми;
- ґрунтовно розкриває основний зміст матеріалу;
- аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, знаходить і аналізує додаткову інформацію;
- гнучко використовує міжпредметні зв'язки в узагальненні інформації;
- самостійно проектує та виконує всі види запланованих практичних робіт, використовуючи відповідні технології.

2 бали отримає здобувач освіти, якщо:

- достатньо володіє понятійним апаратом з теми;
- може самостійно обирати конструктивні елементи виробу;
- раціонально використовує робоче місце;
- дотримується технології виготовлення виробу;

- наявні незначні помилки , недостатній досвід у творчому застосуванні умінь і навичок.

1 бал отримає здобувач освіти , якщо :

- не володіє практичними навичками роботи із виготовлення виробу;
- деякі завдання не виконує ;
- не засвоює теоретичний і практичний курс.

ТЕМА 13. МЕТОДИКА ВИГОТОВЛЕННЯ АПЛІКАЦІЇ З ТКАНИНИ.

Практичне заняття №5.

Виготовлення аплікації з тканини.

Мета. Ознайомлювати здобувачів фахової передвищої освіти із відомостями про виробництво текстильних матеріалів, класифікацією тканини, сформувати навички роботи з інструментами по обробці тканини з дотриманням правил техніки безпеки; засвоїти методику навчання здобувачів початкової освіти з волокнистими матеріалами, виробництвом тканини; виховувати акуратність, старанність, культуру праці.

План заняття.

1. Тканина, їх класифікація.
2. Інструменти для роботи з тканиною. Техніка безпеки.
3. Методика навчання здобувачів початкової освіти з виготовлення аплікації з тканини.

Інструменти та матеріали: картон, нитки, тканина, клей, пензлик, ножиці, зразки виробів, голки, гольничок.

Методичне забезпечення: інструктивні картки, схеми, презентації, відео майстер- класів.

Література:

1. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 1 клас.
URL:<http://surl.li/ekibo>.
2. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 2 клас.
URL:<http://surl.li/ekibg>.
3. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 3 клас.
URL:<http://surl.li/ekibr>.
4. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 4 клас.
URL:<http://surl.li/ekibw>.
5. Гільберг Т. Г., Павич Н. М., Бучківська Г. В., Греськовська В. В. Нова українська школа: технологічна освіта в початковій школі: навчально-методичний посібник. Київ: Генеза.2021. 160 с. URL:
<http://surl.li/ekwws>.
6. Костенко Т. М., Довгопола К. С. Нова українська школа: формування у молодших школярів навичок конструктивного спілкування : *навч.-метод. посіб.* Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 176 с. URL: <http://surl.li/ekhrp>.
7. Онопрієнко О. В. Нова українська школа: інноваційна система оцінювання результатів навчання учнів початкової школи : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 208 с. URL:
<http://surl.li/dabgi>.
8. Цюняк О. П. Методика трудового навчання з практикумом. *Підручник для здобувачів фахової перед вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта. Частина 1.* Автор-упорядник Цюняк О.П. Івано-Франківськ, Кушнір Г.М. 2021. 167с.

Хід виконання роботи.

Актуалізації теоретичних положень.

1.Тканина, класифікація.

Тканина – виріб, виготовлений шляхом переплетіння ниток у процесі ткання на ткацькому верстаті. Тканини розрізняють за вихідним матеріалом ниток: шерстяні, шовкові, бавовняні, синтетичні.

Види тканин: трикотажні, ткани. неткані.

Ткані полотна виготовляють на ткацьких верстатах. Поздовжні нитки полотна називаються нитками основи, а поперечні – нитки утка. Різні переплетення ниток основи й утка визначають фактуру тканини. Тканина має два боки: лицьовий і виворітний.

2.Інструменти для роботи з тканиною. Техніка безпеки.

Інструменти для роботи з тканиною: голки (чим тонша тканина, тим тонші нитки і голка), нитки, п'яльця, наперсток, ножиці, сантиметрова стрічка, шпильки, крейда кравецька.

Правила безпечної праці.

1. Вишивати й шити треба сидячи на стільці зі спинкою. Сидіти потрібно прямо, не сутулячись.
2. Освітлення має бути хорошим, бажано природним. Через кожну годину вишивання чи шиття необхідно робити відпочинок для очей на 5-10 хв. Під час відпочинку очі перевести на спокійне забарвлення. Корисно також використати цей час на виконання гімнастики для м'язів очей.
3. Перед виконанням ручних швейних робіт треба ретельно вимити руки, щоб не забруднити тканину.
4. Інструменти і пристосування зберігати у спеціальній шкатулці чи ящику. Класти праворуч від тканини.
5. Голкою працювати обережно. Не підносити голку близько до обличчя.
6. Після роботи голку й шпильки зберігати тільки в гольнику або покласти у спеціальну коробочку. Не залишати голку без нитки. Забороняється зберігати голку, вколовши її в одяг.
7. Ножиці на робочий стіл класти із зімкненими лезами, направленими від себе.
8. На робочому місці слід дотримуватись чистоти й порядку.

3.Методика навчання здобувачів початкової освіти з виготовлення аплікації з тканини.

Послідовність виготовлення виробів.

Технологія виготовлення аплікації з тканини.

1. Вибрати сюжет (основна вимога – простота, лаконічність).
2. Намалювати малюнок на папері в кольорі .
3. Підібрати основу відповідного кольору і якості.
4. Вирізати з намальованого сюжету деталі аплікації.
5. Виготовлені шаблони прикласти до тканини і обводять олівцем або крейдою.
6. Вирізати деталі по обведених лініях.
7. Прикріпити деталі аплікації на основу (приклеїти або пришити).
8. Оздобити аплікацію.

Критерії оцінювання:

3 бали отримає здобувач освіти, якщо:

- вільно володіє теоретичними основами та практичними вміннями з теми;
- ґрунтовно розкриває основний зміст матеріалу;
- аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, знаходить і аналізує додаткову інформацію;
- гнучко використовує міжпредметні зв'язки в узагальненні інформації;
- самостійно проектує та виконує всі види запланованих практичних робіт, використовуючи відповідні технології.

2 бали отримає здобувач освіти , якщо :

- достатньо володіє понятійним апаратом з теми;
- може самостійно обирати конструктивні елементи виробу;
- раціонально використовує робоче місце;
- дотримується технології виготовлення виробу;
- наявні незначні помилки, недостатній досвід у творчому застосуванні умінь і навичок.

1 бал отримає здобувач освіти, якщо:

- не володіє практичними навичками роботи із виготовлення виробу;
- деякі завдання не виконує;
- не засвоює теоретичний і практичний курс.

ТЕМА 14. МЕТОДИКА ВИГОТОВЛЕННЯ ІГРАШОК З ТКАНИНИ, ФЕТРУ.

Практичне заняття №9.

Виготовлення ляльки-мотанки з тканини, іграшок з фетру.

Мета. Ознайомлювати здобувачів фахової передвищої освіти з технологією виготовлення ляльки-мотанки з тканини, іграшок з фетру, оволодіти технологією оздоблення простих швейних виробів; засвоїти відомості про виконання ручних швів, оволодіти прийомами шиття голкою з використанням наперстка, розвивати акуратність, творчість.

План заняття.

1. Історія ляльки-мотанки, її значення.
2. Матеріали і інструменти, які використовуються при виготовленні іграшки з фетру.
3. Методика навчання здобувачів початкової освіти виготовленню іграшок з тканини.

Інструменти та матеріали: заготовки тканин, картон, нитки, ножиці, кольорова крейда, шаблони викройки, наперсток, зразки виробів.

Методичне забезпечення: інструктивні картки, схеми, презентації, відео майстер- класів.

Література:

1. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 1 клас.
URL:<http://surl.li/ekibo>.
2. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 2 клас.
URL:<http://surl.li/ekibg> .
3. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 3 клас.
URL:<http://surl.li/ekibr> .
4. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 4 клас.
URL:<http://surl.li/ekibw> .

5. Гільберг Т. Г., Павич Н. М., Бучківська Г. В., Греськовська В. В. Нова українська школа: технологічна освіта в початковій школі: навчально-методичний посібник. Київ: Генеза.2021. 160 с. URL: <http://surl.li/ekwws>.
6. Костенко Т. М., Довгопола К. С. Нова українська школа: формування у молодших школярів навичок конструктивного спілкування : *навч.-метод. посіб.* Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 176 с. URL: <http://surl.li/ekhrp>.
7. Онопрієнко О. В. Нова українська школа: інноваційна система оцінювання результатів навчання учнів початкової школи : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 208 с. URL: <http://surl.li/dabgi>.
8. Цюняк О. П. Методика трудового навчання з практикумом. *Підручник для здобувачів фахової перед вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта. Частина 1.* Автор-упорядник Цюняк О.П. Івано-Франківськ, Кушнір Г.М. 2021. 167с.

Хід виконання роботи.

Актуалізації теоретичних положень.

1.Історія ляльки-мотанки, її значення.

Мотанка – символ добробуту, добра й надії. Виконувала функцію оберегу людської долі, а долю не можна колоти й різати. Для виготовлення мотанки використовували старий одяг членів родини. Створювали таку ляльку лише з щирими почуттями, тому вважали, що вона має потужну енергетику й оберігає оселю й кожного її мешканця. Сама назва ляльки – «мотанка» – походить від поняття «мотати», а загальний вигляд такої ляльки представляє собою фігурку людини, як правило жіночу або дитячу, виготовлену зі шматків тканини. Частина тіла такої ляльки з'єднувалися вузликами. Кожна така лялька, була та й лишилась унікальним витвором майстра. Звісно в давні часи лялька-мотанка виконувала важливу функцію оберега та талісмана для родини. З історичних джерел відомо що перші прототипи мотанок на території України з'явилися в Чернігівській

області. Древні ж греки використовували такі ляльки як жертву для свого пантеону богів. Мотанки в різних варіаціях зустрічаються в багатьох світових культурах.

2.Матеріали і інструменти, які використовуються при виготовленні іграшки з фетру.

Для пошиття іграшок з тканини найкраще підібрати таку тканину: фетр, штучне хутро, сукно, яскраві бавовняні тканини. Для оздоблення іграшок можна взяти нитки, бісер, дріт, шкіру, пластичні матеріали. Колір – один з важливих засобів при створенні іграшок, адже вони повинні бути яскравими. Для набивки краще використовувати сіру технічну вату або поролон. В першу чергу заповнюють кінці деталей. Очі в іграшки можуть мати різну форму: круглі, овальні, вузькі тощо. Щоб очі були виразніші, то під чорну деталь треба покласти пісочник такої ж форми, але більший за розміром.

3.Методика навчання здобувачів початкової освіти виготовленню іграшок з тканини.

Послідовність виготовлення виробів.

Технологія виготовлення ляльки–мотанки з тканини.

1. Розстелити тканину для голови ляльки на столі, скласти краями до середини. Ширина складеної тканини буде висотою голови ляльки.
2. Скрутити тканину, це і буде основа для голови ляльки-мотанки.
3. Покласти скрутку на клаптик посередині, ближче до низу; накрити верхнім кутом тканини і загорнути всі складки тканини назад.
4. Взяти голову у ліву руку, а правою обмотати ближче до скрутки – формуємо шию.
5. Взяти нитки для намотування хреста. Під час намотування сакрального хреста, голову ляльки-мотанки тримати лівою рукою, а намотувати нитки правою і тільки за годинниковою стрілкою.
6. Обмотати ниткою шию ляльки, щоб закріпити нитку. Далі вивести нитку посередині голови назад.

7. Коли намотали достатню кількість горизонтальних витків, вивести нитку позад голови, опустити її до шиї та закріпити.
8. Намотати зліва бажану кількість витків ниткою іншого кольору, і вивести нитку позад голови.
9. Коли зліва намотали достатньо, виводимо нитку позаду і переходимо на іншу сторону.
10. Намотати червону нитку під чорною горизонтальною лінією, вивести нитку позаду голови ляльки і закріпити.
11. Взяти таку ж тканину для виготовлення рук. Скласти тканину краями всередину (як для голови), або скрутити трубочкою, підігнувши край. Фіксуємо ниткою, відділяючи долоні ляльки.
12. Примотати руки до шиї ззаду тулуба навхрест.
13. Одягнути спідничку, корсетку, фартушок. Фіксуємо поясом. Пов'язати хустинку.

Технологія виготовлення іграшки з фетру.

1. Підібрати матеріал по фактурі і кольору.
2. Підготувати відповідні інструменти.
3. Виготовити лекала до іграшки.
4. Обмалювати викрійки на тканині.
5. Розкроїти деталі.
6. Зметати деталі.
7. Зшити деталі петельним швом або "через край".
8. Наповнити форму ватою або поролоном.
9. Оформити іграшку.

Критерії оцінювання:

3 бали отримає здобувач освіти, якщо:

- вільно володіє теоретичними основами та практичними вміннями з теми;
- ґрунтовно розкриває основний зміст матеріалу;
- аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, знаходить і аналізує додаткову інформацію;
- гнучко використовує міжпредметні зв'язки в узагальненні інформації;

- самостійно проектує та виконує всі види запланованих практичних робіт, використовуючи відповідні технології.

2 бали отримає здобувач освіти, якщо :

- достатньо володіє понятійним апаратом з теми;
- може самостійно обирати конструктивні елементи виробу;
- раціонально використовує робоче місце;
- дотримується технології виготовлення виробу;
- наявні незначні помилки, недостатній досвід у творчому застосуванні умінь і навичок.

1 бал отримає здобувач освіти, якщо:

- не володіє практичними навичками роботи із виготовлення виробу;
- деякі завдання не виконує;
- не засвоює теоретичний і практичний курс.

МОДУЛЬ IV

Методика навчання здобувачів початкової освіти прийомів роботи з різними матеріалами в початкових класах.

ТЕМА 15. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ КОНСТРУЮВАННЮ АПЛІКАЦІЙ І КОМПОЗИЦІЙ З ПРИРОДНИХ МАТЕРІАЛІВ

Практичне заняття №10.

Виготовлення аплікацій і композицій з природних матеріалів.

Мета. Ознайомлювати здобувачів фахової передвищої освіти з відомостями про заготівлю, зберігання і обробку природних матеріалів різного походження; оволодіти прийомами флористики та конструювання виробів з природних матеріалів; формувати навички монтування природних матеріалів у колекціях і інших виробках; оволодіти правилами безпеки у роботі з природним матеріалом.

План заняття.

1. Заготівля, зберігання і обробка природних матеріалів рослинного і тваринного походження.
2. Підготовка засушеного листя і квітів до роботи. Складання композицій.
3. Інструменти і пристосування для обробки природних матеріалів. Правила безпеки у роботі з природними матеріалами.
4. Методика навчання здобувачів початкової освіти конструюванню аплікацій з природних матеріалів.

Інструменти та матеріали: природні матеріали, картон, клей, пензлик, ножиці, зразки виробів.

Методичне забезпечення: інструктивні картки, схеми, презентації, відео майстер- класів.

Література:

1. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 1 клас.
URL:<http://surl.li/ekibo>.
2. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 2 клас.
URL:<http://surl.li/ekibg>.
3. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 3 клас.
URL:<http://surl.li/ekibr>.
4. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 4 клас.
URL:<http://surl.li/ekibw>.
5. Гільберг Т. Г., Павич Н. М., Бучківська Г. В., Греськовська В. В. Нова українська школа: технологічна освіта в початковій школі: навчально-методичний посібник. Київ: Генеза.2021. 160 с. URL:
<http://surl.li/ekwws>.
6. Костенко Т. М., Довгопола К. С. Нова українська школа: формування у молодших школярів навичок конструктивного спілкування : *навч.-метод. посіб.* Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 176 с. URL: <http://surl.li/ekhrp>.
7. Онопрієнко О. В. Нова українська школа: інноваційна система оцінювання результатів навчання учнів початкової школи : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 208 с. URL:
<http://surl.li/dabgi>.
8. Цюняк О. П. Методика трудового навчання з практикумом. *Підручник для здобувачів фахової перед вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта. Частина 1.* Автор-упорядник Цюняк О.П. Івано-Франківськ, Кушнір Г.М. 2021. 167с.

Хід виконання роботи.

Актуалізації теоретичних положень.

1. **Заготівля, зберігання і обробка природних матеріалів рослинного і тваринного походження.**

Використовують природні матеріали різного походження:

- рослинного — шишки, жолуді, каштани, гілки, листя, солома, насіння, плоди горобини, шипшини тощо;

- тваринного – пір'я птахів, мушлі, шкарлупа яєць тощо;
- мінерального – пісок, глина тощо.

Види сушки:

- повітряна сушка – сушка на повітрі (квіти, гілки);
- гігроскопічне висушування – висушування у сипучих речовинах (суцвіття квіти);
- гліцерування - консервування рослин у водному розчині гліцерину;
- модифікація – спосіб консервації, при якому рослинний матеріал змінюють штучно.

2. Підготовка засушеного листя і квітів до роботи. Складання композицій.

Підготувати листя до зберігання можна по-різному: засушити його під пресом або висушити гарячою праскою.

Засушують листя так:

- складають аркуші паперу вдвоє у вигляді книжки і між ними вкладають листя. Книжки з рослинами складають одна на одну. На верхню книжку кладуть лист фанери і вантаж 10-15 кг;
- на газетний папір, складений в кілька разів, кладуть листя і зверху прикривають однією газетою. Потім прасують гарячою праскою, перевертаючи листя. Висихає листя за 2-3 хв.

Зберігають листя в конвертах в теплому, але не сухому приміщенні.

Композиція – поєднання окремих елементів або виробів у єдине художнє ціле, що у конкретній зворотній формі найбільш яскраво розкриває задум автора. Деталі у композиції поєднані у формі напрямку дії, розмірах, кольорі і відносяться до якоїсь певної теми. Перш ніж виготовити композицію, слід продумати техніку виконання окремих виробів, способи з'єднання за допомогою клею ПВА, пластиліну, дротиків.

Ікебана – це композиції з різноманітних трав, квітів, гілок та інших природних матеріалів. Можна використовувати як сухі так і живі рослини.

3. Інструменти і пристосування для обробки природних матеріалів. Правила безпеки у роботі з природними матеріалами.

У процесі роботи з природними матеріалами часто використовують ніж або свердло, які повинні бути гострими, а виконувати роботу треба обережно. З'єднують деталі за допомогою шипів і клею, просвердливши отвори. З'єднання деталей виробів з природних матеріалів виконують за допомогою пластиліну, клею, дроту, ниток, штифтів. Для штифтового з'єднання роблять отвори, в які вставляють штифти з сірників або гілок, змащуючи їх клеєм.

Правила безпеки у роботі з природним матеріалом:

- для з'єднання деталей з природного матеріалу використовують клей, пластилін;
- не можна куштувати природні матеріали;
- інструменти для праці слід зберігати у спеціальних коробках, пакетах, пристосуваннях;
- після використання інструментів їх слід повернути до місця зберігання.

4. Методика навчання здобувачів початкової освіти конструюванню аплікації з природних матеріалів.

Послідовність виготовлення виробів.

Послідовність виготовлення композицій з об'ємних природних матеріалів.

1. Підібрати сюжет і основу.
2. Вибрати і підготувати відповідні матеріали та інструменти.
3. Встановити послідовність виготовлення виробів і планування трудового процесу. Вибрати способи з'єднань частин виробів.
4. Виготовити елементи композиції.
5. Скомпонувати виготовлені вироби на основі.
6. Оздобити композицію.

Технологія виготовлення сюжетної аплікації.

1. Вибрати сюжет.
2. Скласти ескіз.
3. Підібрати природний матеріал відповідної форми і кольору.

4. Вирізати деталі зображення.
5. Розмістити їх на фоні.
6. Приклеїти деталі.
7. Висушити під пресом.

Критерії оцінювання:

3 бали отримає здобувач освіти, якщо:

- вільно володіє теоретичними основами та практичними вміннями з теми;
- ґрунтовно розкриває основний зміст матеріалу;
- аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, знаходить і аналізує додаткову інформацію;
- гнучко використовує міжпредметні зв'язки в узагальненні інформації;
- самостійно проектує та виконує всі види запланованих практичних робіт, використовуючи відповідні технології.

2 бали отримає здобувач освіти, якщо :

- достатньо володіє понятійним апаратом з теми;
- може самостійно обирати конструктивні елементи виробу;
- раціонально використовує робоче місце;
- дотримується технології виготовлення виробу;
- наявні незначні помилки, недостатній досвід у творчому застосуванні умінь і навичок.

1 бал отримає здобувач освіти, якщо :

- не володіє практичними навичками роботи із виготовлення виробу;
- деякі завдання не виконує ;
- не засвоює теоретичний і практичний курс.

ТЕМА16. МЕТОДИКА ВИГОТОВЛЕННЯ ВИРОБІВ З МЕТАЛУ

+

Практичне заняття №11.

Виготовлення чеканки з фольги, квітів з дроту і ниток.

Мета. Ознайомлювати здобувачів фахової передвищої освіти із поняттями «метал», «сплав»; сформувати уявлення про основні властивості металів як конструкційний матеріал; сформувати навички роботи із фольгою та м'яким дротом з дотриманням правил безпечної праці; оволодіти технологією ручної обробки м'якого дроту; виховувати цікавість до навчання, чіткість і акуратність під час виконання робіт.

План заняття.

1. Поняття про метали та їх властивості. Види металів.
2. Правила безпечної праці з дротом.
3. Основні операції і прийоми ручної обробки м'якого дроту.
4. Поняття про карбування. Робота з фольгою.
5. Методика роботи з фольгою і дротом в початкових класах.

Інструменти та матеріали: ножиці по металу, кусачки, круглогубці, молоток, фольга, дріт.

Методичне забезпечення: інструктивні картки, схеми, презентації, відео майстер- класів.

Література:

1. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 1 клас.
URL:<http://surl.li/ekibo>.
2. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 2 клас.
URL:<http://surl.li/ekibg> .
3. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 3 клас.
URL:<http://surl.li/ekibr> .
4. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 4 клас.
URL:<http://surl.li/ekibw> .

5. Гільберг Т. Г., Павич Н. М., Бучківська Г. В., Греськовська В. В. Нова українська школа: технологічна освіта в початковій школі: навчально-методичний посібник. Київ: Генеза.2021. 160 с. URL: <http://surl.li/ekwws> .
6. Костенко Т. М., Довгопола К. С. Нова українська школа: формування у молодших школярів навичок конструктивного спілкування : *навч.-метод. посіб.* Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 176 с. URL: <http://surl.li/ekhrp> .
7. Онопрієнко О. В. Нова українська школа: інноваційна система оцінювання результатів навчання учнів початкової школи : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 208 с. URL: <http://surl.li/dabgi>.
8. Цюняк О. П. Методика трудового навчання з практикумом. *Підручник для здобувачів фахової перед вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта. Частина 1.* Автор-упорядник Цюняк О.П. Івано-Франківськ, Кушнір Г.М. 2021. 167с.

Хід виконання роботи.

Актуалізації теоретичних положень.

1. Поняття про метали та їх властивості. Види металів.

Металургія – одна з галузей важкої промисловості, що забезпечує головною сировиною машинобудівне і металообробне виробництво.

Метали поділяються на чорні і кольорові.

Чорні метали – темно-сірого кольору з високою густиною, мають високі температури плавлення та кипіння, високу твердість.

Кольорові метали – забарвлені, м'які, пластичні, мають низькі температури плавлення і кипіння.

Сплави утворюються способом змішування двох або більше розплавлених металів чи металів з неметалами. До найпоширеніших сплавів належать сталь і чавун, бронза та алюміній, латунь листовий метал (фольга).

2.Правила безпечної праці з дротом.

Дріт – податливий матеріал, основам роботи з яким можна навчити дітей. З дроту можна створювати красиву біжутерію і різні вироби.

Правила безпечної праці.

1. Відрізаючи заготовку, не можна підносити дріт близько до обличчя.
2. Працювати дозволяється тільки справними інструментами.
3. Не можна тримати руку, якою утримується заготовка, близько до місця різання або згинання дроту.
4. Не тримати дріт у процесі роботи з кусачками на рівні обличчя.

3. Основні операції і прийоми ручної обробки м'якого дроту.

Ручна обробка металів включає операції: розмічування, випрямлення, гнуття, рубання, різання, обпилювання, свердління, паяння.

Для вимірювання і розмічування металевих заготовок використовують масштабну металеву лінійку, кутник, транспортир, циркуль.

Шматки дроту випрямляють молотком, легко ударяючи по випуклих місцях, або протягуючи між цвяхами, вбитими в дерев'яний брусок на одній лінії. Відрізають дріт гострозубцями, згинають його під прямим кутом з допомогою плоскогубців, овальної форми надають круглогубцями.

Випрямлення тонкого листового металу проводиться дерев'яними молотками – киянками, різання виконують спеціальними ножицями по металу.

4.Поняття про карбування. Робота з фольгою.

Карбування – один з найстаріших способів художньої обробки металу. Фольга – це дуже тонкий листовий метал товщиною до 0,1мм. Вона легко піддається обробці. Для виконання тиснення заготовку фольги кладуть на гумову підкладку. Контури малюнка протискають стержнем виписаної кулькової ручки. Фон рисунка з лицевого боку «поглиблюють»: заповнюють короткими штрихами або крапками.

5.Методика роботи з фольгою і дротом в початкових класах.

Послідовність виготовлення виробів.

Технологія карбування на фользі різних малюнків.

1. Перенести на фольгу виразний малюнок списаним стержнем (під фольгу підкласти списаний зошит).
2. Знявши малюнок, ще раз обвести по видалених контурах.
3. Виконати рельєфне зображення за допомогою заокругленого кінця кулькової ручки: випуклий рельєф видавлюють із зворотної сторони, а впадини з лицьової.
4. Видавити фон крапками або штрихами.
5. Вироби з фольги приклеїти до основи, створюючи вітальну листівку чи композицію. Технологія виготовлення квітів з дроту і ниток.

1. Намотати щільно дріт на стержень для кулькової ручки так, що вийшла довга пружинка.
2. Зняти дріт з стержня і злегка розтягнути пружинку в різні сторони.
3. Скласти кінці разом, формуючи пелюстку капле видної форми, скрутити для фіксації.
4. Прив'язати кінець нитки у місці з'єднання дроту.
5. Розпочати плести пелюстку. Найпростіший спосіб - накручувати нитку по колу, пропускаючи між витками пружини. Дійшовши до верху пелюстки, перекинути нитку на лицьову сторону і простягнути назад до основи.
6. Зробити п'ять таких пелюсток і серединку з тонкого дроту та намистинок або ниток іншого кольору.
7. Зібрати квітку з пелюсток і серединки, злегка нахиливши пелюстки.
8. Обмотати стебло тонким дротом, а поверх — зеленим гофрованим папером або зеленими нитками.
9. Прикріпити до стебла листки, зроблені у цій же техніці.

Критерії оцінювання:

3 бали отримає здобувач освіти, якщо:

- вільно володіє теоретичними основами та практичними вміннями з теми;

- ґрунтовно розкриває основний зміст матеріалу;
- аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, знаходить і аналізує додаткову інформацію;
- гнучко використовує міжпредметні зв'язки в узагальненні інформації;
- самостійно проектує та виконує всі види запланованих практичних робіт, використовуючи відповідні технології.

2 бали отримає здобувач освіти, якщо:

- достатньо володіє понятійним апаратом з теми;
- може самостійно обирати конструктивні елементи виробу;
- раціонально використовує робоче місце;
- дотримується технології виготовлення виробу;
- наявні незначні помилки, недостатній досвід у творчому застосуванні умінь і навичок.

1 бал отримає здобувач освіти, якщо:

- не володіє практичними навичками роботи із виготовлення виробу;
- деякі завдання не виконує ;
- не засвоює теоретичний і практичний курс.

ТЕМА 17. МЕТОДИКА ВИГОТОВЛЕННЯ ВИРОБІВ З ПЛАСТИЛІНУ І ПАП'Є–МАШЕ.

Практичне заняття №12.

Виготовлення виробів з пластиліну і пап'є – маше.

Мета. Ознайомлювати здобувачів фахової передвищої освіти із основами знань про види пластичних матеріалів, їх значення, властивості, використання; ознайомити з інструментами для роботи з пластиліном, удосконалювати навички роботи з пластиліном, навчати прийомам ліплення; поглиблювати знання про пластичну виразну форму; сформувати уміння виготовляти вироби з пап'є – маше; розвивати художньо- естетичний смак, вдосконалювати культуру праці.

План заняття.

1. Властивості пластиліну. Інструменти для роботи. Правила культури праці.
2. Основні прийоми ліплення.
3. Технологія виготовлення виробів з пап'є –маше.
4. Методика навчання здобувачів початкової освіти з виготовлення виробів з пластиліну і пап'є – маше.

Інструменти та матеріали: картон, набір пластиліну, стека, підкладна дошка, газетний папір, клей, вода, форма, пензлик, зразки виробів.

Методичне забезпечення: інструктивні картки, схеми, презентації, відео майстер- класів.

Література:

1. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 1 клас. URL:<http://surl.li/ekibo>.
2. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 2 клас. URL:<http://surl.li/ekibg> .
3. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 3 клас. URL:<http://surl.li/ekibr> .
4. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 4 клас. URL:<http://surl.li/ekibw> .
5. Гільберг Т. Г., Павич Н. М., Бучківська Г. В., Греськовська В. В. Нова українська школа: технологічна освіта в початковій школі: навчально-методичний посібник. Київ: Генеза.2021. 160 с. URL: <http://surl.li/ekwws> .
6. Костенко Т. М., Довгопола К. С. Нова українська школа: формування у молодших школярів навичок конструктивного спілкування : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 176 с. URL: <http://surl.li/ekhrp>.
7. Онопрієнко О. В. Нова українська школа: інноваційна система оцінювання результатів навчання учнів початкової школи : навч.-

метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 208 с. URL: <http://surl.li/dabgi>.

8. Цюняк О. П. Методика трудового навчання з практикумом. *Підручник для здобувачів фахової перед вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта. Частина 1.* Автор-упорядник Цюняк О.П. Івано-Франківськ, Кушнір Г.М. 2021. 167с.

Хід виконання роботи.

Актуалізації теоретичних положень.

1. Властивості пластиліну. Інструменти для роботи. Правила культури праці.

Пластилін – матеріал для ліплення. Виготовляється з очищеного дрібного порошку глини із додаванням воску та інших складових, що запобігають висиханню. Буває різнокольоровим.

Властивості пластиліну:

- м'який, пластичний, швидко зігрівається у руках;
- не липне до рук, легко відмивається теплою водою з милом;
- прилипає до паперу й картону;
- може довго знаходитись у воді;
- під дією високої температури стає м'яким.

Інструменти для роботи – стека.

Правила культури праці під час роботи з пластиліном:

- ліпити вироби тільки на підкладній дощечці;
- розрізати пластилін стекою;
- невикористаний пластилін класти в клітинку упаковки;
- не залишати кусочки пластиліну на столі, не кидати їх на підлогу;
- після роботи з пластиліном руки витерти серветкою і добре вимити.

2. Основні прийоми ліплення.

Основні прийоми ліплення:

- *скачування*: покласти шматок пластиліну між долонями, трошки притиснути і виконувати колоподібні рухи, отримаємо кульку, яку слід періодично повертати, щоб вона стала круглою;

- *розкачування*: дозволяє перетворити пластилінову кульку в круглу форму або циліндр. Скачати кульку і прямолінійними рухами рук перетворити в циліндр;
- *загладжування*: застосовується для створення плавного переходу від однієї деталі до іншої при з'єднанні і для заокруглення. Виконується пальцями або стеком. Одночасно можна видалити надлишок пластиліну;
- *сплющення*: щоб отримати коржик або диск. Спочатку скачують кульку. Потім її сильно стискають між долонями, або притискають до дошки;
- *прищипування*: надає певну фактуру поверхні виробу, що необхідно при виконанні дрібних деталей на великій моделі. Для цього з'єднаними пальцями захоплюють трохи пластиліну і відділяють його, надаючи йому потрібну форму;
- *відтягування*: схоже на попередній прийом, але після захоплення пластиліну його відтягують, і формують новий елемент або деталь;
- *розрізання*: поділ бруска стекою на окремі шматки;
- *з'єднання*: прикладання і притискання деталей один до одного. При цьому потрібно порівнювати силу і не допускати деформації деталей.

3. Технологія виготовлення виробів з пап'є –маше.

Пап'є-маше – це формотворча маса, яку виготовляють з волокнистих матеріалів з додаванням клеючих і наповнюючих речовин. Як волокнистий матеріал для пап'є-маше беруть газетний папір; клеюча речовина – клейстер. Борошняний клейстер готують так: на 1 л води – 2 ст. ложки борошна. Борошно розмішати у 0,5 л холодної води так, щоб не було згусток, тоді долити решту води і довести до кипіння. Охолоджений клейстер готовий до застосування.

За способом створення виробів пап'є – маше нагадує ліплення.

Існує три технології виготовлення виробів з пап'є –маше:

- виріб виготовляють пошаровим наклеюванням маленьких шматочків мокрого паперу на заздалегідь приготовлену форму;
- вироби формують з рідкої паперової маси;

- вироби склеюють подібно фанері під тиском з пластин твердого щільного картону.

Основні правила культури праці: працювати з пап'є – маше слід тільки на підкладній дошці, застеливши стіл поліетиленом; після завершення роботи руки слід витерти серветкою і добре вимити з милом.

4. Методика навчання здобувачів початкової освіти з виготовлення виробів з пластиліну і пап'є – маше.

Послідовність виготовлення виробів.

Послідовність виготовлення композицій з пластиліну.

1. Підібрати сюжет і основу.
2. Вибрати і підготувати відповідні матеріали та інструменти.
3. Проаналізувати зразки виробів.
4. Встановити послідовність виготовлення виробів і планування трудового процесу. Вибрати способи з'єднань частин виробів.
5. Виготовити елементи композиції.
6. Скомпонувати виготовлені вироби на основі.
7. Оздобити композицію.

Послідовність виготовлення виробів у техніці пап'є-маше.

1. Підготувати форму з твердої речовини (глина, кераміка, гіпс, пластмаса тощо).
2. Підготувати газетний папір таким чином: нарвати невеличкими клаптиками на дві кучки (одна - писаний папір, друга – білий папір).
3. Поверхню форми намити милом і водою.
4. Обклеїти форму клаптиками газетного паперу таким чином: перший шар – писаним папером, намочивши його у воді; другий шар - білим папером поверх першого шару, намочивши у клейстері.
5. Обклеїти форму клаптиками паперу, змоченими у клейстері, поверх другого шару ще 5-6 шарів, змінюючи колір паперу, щоб паперові шари були розміщені рівномірно.
6. Просушити виріб.
7. Зняти копію з форми.

8. Склеїти частинки виробу білими смужками паперу.
9. Поверхню виробу зашліфувати наждачним папером.
10. Заґрунтувати поверхню білою емульсійною фарбою.
11. Розфарбувати виріб.
12. Покрити поверхню виробу лаком.

Критерії оцінювання:

3 бали отримає здобувач освіти, якщо:

- вільно володіє теоретичними основами та практичними вміннями з теми;
- ґрунтовно розкриває основний зміст матеріалу;
- аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, знаходить і аналізує додаткову інформацію;
- гнучко використовує міжпредметні зв'язки в узагальненні інформації;
- самостійно проектує та виконує всі види запланованих практичних робіт, використовуючи відповідні технології.

2 бали отримає здобувач освіти, якщо:

- достатньо володіє понятійним апаратом з теми;
- може самостійно обирати конструктивні елементи виробу;
- раціонально використовує робоче місце;
- дотримується технології виготовлення виробу;
- наявні незначні помилки, недостатній досвід у творчому застосуванні умінь і навичок.

1 бал отримає здобувач освіти, якщо:

- не володіє практичними навичками роботи із виготовлення виробу;
- деякі завдання не виконує ;
- не засвоює теоретичний і практичний курс.

ТЕМА 18. МЕТОДИКА ВИГОТОВЛЕННЯ ВИРОБІВ З УТИЛІЗОВАНОЇ ПЛАСТМАСОВОЇ ПРОДУКЦІЇ.

Практичне заняття №13.

Виготовлення виробів з відходів пластмас.

Мета. Ознайомити здобувачів фахової передвищої освіти із основами знань про пластичні матеріали та їх властивості; з приладдям та інструментами для роботи з пластичними матеріалами; удосконалювати навички роботи з пластичними матеріалами ; розвивати творчість, акуратність.

План заняття.

1. Класифікація пластмас, доступних для обробки в школі.
2. Прийоми обробки пластмас. Правила безпечної праці.
3. Методика навчання здобувачів початкової освіти виготовленню виробів з утилізованої пластмасової продукції.

Інструменти та матеріали: пластикові пляшки, клей, пензлик, фарби, ножиці, папір, елементи декору, зразки виробів.

Методичне забезпечення: інструктивні картки, схеми, презентації, відео майстер- класів.

Література:

1. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 1 клас.
URL:<http://surl.li/ekibo>.
2. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 2 клас.
URL:<http://surl.li/ekibg> .
3. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 3 клас.
URL:<http://surl.li/ekibr> .
4. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 4 клас.
URL:<http://surl.li/ekibw> .
5. Гільберг Т. Г., Павич Н. М., Бучківська Г. В., Греськовська В. В.
Нова українська школа: технологічна освіта в початковій школі:

навчально-методичний посібник. Київ: Генеза.2021. 160 с. URL: <http://surl.li/ekwws> .

6. Костенко Т. М., Довгопола К. С. Нова українська школа: формування у молодших школярів навичок конструктивного спілкування : *навч.-метод. посіб.* Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 176 с. URL: <http://surl.li/ekhrp> .
7. Онопрієнко О. В. Нова українська школа: інноваційна система оцінювання результатів навчання учнів початкової школи : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 208 с. URL: <http://surl.li/dabgi>.
8. Цюняк О. П. Методика трудового навчання з практикумом. *Підручник для здобувачів фахової перед вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта. Частина 1.* Автор-упорядник Цюняк О.П. Івано-Франківськ, Кушнір Г.М. 2021. 167с.

Хід виконання роботи.

Актуалізації теоретичних положень.

1. Класифікація пластмас, доступних для обробки в школі.

Пластмаси – це матеріали, які при певних умовах (нагріванні, охолодженні) приймають і зберігають необхідну форму. Основою пластмас є зв'язуючі речовини – природні і синтетичні смоли (відходи нафти, кам'яне вугілля, природний газ). Найпоширенішими наповнювачами пластмас, які становлять майже половину складу речовин, є дерев'яне і мінеральне борошно, тканини, папір. Барвники вводять, щоб надати пластичним масам певного кольору.

Целофан, поліетилен – це тонка прозора водонепроникна плівка, яку використовують для пакування різних товарів харчових продуктів, для покриття парників, теплиць.

Пінопласт – білий пористий матеріал, пори якого заповнені газом, тому він дуже м'який. Використовують пінопласт для пакування радіоапаратури, в літакобудуванні.

Поролон – пористий, газонаповнений еластичний матеріал, застосовується у швейній промисловості як утеплювальний матеріал та при виробництві меблів.

Полістирол – твердий, але крихкий матеріал, стійкий до кислот. З полістиролу виробляють тару для зберігання кислотних сполук, миючих засобів, харчових продуктів тощо.

Пластикат – еластичний матеріал, стійкий до хімічних сполук. Із нього виготовляють лінолеум, шкірозамінювачі, синтетичні волокна.

2. Прийоми обробки пластмас. Правила безпечної праці.

Розмічують пластмаси м'яким олівцем, окремі – кульковою ручкою. Поліетилен, целофан, поролон можна різати ножицями. З'єднання деталей здійснюється за допомогою клею. Пластичні маси можна фарбувати.

Правила безпечної праці:

- не можна тримати близько до обличчя деталі, які піддають обробці шліфувальною шкуркою; змочування пінопласту перед шліфуванням також запобігатиме потраплянню пилинок в очі і рот;
- не можна здмухувати пил з робочої поверхні столу, слід ретельно змести його щіткою або мокрою ганчіркою.

3. Методика навчання здобувачів початкової освіти виготовленню виробів з утилізованої пластмасової продукції.

У початкових класах можна запропонувати виготовити з відходів пластмас, непридатної тари різні саморобні іграшки: корзинки з пластмасової тари, вази, святковий сувенір, прикраси з пластмасових відходів, іграшки з поролону.

У процесі роботи з пластмасовою продукцією здобувачі початкової освіти набувають трудових умінь і навичок, розвивають творчу уяву і конструктивне мислення, засвоюють способи роботи з різними інструментами, придатними саме до того матеріалу, з яким у цей момент працюють.

Послідовність виготовлення виробів.

Послідовність виготовлення святкового сувеніру з пластмас.

1. Підготувати відповідні інструменти, матеріали, приладдя (пляшка з тонкої прозорої пластмаси, кришка, штучні квіти).
2. Верхню частину пляшки відрізати ножем.
3. Обмотати пластмасову кришку фольгою.
4. На внутрішній частині кришки наліпити пластилін.
5. Створити ікебана з штучних квітів і вставити у пластилін.
6. Із серпантину зав'язати бантик і приклеїти зверху до дна пляшки.
7. З'єднати кришку з прозорим прикрашеним ковпаком.
8. Оздобити виріб.

Критерії оцінювання:

3 бали отримає здобувач освіти, якщо:

- вільно володіє теоретичними основами та практичними вміннями з теми;
- ґрунтовно розкриває основний зміст матеріалу;
- аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, знаходить і аналізує додаткову інформацію;
- гнучко використовує міжпредметні зв'язки в узагальненні інформації;
- самостійно проектує та виконує всі види запланованих практичних робіт, використовуючи відповідні технології.

2 бали отримає здобувач освіти, якщо:

- достатньо володіє понятійним апаратом з теми;
- може самостійно обирати конструктивні елементи виробу;
- раціонально використовує робоче місце;
- дотримується технології виготовлення виробу;
- наявні незначні помилки, недостатній досвід у творчому застосуванні умінь і навичок.

1 бал отримає здобувач освіти, якщо:

- не володіє практичними навичками роботи із виготовлення виробу;
- деякі завдання не виконує;
- не засвоює теоретичний і практичний курс.

ПЛАНИ ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ

Лабораторна робота 1

Тема 2. СПОСТЕРЕЖЕННЯ І АНАЛІЗ ІНТЕГРОВАНОГО УРОКУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ» (ТЕХНОЛОГІЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ).

Мета. Удосконалювати уміння організовувати і проводити інтегровані уроки «Я досліджую світ» (технологічна освітня галузь); аналізувати аспекти якісної підготовки вчителя до проведення уроків; навчитись аналізувати хід заняття за планом; розвивати професійні компетентності, уміння працювати в команді.

План.

1. Вимоги до організації освітнього процесу інтегрованого курсу «Я досліджую світ».
2. Особливості роботи з підручником даного курсу.
3. Схема аналізу уроку «Я досліджую світ» (технологічна галузь).

Література.

1. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 1 клас.
URL:<http://surl.li/ekibo>.
2. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 2 клас.
URL:<http://surl.li/ekibg>.
3. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 3 клас.
URL:<http://surl.li/ekibr>.
4. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 4 клас.
URL:<http://surl.li/ekibw>.
5. Гільберг Т. Г., Павич Н. М., Бучківська Г. В., Греськовська В. В.
Нова українська школа: технологічна освіта в початковій школі:

навчально-методичний посібник. Київ: Генеза.2021. 160 с. URL: <http://surl.li/ekwws> .

6. Костенко Т. М., Довгопола К. С. Нова українська школа: формування у молодших школярів навичок конструктивного спілкування : *навч.-метод. посіб.* Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 176 с. URL: <http://surl.li/ekhrp> .
7. Онопрієнко О. В. Нова українська школа: інноваційна система оцінювання результатів навчання учнів початкової школи : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 208 с. URL: <http://surl.li/dabgi>.
8. Цюняк О. П. Методика трудового навчання з практикумом. *Підручник для здобувачів фахової перед вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта. Частина 1.* Автор-упорядник Цюняк О.П. Івано-Франківськ, Кушнір Г.М. 2021. 167с.

Теоретичні відомості.

1. Вимоги до організації освітнього процесу інтегрованого курсу «Я досліджую світ».

Організація освітнього процесу на уроках ЯДС потребує дотримання таких вимог:

- використання наочності, дидактичних та сюжетно – рольових ігор, створення ігрових ситуацій з опорою на відомих казкових героїв з метою зацікавлення здобувачів початкової освіти та підвищення їхньої пізнавальної активності;
- для зняття загальної втоми обов'язкове проведення фізкультхвилинки 2-3 хвилини;
- періодична зміна протягом уроку видів діяльності та дидактичних методів;
- широке використання методів заохочення (похвала, заохочення увагою, подяка);
- систематичне провітрювання класної кімнати.

2. Особливості роботи з підручником даного курсу.

Якісні характеристики підручника «Я досліджую світ».

Підручник відповідає Типовій освітній програмі, у якій забезпечено наступність і перспективність між класами і циклами навчання:

- взаємоузгоджено цілі, зміст і результати освітнього процесу;
- чітко окреслено очікувані результати на завершення першого циклу початкової школи, вони є діагностичними, їх можна виміряти;
- пропонується зміст відповідає пізнавальним можливостям дітей, дає змогу за необхідності подолати розбіжності у їхніх досягненнях;
- надається можливість творчого використання вчителем програми і дидактичного інструментарію, залежно від умов навчання;
- добір дидактично-тематичного забезпечення зумовлюється індивідуальними можливостями здобувачів освіти (рівень навченості, актуальних психічних станів, потреб, мотивів, цілей, тощо), тому вчителю надається можливість відповідно коригувати навчальний процес.

У підручнику зінтегровано такі освітні галузі: громадянську та історичну; соціальну і здоров'язбережувальну; природничу, технологічну.

Компетентнісний підхід – ключова ознака презентації змісту, процесу і результатів навчання в підручнику. Це передбачає забезпечення дослідницької активності школярів у вияві причинно-наслідкових зв'язків у природі і суспільстві, надання переваги знанням, які можна здобути самостійно, застосовувати набутий досвід у нових ситуаціях. З урахуванням вимог Програми у кожній із змістових ліній у підручнику реалізовано такі результати:

- уміти розрізняти об'єкти, ознаки, властивості;
- аналізувати і пояснювати причини та наслідки подій, вчинків, явищ;
- створювати тексти, вироби, проєкти;
- висловлювати ставлення до подій, вчинків своїх та інших;

- брати участь у колективних справах, розв'язанні навчальних завдань;
- оцінювати вчинки, різні моделі поведінки та ін.

Дидактичні вимоги до застосування методів і прийомів в курсі «Я досліджую світ» реалізуються на конкретних уроках. Зазначимо: інтегрований урок потребує добору засобів навчання діяльнісного характеру, організації групових форм роботи з метою вироблення навичок взаємодії здобувачів освіти під час виконання дослідницьких завдань, проєктів.

3. Схема аналізу уроку « Я досліджую світ» (технологічна освітня галузь).

Орієнтовна схема аналізу уроку інтегрованого курсу
«Я досліджую світ»: технологічна освітня галузь.

1. Організація освітньої діяльності:

- мобілізуючий початок уроку (організація учнів)
- підготовка освітнього середовища (навчальні матеріали та їх організація до уроку)
- забезпечення дидактичним та роздатковим матеріалом , якість та зміст підготовлених презентацій
- темп уроку, мова вчителя
- гігієна розумової праці (чергування навантажень).

2. Формування предметної компетентності:

- змістова лінія «Технічна творчість і техніка»
- змістова лінія «Світ технологій»
- змістова лінія «Світ ремесел»
- змістова лінія «Побут»

3. Реалізація основних компонентів концепції «Нова Українська школа»:

- формування предметних і ключових компетентностей (спілкування державною мовою, основні компетентності у технологіях, інформаційно-цифрова компетентність, уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, соціальна та

громадянська компетентність, обізнаність та самовираження у сфері культури, екологічна грамотність);

- дотримання вчителем принципів партнерства (повага до особистості, доброзичливість та позитивне ставлення, довіра у відносинах, діалог-взаємодія – діалог; залучення дитини до спільної діяльності);
- дотримання принципів державного стандарту (визнання того, що кожна дитина талановита, цінність дитини, розвиток вільної особистості; дотримання послідовності етапів та умов розвитку пізнавальних інтересів; забезпечування можливості школярами здійснювати вибір у класі; яким чином сформовані взаємозв'язки між навчальними предметами (освітніми галузями) : тематична інтеграція, інтеграція навичок, інтеграція на ціннісно-смысловому рівні
- використання технологій, методів, прийомів для розвитку критичного мислення, розв'язання проблем, діяльнісного підходу;
- усвідомлення цілей навчання;
- дотримання вимог до вербального оцінювання, використання зворотнього зв'язку.

Питання для самореалізації.

1. Які вимоги до організації освітнього процесу інтегрованого курсу « Я досліджую світ».
2. Які особливості побудови підручників інтегрованого курсу.
3. Написати спостереження інтегрованого уроку «Я досліджую світ» за поданою схемою.

Критерії оцінювання:

3 бали отримає здобувач освіти, якщо:

- вільно володіє теоретичними основами та практичними вміннями з теми;
- ґрунтовно розкриває основний зміст матеріалу;

- аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, знаходить і аналізує додаткову інформацію;
- гнучко використовує міжпредметні зв'язки в узагальненні інформації;
- самостійно проектує та виконує всі види запланованих практичних робіт, використовуючи відповідні технології.

2 бали отримає здобувач освіти, якщо:

- достатньо володіє понятійним апаратом з теми;
- може самостійно обирати конструктивні елементи виробу;
- раціонально використовує робоче місце;
- дотримується технології виготовлення виробу;
- наявні незначні помилки, недостатній досвід у творчому застосуванні умінь і навичок.

1 бал отримає здобувач освіти, якщо:

- не володіє практичними навичками роботи із виготовлення виробу;
- деякі завдання не виконує;
- не засвоює теоретичний і практичний курс.

Лабораторна робота 2

Тема 3. АНАЛІЗ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ» (ТЕХНОЛОГІЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ).

Мета. Удосконалювати уміння аналізувати структуру і зміст програми « Я досліджую світ» (технологічна освітня галузь); аналізувати аспекти формування компетентностей здобувачів освіти початкової школи , прописаних у програмах; навчитись аналізувати зміст програми, писати календарний план ; розвивати професійні компетентності, уміння працювати в команді.

План.

1. Характеристика технологічної освітньої галузі Державного стандарту початкової освіти.
2. Зміст технологічної освітньої галузі в початковій школі.
3. Аналіз програми інтегрованого курсу «Я досліджую світ».

Література.

1. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 1 клас. URL:<http://surl.li/ekibo>.
2. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 2 клас. URL:<http://surl.li/ekibg>.
3. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 3 клас. URL:<http://surl.li/ekibr>.
4. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 4 клас. URL:<http://surl.li/ekibw>.
5. Гільберг Т. Г., Павич Н. М., Бучківська Г. В., Греськовська В. В. Нова українська школа: технологічна освіта в початковій школі: навчально-методичний посібник. Київ: Генеза.2021. 160 с. URL: <http://surl.li/ekwws>.
6. Костенко Т. М., Довгопола К. С. Нова українська школа: формування у молодших школярів навичок конструктивного спілкування : *навч.-метод. посіб.* Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 176 с. URL: <http://surl.li/ekhrp>.
7. Онопрієнко О. В. Нова українська школа: інноваційна система оцінювання результатів навчання учнів початкової школи : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 208 с. URL: <http://surl.li/dabgi>.
8. Цюняк О. П. Методика трудового навчання з практикумом. *Підручник для здобувачів фахової перед вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта. Частина 1.* Автор-упорядник Цюняк О.П. Івано-Франківськ, Кушнір Г.М. 2021. 167с.

Теоретичні відомості.

1. Характеристика технологічної освітньої галузі Державного стандарту початкової освіти.

Метою технологічної освітньої галузі є формування компетентностей в галузі техніки і технологій та інших ключових компетентностей, здатності до зміни навколишнього світу засобами сучасних технологій без заподіяння йому шкоди, до використання технологій для власної самореалізації, культурного і національного самовираження.

Здобувач освіти:

- втілює творчий задум у готовий виріб;
- дбає про власний побут, задоволення власних потреб та потреб тих, хто його оточує;
- ефективно використовує природні матеріали, дбаючи про навколишній світ;
- практикує і творчо застосовує традиційні та сучасні ремесла.

2. Зміст технологічної освітньої галузі в початковій школі.

Метою технологічної освітньої галузі в початковій школі є розвиток особистості через залучення до творчої праці, використання конструктивного підходу до вирішення трудових завдань.

Для досягнення зазначеної мети передбачається виконання завдань:

- формування у межах вікових та індивідуальних особливостей здобувачів початкової освіти узагальнених способів предметно-перетворювальної діяльності з дотримання безпечних прийомів ручної праці та економного використання матеріалів;
- розвиток творчих здібностей, формування елементів графічної грамоти, умінь працювати в команді та навичок виконання операцій з ручних технік обробки матеріалів;
- набуття досвіду предметно-перетворювальної та побутової практичної діяльності, алгоритмів і способів предметно-практичних дій ручними техніками для оволодіння основами технологій;

- виховання у здобувачів початкової освіти ціннісного ставлення до себе як суб'єкта предметно-перетворювальної діяльності, шанобливого ставлення до людей праці та їхніх професій, трудових традицій українського народу.

Комплексний підхід визначається такими ознаками:

- єдністю соціального, фізіологічного, психологічного аспектів технологічної галузі;
- єдністю навчальної, виховної, розвиваючої функцій процесу технологічного навчання.

3. Аналіз програми інтегрованого курсу «Я досліджую світ».

Аналіз програми технологічної освітньої галузі за такою послідовністю:

- визначити авторів програми
- яка структура програми
- які принципи побудови програми
- які основні змістові лінії програми
- як побудована інтеграція вивчення технологічної галузі з іншими освітніми галузями
- написати календарне планування згідно даної програми.

Питання для самоаналізу.

1. Що таке навчальна програма.
2. Яка мета технологічної освітньої галузі в початковій школі.
3. Охарактеризувати зміст технологічної освітньої галузі в початковій школі.

Критерії оцінювання:

3 бали отримає здобувач освіти, якщо:

- вільно володіє теоретичними основами та практичними вміннями з теми;
- ґрунтовно розкриває основний зміст матеріалу;
- аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, знаходить і аналізує додаткову інформацію;

- гнучко використовує міжпредметні зв'язки в узагальненні інформації;
- самостійно проектує та виконує всі види запланованих практичних робіт, використовуючи відповідні технології.

2 бали отримає здобувач освіти, якщо:

- достатньо володіє понятійним апаратом з теми;
- може самостійно обирати конструктивні елементи виробу;
- раціонально використовує робоче місце;
- дотримується технології виготовлення виробу;
- наявні незначні помилки, недостатній досвід у творчому застосуванні умінь і навичок.

1 бал отримає здобувач освіти, якщо:

- не володіє практичними навичками роботи із виготовлення виробу;
- деякі завдання не виконує;
- не засвоює теоретичний і практичний курс.

ПЛАНІ САМОСТІЙНИХ РОБІТ

Тема 8. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ПРИЙОМІВ ВИКОНАННЯ АПЛІКАЦІЙНИХ РОБІТ. МОЗАЇКА В ТЕХНІЦІ ТОРЦЮВАННЯ.

Самостійна робота №1.

Виготовлення аплікації в техніці торцювання.

Мета. Навчати здобувачів фахової передвищої освіти виготовляти аплікації у техніці мозаїчного торцювання; ознайомлювати з методикою проведення уроків з виготовлення аплікацій у цій техніці; виготовляти аплікації, використовуючи основні прийоми роботи та послідовність виконання дій; розвивати творчість, акуратність, мислення, уяву.

План заняття.

1. Технологія виготовлення аплікації в техніці мозаїчного торцювання.
2. Основні прийоми роботи та послідовність виконання дій.
3. Методика навчання здобувачів початкової освіти прийомів виконання аплікаційних робіт у техніці торцювання.

Інструменти та матеріали: картон, набір кольорового паперу, гофрований кольоровий папір, клей ПВА, пензлик для клею, ватні палички, зразки виробів.

Методичне забезпечення: інструктивні картки, схеми, презентації, відео майстер - класів.

Література:

1. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 1 клас.
URL:<http://surl.li/ekibo>.
2. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 2 клас.
URL:<http://surl.li/ekibg> .
3. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 3 клас.
URL:<http://surl.li/ekibr> .
4. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 4 клас.
URL:<http://surl.li/ekibw> .
5. Гільберг Т. Г., Павич Н. М., Бучківська Г. В., Греськовська В. В. Нова українська школа: технологічна освіта в початковій школі: навчально-методичний посібник. Київ: Генеза.2021. 160 с. URL:
<http://surl.li/ekwws> .
6. Костенко Т. М., Довгопола К. С. Нова українська школа: формування у молодших школярів навичок конструктивного спілкування : *навч.-метод. посіб.* Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 176 с. URL: <http://surl.li/ekhrp> .
7. Онопрієнко О. В. Нова українська школа: інноваційна система оцінювання результатів навчання учнів початкової школи : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 208 с. URL:
<http://surl.li/dabgi>.
8. Цюняк О. П. Методика трудового навчання з практикумом. *Підручник для здобувачів фахової перед вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта. Частина 1.* Автор-упорядник Цюняк О.П. Івано-Франківськ, Кушнір Г.М. 2021. 167с.

Хід виконання роботи.

Актуалізації теоретичних знань.

1. Технологія виготовлення аплікації в техніці мозаїчного торцювання.

Торцювання – це техніка виготовлення об’ємних виробів з паперу; це вид паперового конструювання; мистецтво папероскручування, при якому за допомогою наклеювання на шаблон

або основу скручених шматочків паперу – трубочок–торцівочок створюються об'ємні композиції: картини, панно, мозаїки, листівки.

Існують два види торцювання:

- на папері (торцювання приклеюють на папір – основу);
- на пластиліні (торцюваннями викладається основа з пластиліну).
- Торцювання на папері буває:
- контурне (торцювання викладають по контуру зображення, не заповнюючи внутрішній простір);
- площинне торцювання розташовуються щільно один до одного по всій поверхні малюнка);
- об'ємне (торцювання приклеюються під різним кутом нахилу до поверхні листа, що дозволяє створити об'ємне зображення);
- багат шарове (торцювання вклеюють один в одного шарами).

2. Основні прийоми роботи та послідовність виконання дій.

Основні прийоми роботи та послідовність виконання дій:

- з гофрованого кольорового паперу вирізають невеликий квадратик, розміром від 1-1,5 см;
- на середину квадрата ставлять торцем стержень і щільно закручують папір навколо стержня. Виходить трубочка-торцівочка;
- отриману трубку-торцівку, не знімаючи з стержня, приклеюють на основу і тільки тоді виймають стержень;
- кожен наступний торцівку приклеюють поруч з попередньою щільно одна до одної, щоб не залишалося проміжків.

3.Методика навчання здобувачів початкової освіти прийомів виконання аплікаційних робіт у техніці торцювання.

Послідовність виконання роботи.

- наріжте квадратики (1*1см) з гофрованого паперу різного кольору;
- зробіть ескіз композиції;
- для виготовлення кожної торцівки тупий кінець стержня поставте на паперовий квадратик;

- зімніть папір і прокручуйте стержень між пальцями;
- приклейте трубочку-торцювочку до заготовки;
- вийміть стержень.

Питання для самоконтролю.

1. Що таке аплікація?
2. Що таке торцювання?
3. Які є види торцювання?
4. Яке торцювання називають контурним?
5. Яке торцювання називають площинним?
6. Яке торцювання називають об'ємним?
7. Назвіть основні прийоми роботи та послідовність виконання дій у техніці торцювання.
8. Складіть фрагмент конспекту уроку з поясненням « Що таке мозаїчне торцювання?».

Критерії оцінювання:

2 бали отримає здобувач освіти, якщо:

- вільно володіє теоретичними основами та практичними вміннями з теми;
- ґрунтовно розкриває основний зміст матеріалу;
- аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, знаходить і аналізує додаткову інформацію;
- гнучко використовує міжпредметні зв'язки в узагальненні інформації;
- самостійно проектує та виконує всі види запланованих практичних робіт, використовуючи відповідні технології.

1 бал отримає здобувач освіти, якщо:

- не володіє практичними навичками роботи із виготовлення виробу;
- деякі завдання не виконує;
- не засвоює теоретичний і практичний курс.

Тема 9. МЕТОДИКА ВИГОТОВЛЕННЯ ВИРОБІВ У ТЕХНІЦІ «КВІЛІНГ». КОНСТРУЮВАННЯ НАОЧНИХ ДИДАКТИЧНИХ ПОСІБНИКІВ.

Самостійна робота №2.

Конструювання моделі термометра з паперу.

Мета. Ознайомлювати здобувачів фахової передвищої освіти з технологією виготовлення дидактичних наочних посібників; із способами конструювання посібників з паперу і картону; способами оформлення і компонування експонатів робіт у техніці «квілінг»; розвивати творчість, акуратність, мислення, уяву.

План заняття.

1. Наочні дидактичні посібники, їх значення в освітньому процесі.
2. Види наочних посібників.
3. Технологія виготовлення моделі термометра з паперу і оздоблення в техніці «квілінг».

Інструменти та матеріали: картон, набір кольорового паперу, клей ПВА, пензлик для клею, ножиці, олівець, зразки виробів.

Методичне забезпечення: інструктивні картки, схеми, презентації, відео майстер- класів.

Література:

1. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 1 клас.
URL:<http://surl.li/ekibo>.
2. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 2 клас.
URL:<http://surl.li/ekibg>.
3. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 3 клас.
URL:<http://surl.li/ekibr>.
4. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 4 клас.
URL:<http://surl.li/ekibw>.

5. Гільберг Т. Г., Павич Н. М., Бучківська Г. В., Греськовська В. В. Нова українська школа: технологічна освіта в початковій школі: навчально-методичний посібник. Київ: Генеза.2021. 160 с. URL: <http://surl.li/ekwws>.
6. Костенко Т. М., Довгопола К. С. Нова українська школа: формування у молодших школярів навичок конструктивного спілкування : *навч.-метод. посіб.* Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 176 с. URL: <http://surl.li/ekhrp>.
7. Онопрієнко О. В. Нова українська школа: інноваційна система оцінювання результатів навчання учнів початкової школи : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 208 с. URL: <http://surl.li/dabgi>.
8. Цюняк О. П. Методика трудового навчання з практикумом. *Підручник для здобувачів фахової перед вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта. Частина 1.* Автор-упорядник Цюняк О.П. Івано-Франківськ, Кушнір Г.М. 2021. 167с.

Хід виконання роботи.

Актуалізації теоретичних знань.

1. Функції наочних посібників:

- джерело нових знань і уявлень про об'єкти, події, явища;
- ілюстрація, яка служить основою теоретичних положень;
- спосіб розвитку мислення, що сприяє більш глибокому засвоєнню, розумінню зв'язку наукових знань з життям, що забезпечує розвиток уваги, спостережливості, уявлення, а також абстрактного мислення;
- спосіб інструктажу;
- спосіб повторення, повідомлення, систематизації;
- спосіб контролю.

Мета застосування наочних посібників:

- збагачення і розширення чуттєвого досвіду здобувачів початкової освіти;
- розвиток спостережливості, наочно-образного мислення;

- пізнання конкретних властивостей предметів під час практичної діяльності;
 - формування навиків самостійної діяльності;
 - систематизація навчального матеріалу;
 - активізація уваги школярів при засвоєнні навчального матеріалу.
- Педагогічні вимоги до використання наочних посібників:
- відповідність наочності змісту навчального матеріалу;
 - естетичне оформлення наочності;
 - вчасне використання наочності на уроках;
 - помірність у використанні наочності;
 - відповідність наочності віковим та психологічним особливостям здобувачів початкової освіти;
 - інтерес школярів до наочних об'єктів;
 - зв'язок змісту наочного посібника з досвідом здобувачів початкової освіти.

2. Види наочних посібників:

- натуральні (предметні): природні об'єкти, зразки природних матеріалів, інструменти, механізми, технічні пристрої, предмети господарської діяльності, вироби , а також спеціально створені моделі, макети, муляжі;
- зображувальні (графічні): фотографії, малюнки, таблиці, плакати, технологічні картки. Часто вони містять умовні графічні зображення: ескізи, креслення, діаграми, плани, схеми.
- екранні: кінофільми, відеофільми.

3. Послідовність виготовлення моделі термометра.

1. Від аркуша картону відріжте смужку.
2. Посередині смужки (по вертикалі) намалюйте лінію, нанесіть на неї поділки та цифри від 5 до 30 червоним і синім кольорами.
3. У верхній і нижній частині смужки зробіть отвори та вселіть у них з'єднанні нитки.
4. Зав'яжіть нитки вузлом зі зворотного боку.

Питання для самоконтролю.

1. Назвіть функції наочності.
2. Дайте визначення поняттю « наочні посібники».
3. Вкажіть мету застосування методичних посібників у початкових класах.
4. Назвіть види наочних посібників.
5. Виготуйте модель термометра і прокоментуйте послідовність виконання.

Критерії оцінювання:

2 бали отримає здобувач освіти, якщо:

- вільно володіє теоретичними основами та практичними вміннями з теми;
- ґрунтовно розкриває основний зміст матеріалу;
- аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, знаходить і аналізує додаткову інформацію;
- гнучко використовує міжпредметні зв'язки в узагальненні інформації;
- самостійно проектує та виконує всі види запланованих практичних робіт, використовуючи відповідні технології.

1 бал отримає здобувач освіти, якщо:

- не володіє практичними навичками роботи із виготовлення виробу;
- деякі завдання не виконує;
- не засвоює теоретичний і практичний курс.

Тема 12. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ ШВІВ.

Самостійна робота №3.

**Вишивка – один з давніх видів
народного мистецтва в Україні. Народний одяг.**

Мета. Ознайомлювати здобувачів фахової передвищої освіти з вишивкою як видом народного мистецтва в Україні; сформулювати

навички роботи з інструментами для вишивання та уміння організовувати робоче місце під час вишивання з дотриманням правил безпечної праці та санітарно-гігієнічних вимог; засвоїти техніку виконання швів для ручного шиття; розвивати творчість, мислення, уяву.

План заняття.

1. Вишивка – один з видів народного мистецтва в Україні.
2. Особливості народного одягу.
3. Технологія виготовлення серветки.

Інструменти та матеріали: заготовки тканин, нитки, голки, ножиці, наперсток, зразки виробів.

Методичне забезпечення: інструктивні картки, схеми, презентації, відео майстер- класів.

Література:

1. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 1 клас. URL:<http://surl.li/ekibo>.
2. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 2 клас. URL:<http://surl.li/ekibg> .
3. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 3 клас. URL:<http://surl.li/ekibr> .
4. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 4 клас. URL:<http://surl.li/ekibw> .
5. Гільберг Т. Г., Павич Н. М., Бучківська Г. В., Греськовська В. В. Нова українська школа: технологічна освіта в початковій школі: навчально-методичний посібник. Київ: Генеза.2021. 160 с. URL: <http://surl.li/ekwws> .
6. Костенко Т. М., Довгопола К. С. Нова українська школа: формування у молодших школярів навичок конструктивного спілкування : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 176 с. URL: <http://surl.li/ekhrp> .

7. Онопрієнко О. В. Нова українська школа: інноваційна система оцінювання результатів навчання учнів початкової школи : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 208 с. URL: <http://surl.li/dabgi>.
8. Цюняк О. П. Методика трудового навчання з практикумом. *Підручник для здобувачів фахової перед вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта. Частина 1.* Автор-упорядник Цюняк О.П. Івано-Франківськ, Кушнір Г.М. 2021. 167с.

Хід виконання роботи.

Актуалізації теоретичних знань.

1. Вишивка – один з видів народного мистецтва в Україні.

Вишивка – це поширений вид декоративно-прикладного мистецтва, в якому узор та зображення виконують ручним або машинним способом на різних тканинах, шкірі та інших матеріалах лляними, бавовняними, вовняними нитками.

Вишивка – це не тільки майстерне творіння золотих рук народних умільців, а й скарбниця вірувань, звичаїв, обрядів українського народу.

Вишивання один з давніх, найбільш масових і розвинених видів народної художньої творчості. Початки мистецтва вишивання на території, яку займає сучасна Україна, сягають сивої давнини, про що свідчать дані археологічних розкопок та розповіді літописців. Ще за часів Київської Русі в Андріївському монастирі у Києві була організована школа, де молоді дівчата вчилися вишивати золотом і сріблом. Вишивка вдосконалювалася протягом багатьох років, століть і дійшла до нас у вигляді чудових різноманітних орнаментів, які виконано численними швами та цікавими поєднаннями кольорів ниток. Створюючи орнаменти для вишивки, художники в усі часи звертались до природи, але не просто копіювали її, а, стилізуючи, відбирали найхарактерніше. У народній вишивці найпоширеніші геометричні й рослинні орнаменти. З давніх-давен елементи геометричного орнаменту (кружечки, ромбики, хрестики)

символізували певні явища природи та природні істоти. Так, наприклад, вишитий знак у вигляді кружечка символізував сонце, вишита хвиляста лінія зображувала воду, хрестик - людину. Рослинні орнаменти створюються із стилізованих квіток, листочків, стебелець. У великих виробх (скатертинах, панно) вишивають також стилізованих звірів, пташок. У різних регіонах країни є свої улюблені узори, кольори та техніки вишивок оксамитовий, мереживний.

Шов «хрестиком» виконується прямими стібками. Вишивають на тканині полотняного переплетення або на канві – спеціальній сітчастій тканині. Канву прикріплюють нитками до матеріалу, на якому будуть вишивати і, рахуючи квадратики, вишивають рисунок. Після закінчення роботи нитки канви обережно висмикують. Вишивання хрестиком починають вколюванням голки з вивороту і введенням її на лицьовий бік у нижньому лівому куті на канві. Потім вколюють голку у верхній по діагоналі правий кут, з якого голку спрямовують з вивороту тканини в лівий кут і по діагоналі - в правий нижній. Щоб виконати другий хрестик, голку вколюють у верхній правий кут і в такій же послідовності виконують стібки. Якщо потрібно вишити підряд багато хрестиків, то спочатку виконують стібки, нахилені в один бік, а потім, дійшовши до краю, - стібки, нахилені в другий бік, утворюючи хрестики.

2. Особливості народного одягу.

Народний одяг – це відображення матеріальної, духовної і художньої культури народу. Він виник у процесі трудової діяльності людини і нерозривно пов'язаний з її життям і побутом. Спочатку одяг шили зі шкіри, а з виникненням ткацтва, одяг стали шити з тканини. Відомі чисельні пам'ятки дають підставу говорити про те, що тканину на території України виготовляли ще в період трипільської культури, це III тисячоліття до н. е. Український народний одяг пройшов довгий і складний шлях свого становлення. Його виготовляли з лляних, конопляних, вовняних тканин ручного ткацтва. Різні верстви населення мали своє вбрання. Цікавим художнім явищем в історії українського народного одягу є вбрання запорізького козацтва. Традиційний верхній одяг козаків – каптани, які шили з тонкого

домашнього сукна, їх підперезували широким поясом, під який з лівого боку закладали пістолі, люльки. Поверх каптана одягали жупан – широкий в плечах з довгими рукавами. Штани для чоловіків шили з кольорової тканини, також широкі, так звані шаровари. Характерною ознакою українського жіночого одягу були довгі, відбілені і яскраво вишиті, сорочки, запаски чи плахти та головні убори - віночок зі стрічками або очіпок (для заміжніх жінок). Запаска відрізнялася від плахти тим, що вона виготовлялася не із суцільної тканини, обмотаної довкола стану, а із двох частин, які скріплялися зав'язками так, щоб з боків виглядали білі смужки сорочки. Традиційним верхнім одягом українців були як чоловічі, так і жіночі свити із домотканого сукна. Для обв'язування одягу ткали з міцних кольорових ниток як чоловічі пояси, так і жіночі (крайки). У час відродження українських традицій художники - модельєри, технологи, майстри працюють над створенням нових зразків одягу за народними мотивами.

3. Технологія виготовлення серветки.

Виготовляючи серветки в початкових класах, здобувачі освіти знайомляться з торочкою (бахромою). Після розмітки і вирізання заготовки для серветки на відстані приблизно 10 мм від країв витягують поздовжні і поперечні нитки. Починаючи від країв, знімають поступово по одній нитці і дістають торочку. Щоб нитки далі не витягувались, бажано попередньо прошити швом «уперед голку» на сантиметровій відстані від краю серветки.

Послідовність виготовлення серветки.

1. Виготовити викройку з паперу розміром 300 * 300 мм.
2. Закріпити викройку з паперу на тканині шпильками.
3. Розмітити тканину на викройці.
4. Викроїти тканину по лініях розмітки.
5. Розмітити тканину для вишивки.
6. Витягнути нитки по лініях розмітки і вишити серветку.
7. Утворити по краях серветки бахрому.

Питання для самоконтролю.

1. Охарактеризуйте вишивку як вид народного мистецтва.
2. У чому особливості народного одягу ?
3. Виготовити серветку, пояснити хід виконання.

Критерії оцінювання:

2 бали отримає здобувач освіти, якщо:

- вільно володіє теоретичними основами та практичними вміннями з теми;
- ґрунтовно розкриває основний зміст матеріалу;
- аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, знаходить і аналізує додаткову інформацію;
- гнучко використовує міжпредметні зв'язки в узагальненні інформації;
- самостійно проектує та виконує всі види запланованих практичних робіт, використовуючи відповідні технології.

1 бал отримає здобувач освіти, якщо:

- не володіє практичними навичками роботи із виготовлення виробу;
- деякі завдання не виконує;
- не засвоює теоретичний і практичний курс.

**Тема 14. МЕТОДИКА ВИГОТОВЛЕННЯ ІГРАШОК
З ТКАНИНИ, ФЕТРУ.**

Самостійна робота №4.

Виготовлення м'якої іграшки з тканини.

Мета. Ознайомлювати здобувачів фахової передвищої освіти з технологією виготовлення викрійок виробів прямокутної та круглої форми з прямими зрізами за кресленням, технічними рисунками, зразками виробів, словесними описами; оволодіти технологією оздоблення простих швейних виробів; засвоїти відомості про виконання ручних швів, оволодіти прийомами шиття голкою з

використанням наперстка; розвивати творчість, акуратність, мислення, уяву.

План заняття.

1. Історія виникнення м'якої іграшки.
2. Матеріали та інструменти для виготовлення м'якої іграшки та їх властивості.
3. Методика виготовлення м'якої іграшки.

Інструменти та матеріали: заготовки тканин, нитки для шиття та вишивання, кольорова крейда, фурнітура, шаблони викройки. Голки, шпильки для зметування, ножиці, клей, зразки виробів.

Методичне забезпечення: інструктивні картки, схеми, презентації, відео майстер- класів.

Література:

1. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 1 клас. URL:<http://surl.li/ekibo>.
2. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 2 клас. URL:<http://surl.li/ekibg> .
3. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 3 клас. URL:<http://surl.li/ekibr> .
4. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 4 клас. URL:<http://surl.li/ekibw> .
5. Гільберг Т. Г., Павич Н. М., Бучківська Г. В., Греськовська В. В. Нова українська школа: технологічна освіта в початковій школі: навчально-методичний посібник. Київ: Генеза.2021. 160 с. URL: <http://surl.li/ekwws> .
6. Костенко Т. М., Довгопола К. С. Нова українська школа: формування у молодших школярів навичок конструктивного спілкування : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 176 с. URL: <http://surl.li/ekhrp> .
7. Онопрієнко О. В. Нова українська школа: інноваційна система оцінювання результатів навчання учнів початкової школи : навч.-

метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 208 с. URL: <http://surl.li/dabgi>.

8. Цюняк О. П. Методика трудового навчання з практикумом. *Підручник для здобувачів фахової перед вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта. Частина 1.* Автор-упорядник Цюняк О.П. Івано-Франківськ, Кушнір Г.М. 2021. 167с.

Хід виконання роботи.

Актуалізації теоретичних положень.

1. Історія виникнення м'якої іграшки.

М'які іграшки – прототипи різних тварин, які дбайливі мами шили своїм чадам з клаптиків тканини, набивали ватою, прикрашали, використовуючи різні навички рукоділля, в'язання та вишивку, з'явилися в ХІХ столітті. У кінці ХІХ століття широкий розвиток отримало кустарне виробництво м'якої іграшки в промислових масштабах. Однією з перших м'яких іграшок стала ганчіркова лялька. Гралися в ганчіркові ляльки не тільки дівчатка, а й хлопчики до 7-8 років, а вже потім ігри і іграшки ділились на дівчачі і хлопчачі. Для малюків ляльки виготовляли мами і бабусі. Підростаючи, дівчата самі вчилися виготовляти собі ляльку, таким чином набували вмінь шити і вишивати. М'яка іграшка – сама нова із всіх іграшок, їй трохи більше 100 років. Перші м'які іграшки з'явились на початку двадцятого століття в Німеччині. Німецька майстриня Маргарет Штайф придумала м'яких маленьких слоненят. Спочатку вони служили подушечками для голок і шпильок, але дітям вони дуже сподобалися як іграшки. Тоді Маргарет створила цілий звіринець: кролики і слони, мавпи і верблюда, ослики і зайчики, і інших тваринок. Зшиті вони були з оксамиту і плюшу. А в 1903 році Маргарет Штайф створила самого першого плюшевого ведмедика на ім'я Тедді.

2. Матеріали та інструменти для виготовлення м'якої іграшки та їх властивості.

Для роботи з тканинами необхідні сантиметрова стрічка, лекало, ножиці, кравецькі шпильки, ручні голки, нитки, нитковтягувач. Сантиметрову стрічку виготовляють з тканини. На відміну від лінійки вона має сантиметрові поділки. Її ще називають кравецьким метром (ремісників, які розкроювали тканину і шили з неї одяг, називали кравцями). Лекало використовують для розмічання викрійок заокругленої форми. Найкраще розкроювати тканину кравецькими ножицями, але для молодших школярів підійдуть ті ж самі ножиці, якими різали папір. Кравецькими шпильками прикріплюють викрійки до тканини або тимчасово скріплюють деталі виробу перед зметуванням. Вони, як і голки, мають знаходитись у спеціальній подушечці. Кравецькі ручні голки бувають різної довжини і товщини, від № 1 до № 12. Голки, які мають парні номери, короткі і товсті, а голки з непарними номерами – тонкі і довгі. Так як і голки, нитки підбирають залежно від виду роботи, наприклад: для шиття – швейні; при в'язанні – в'язальні; у вишивці використовують в основному нитки «муліне». Нитки зручно зберігати і використовувати на заняттях, намотуючи на моталки – картонки з виступами на краях. Для зручності втягування нитки у вушко голки використовують спеціальні пристосування – нитковтягувачі.

Під час роботи з голкою слід додержуватися правил безпеки:

- 1) довжина нитки для ручного шиття має бути не більшою за відстань від пальців руки до ліктя;
- 2) не тримати голку в роті, щоб ненароком її не проковтнути;
- 3) не залишати голку в тканині або в своєму одязі, а зберігати у спеціальній подушечці;
- 4) не ставити пальці лівої руки навпроти проколу тканини;
- 5) не відкушувати зубами нитку .

3. Методика виготовлення м'якої іграшки.

Технологія виготовлення м'якої іграшки:

- підбір матеріалу та підготовка його до роботи;
- розкрій деталей;

- зметування та зшивання;
- набивання деталей;
- збирання конструкції в одне ціле;
- остаточне оформлення роботи.

Викрійку найкраще робити з картону. Отриману викрійку накладають на виворітню сторону матеріалу, щільно притискають і накреслюють кульковою ручкою або олівцем.

Питання для самоконтролю.

- Прокоментуйте перші відомості про виготовлення м'якої іграшки.
- Назвіть матеріали і інструменти, які використовують для пошиття м'якої іграшки.
- Виготуйте м'яку іграшку, коментуючи послідовність виконання.

Критерії оцінювання:

2 бали отримає здобувач освіти, якщо:

- вільно володіє теоретичними основами та практичними вміннями з теми;
- ґрунтовно розкриває основний зміст матеріалу;
- аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, знаходить і аналізує додаткову інформацію;
- гнучко використовує міжпредметні зв'язки в узагальненні інформації;
- самостійно проектує та виконує всі види запланованих практичних робіт, використовуючи відповідні технології.

1 бал отримає здобувач освіти, якщо:

- не володіє практичними навичками роботи із виготовлення виробу;
- деякі завдання не виконує;
- не засвоює теоретичний і практичний курс.

Тема 15. МЕТОДИКА РОБОТИ З ПРИРОДНИМ МАТЕРІАЛОМ.

Самостійна робота №5.

Виготовлення декоративної тарілки у техніці флоромозаїки.

Мета. Ознайомлювати здобувачів фахової передвищої освіти з технологією виготовлення виробів у техніці флоромозаїки; навчитись підбирати і засушувати насіння для роботи; розвивати творчість, акуратність, мислення, уяву.

План заняття.

1. Що таке флоромозаїка.
2. Які природні матеріали можна використовувати.
3. Методика виготовлення декоративної тарілки у техніці флоромозаїки.

Інструменти та матеріали: картон, ножиці, циркуль, пластилін, насіння природних матеріалів, зразки виробів.

Методичне забезпечення: інструктивні картки, схеми, презентації, відео майстер- класів.

Література:

1. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 1 клас. URL:<http://surl.li/ekibo>.
2. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 2 клас. URL:<http://surl.li/ekibg> .
3. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 3 клас. URL:<http://surl.li/ekibr> .
4. Видавництво Літера. Початкова школа. Я досліджую світ. 4 клас. URL:<http://surl.li/ekibw> .
5. Гільберг Т. Г., Павич Н. М., Бучківська Г. В., Греськовська В. В. Нова українська школа: технологічна освіта в початковій школі: навчально-методичний посібник. Київ: Генеза.2021. 160 с. URL: <http://surl.li/ekwws> .

6. Костенко Т. М., Довгопола К. С. Нова українська школа: формування у молодших школярів навичок конструктивного спілкування : *навч.-метод. посіб.* Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 176 с. URL: <http://surl.li/ekhrp> .
7. Онопрієнко О. В. Нова українська школа: інноваційна система оцінювання результатів навчання учнів початкової школи : *навч.-метод. посіб.* Харків : Вид-во «Ранок». 2021. 208 с. URL: <http://surl.li/dabgi>.
8. Цюняк О. П. Методика трудового навчання з практикумом. *Підручник для здобувачів фахової перед вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта. Частина 1.* Автор-упорядник Цюняк О.П. Івано-Франківськ, Кушнір Г.М. 2021. 167с.

Хід виконання роботи.

Актуалізації теоретичних положень.

1. Що таке флоромозаїка.

Слово «Флоромозаїка» – складне слово. Воно складається з двох слів: флора і мозаїка. Слово «флора» походить від імені давньогрецької богині квітів, весни, юності – Флори. Слово «мозаїка» – це зображення, виконане із частинок одного або декількох матеріалів (скла, деревини, каменю, паперу, насіння). Флористи спираються на закони і досвід, що існують в образотворчому мистецтві. Незвичайна фактура застосованих матеріалів, своєрідна техніка виконання дозволяють створити оригінальні твори із засушених рослин та насіння. Як будь – яке мистецтво, флоромозаїка має свої секрети. Ось деякі з них:

- роботі використовують насіння;
- роботи створюються за жанрами мистецтв та законами композиції;
- поєднання різних фактур, форм, кольорів природного матеріалу можливе в одній роботі;
- композиції можуть бути як площинні так і об’ємні.

2. Які природні матеріали можна використовувати.

Флоромозаїка – це мистецтво створення об'ємних панно з попередньо відшліфованих та розфарбованих зерен, насіння та кісточок плодів рослин. Техніка «Флоромозаїка» оснований на використанні природних матеріалів – квітів, листя, трав, кори дерев, майстерно засушених під пресом і зберегли завдяки цьому свої природні форму і колір. Крім засушених рослин, насіння, грибів, мохів, пташиного пір'я в мозаїці використовуються зрізи гілок різних дерев: липи, вільхи, акації, тополі, берези, клена, шелюги, осики – все йде в хід. Укладені в різних варіантах зрізи надають декоративному панно незвичайну фактуру.

3. Методика виготовлення декоративної тарілки у техніці флоромозаїки.

Технологія виготовлення декоративної тарілки у техніці флоромозаїка.

1. Підготувати основу для тарілки : за допомогою циркуля намалювати коло на картоні і вирізати.
2. Загрунтувати основу з картону пластиліном.
3. Намалювати сюжет декорації тарілки.
4. Підібрати відповідне насіння природних матеріалів (соняшника, гарбуза, квасолі, огірків тощо).
5. Викласти з підібраних елементів орнамент на основі.
6. Прикріпити деталі орнаменту , притискуючи до пластиліну.
7. Оздобити виріб.

Питання для самоконтролю.

1. Що таке флоромозаїка.
2. Які матеріали потрібні для роботи.
3. Виконати декоративну тарілку у техніці флоромозаїки.

Критерії оцінювання:

2 бали отримає здобувач освіти, якщо:

- вільно володіє теоретичними основами та практичними вміннями з теми;

- ґрунтовно розкриває основний зміст матеріалу;
- аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, знаходить і аналізує додаткову інформацію;
- гнучко використовує міжпредметні зв'язки в узагальненні інформації;
- самостійно проектує та виконує всі види запланованих практичних робіт, використовуючи відповідні технології.

***1 бал** отримає здобувач освіти, якщо:*

- не володіє практичними навичками роботи із виготовлення виробу;
- деякі завдання не виконує;
- засвоює недосконало теоретичний і практичний курс.

Завдання для підсумкового контролю навчальних досягнень здобувачів освіти

Тестові завдання до Модуля I

I рівень

1. Структура інтегрованого уроку технологічної галузі:

а) організація класу, мотивація освітньої діяльності, актуалізація знань здобувачів освіти, послідовність трудових дій; самостійна робота школярів; аналіз і оцінка робіт;

б) організаційний момент, повторення вивченого матеріалу, пояснення нової теми, практична робота, підсумок;

в) організація класу, вступна бесіда, повідомлення теми, практична робота, підсумок уроку.

2. Типова освітня програма – це:

а) планування роботи вчителя;

б) рекомендації щодо організації освітнього процесу в класі;

в) документ, що містить комплекс освітніх компонентів, які забезпечують досягнення здобувачами освіти результатів навчання.

3. Що таке STEM – освіта:

а) здобуття математично-природничих знань;

б) інтегрований курс по формуванню особистості школяра;

в) це вміння здобувати знання не окремими предметами, а за допомогою інтеграції напрямів в єдине ціле.

II рівень

4. Інтеграція – це:

а) процес взаємодії вчителя і здобувачів освіти;

б) це виконання єдиної мети виховання і навчання у межах освітньої програми;

в) поєднання декількох освітніх предметів.

5. Які змістові лінії програми (автор О.Савченко):

а) «Людина і природа», « Я сам та інші люди», «Людина і техніка», «Людина і художнє довкілля»,

б) «Світ ремесел», «Технічна творчість і техніка», «Світ технологій», «Побут»

в) «Інформаційно – комунікаційне середовище», «Середовище проєктування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації».

6. Які змістові лінії програми (автор Шиян):

а) «Інформаційно – комунікаційне середовище», «Середовище проєктування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації»

б) «Світ ремесел», «Технічна творчість і техніка», «Світ технологій», «Побут»

в) «Людина і природа», « Я сам та інші люди», «Людина і техніка», «Людина і художнє довкілля»

III рівень

7. Діяльність, що має моделюючий характер, це :

а) конструювання;

б) lego – конструювання;

в) stem – освіта.

8. Етапи реалізації проєкту:

а) організаційно-орієнтований, технологічно-реалізаційний, результативно- узагальнювальний, презентативно-творчий;

б) організаційний, технологічний, узагальнюючий, підсумковий;

в) організаційно-орієнтований, практичний, результативно-узагальнюючий, презентативно-творчий.

9. Навчальна діяльність творчого характеру, спрямована на набуття теоретичних знань, формування вмінь і навичок, розв'язання художньо-трудових завдань, це – :

а) освітня діяльність,

б) предметно-перетворювальна діяльність,

в) проєктна діяльність.

Тестові завдання до Модуля II

I рівень

1. Матеріал, властивості якого в першу чергу визначаються особливостями будови:

- а) папірус;
- б) пергамент;
- в) папір;
- г) пластилін.

2. Сутність технологічної операції полягає у відокремленні частин матеріалу для надання заготовці потрібної форми і заданих розмірів – це:

- а) згинання;
- б) різання;
- в) вимірювання;
- г) розмічання.

3. Пластинка з певним профілем і розмірами, по якій розмічають або перевіряють точність виготовлення деталей – це:

- а) шаблон;
- б) розгортка;
- в) трафарет;
- г) штамп.

II рівень

4. Один з видів народної художньої творчості, прикраса, пов'язана з функцією декорування інтер'єру:

- а) витинанка;
- б) аплікація;
- в) вишиванка;
- г) орігамі.

5. Видом образотворчого мистецтва, що полягає у вирізуванні, накладанні різних форм і закріпленні їх на фоновому матеріалі є:

- а) оздоблення;
- б) окантовка;
- в) аплікація;

г) витинанка.

6.Пластинка з певним профілем і розмірами, по якій розмічають або перевіряють точність виготовлення деталей – це:

- а) шаблон;
- б) розгортка;
- в) трафарет;
- г) штамп.

III рівень

7. Паперова аплікація поділяється на такі види:

- а) предметна, одинарна, складена;
- б) предметна, сюжетна, складена;
- в) предметна, сюжетна, декоративна;
- г) предметна, одинарна, декоративна.

8. Стилізованим повторюваним елементом, що визначається як прикраса є:

- а) композиція;
- б) ритмічність;
- в) конфігурація;
- г) орнамент.

9.Які техніки роботи з папером найчастіше використовують в початкових класах?

- а) скручування
- б) аплікація
- в) склеювання
- в) різання

Тестові завдання до Модуля III

I рівень.

1. Текстильні матеріали і вироби – це:

- а) вироби з текстилю
- б) вироби, виготовлені з натуральних і хімічних волокон
- в) вироби, ткані на верстаті

2. Аплікація з тканини це – :

- а) виготовлення візерунків і орнаментів на тканині
- б) оздоблення предметів побуту з тканини
- в) один з видів декоративно-ужиткового мистецтва, заснований на створенні художніх зображень, візерунків, орнаментів шляхом закріплення їх на площині, прийнятій за тло.

3. Іграшка-оберіг, виконана з тканини, це :

- а) помпон
- б) мотанка
- в) лялька

II рівень

4. Орнамент буває:

- а) рослинний, тваринний
- б) зооморфний, рослинний, геометричний
- в) геометричний, рослинний, комбінований

5. Прикраси для оздоблення з ниток це –

- а) помпон
- б) аплікація
- в) орнамент

6. Послідовність пошиття м'якої іграшки :

- а) вирізування деталей з тканини, пошиття, оздоблення
- б) оздоблення готових деталей, з'єднання деталей між собою
- в) вибір матеріалів, розкрій тканини, змотування, зшивання, набивання деталей, збирання конструкції в одне ціле, оформлення виробу.

III рівень

7. Види швів для зшивання деталей

- а) вперед голку
- б) голка вперед з перевивом
- в) стебловий
- г) підрублю вальний
- д) петельний
- е) тамбурний

8. Основне призначення вишивки:

- а) прикрашання одягу та інтер'єрно –обрядових тканин
- б) відродження традицій
- в) створити народний одяг

9. Серед основних символів та елементів орнаменту є:

- а) виноград
- б) дуб
- в) хвильки
- г) тварини
- д) хміль
- е) ромби
- є) сонце
- ж) зірки

Тестові завдання до Модуля IV

I рівень

1. На заняттях використовують такі природні матеріали :

- а) рослинного походження
- б) тваринного походження
- в) мінерального походження
- г) утилізовані предмети
- д) дріт, фольга, бісер

2. Аплікація з природного матеріалу буває з :

- а) засушеного листя, квітів
- б) зображення квітів з пластиліну
- в) насіння і крупи
- г) соломки

3. Властивості пластиліну:

- а) м'який, пластичний, швидко зігрівається у руках
- б) не липне до рук
- в) рветься, гнеться, засихає
- г) прилипає до паперу і картону

II рівень

4. У початкових класах використовують для роботи такі види пластмас:

- а) пінопласт
- б) пластилін
- в) поролон
- г) поліетилен
- д) целофан
- е) фольга
- є) папір

5. Що таке ікебана:

- а) букет з засушених квітів
- б) композиція з природного матеріалу
- в) аплікація з квітів і трав

6.Створення композиції з насіння – це:

- а) флоромозаїка
- б) аплікація
- в) торцювання

III рівень

7.Консервацією називається:

- а) способи обробки рослинного матеріалу, які спрямовані на максимальне збереження властивостей рослин
- б) заготівля, сушка, фарбування
- в) заморожування рослин

8.Формотворча маса, яку виготовляють із волокнистих матеріалів з додаванням клеючих і наповнюючих речовин:

- а) пластилін;
- б) пап'є-маше;
- в) глина;
- г) пластмаси.

9.Пластилін – це:

- а) пластична маса, яка при висиханні зберігає надану їй форму, а після відпалювання стає твердою і міцною;
- б) пластичний матеріал, який тримає форму, але характеризується властивістю довго не висихати;
- в) формотворча маса, яку виготовляють із волокнистих матеріалів з додаванням клейких і наповнювальних речовин;
- г) формотворчий матеріал природного походження, широко використовується в різних галузях промисловості.

Критерії оцінювання тестових завдань.

Модульні контрольні тести складаються з трьохрівневими завданнями. За правильну відповідь в I рівні 2 бали, і II рівні 3 бали , у III рівні 4 бали. Найбільша кількість балів 27.

Таблиця відповідності кількості отриманих балів до оцінювання навчальних досягнень під час виконання модульних контрольних тестів.

Кількість отриманих балів	Оцінка
20 – 27	4
13 – 19	3
10 - 18	2
4 – 9	1

Підсумкові завдання на залік

Теоретичні питання.

1. Окресліть основні завдання технологічної освітньої галузі.
2. Які основні етапи предметно-перетворювальної діяльності.
3. Що таке інтеграція.
4. Специфіка і типи уроків, планування занять технологічної освітньої галузі.
5. Особливості інтеграції технологічної освітньої галузі в курсі «Я досліджую світ».
6. Назвіть і охарактеризуйте змістові лінії Типової освітньої програми (під керівництвом О. Савченко, Р. Шияном).
7. Що таке STEM-освіта.
8. Яка роль LEGO технологій в освітньому процесі НУШ.
9. Що таке метод «проектів».
10. Охарактеризуйте основні етапи виконання проекту.

Практичні завдання.

1. Написати план – конспект інтегрованого уроку «Я досліджую світ» на тему «Між минулим і майбутнім. Виготовлення оберегу.»
2. Визначити послідовність виготовлення виробів у техніці «орігамі».
3. Методика виконання витинанок у початкових класах.
4. Прийоми роботи з волокнистими матеріалами.
5. Особливості виготовлення ляльки - мотанки з тканини.
6. Методика виготовлення виробів з фетру.
7. Конструювання виробів з природних матеріалів.
8. Виготовлення орнаменту у техніці флоромозаїка.
9. Методика виготовлення виробів з пластичних матеріалів.
10. Використання утилізованих матеріалів у роботі з дітьми на заняттях технологічно освітньої галузі.

Тематика курсових робіт 2024.

1. Формування народної творчості у дітей молодшого шкільного віку на заняттях «Я досліджую світ» (технологічна освітня галузь).
2. Інтерактивні технології навчання на уроках «Я досліджую світ» (технологічна освітня галузь).
3. Формування естетичних смаків молодших школярів при вивченні технологічної освітньої галузі.
4. Використання презентацій як засобу активізації діяльності школярів на заняттях «Я досліджую світ» (технологічна освітня галузь).
5. Інтегрований підхід до вивчення технологічної освітньої галузі в початковій школі.
6. Проєктна діяльність на уроках технологічної освітньої галузі з предмету «Я досліджую світ».
7. Формування моральних якостей молодших школярів засобами вивчення технології на заняттях «Я досліджую світ».
8. Формування технічної творчості молодших школярів засобами вивчення технологічної освітньої галузі.
9. Формування інтересу до навчання в молодших школярів засобом творчих завдань на заняттях технологічної галузі в умовах НУШ.
10. Розвиток пізнавальної активності при конструюванні виробів в техніці «орігамі» на заняттях технології в початкових класах.

Наукове видання

*Рекомендовано до друку Методичною радою
Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж»
Волинської обласної ради
(протокол №8 від 25.03.2024.)*

**Викладання предметів
технологічної освітньої галузі
(практикум з методикою)**

Навчально-методичний посібник

Авт.-упоряд. А. Хомярчук, О. Цюняк

ISBN 978-617-7926-60-2

Віддруковано з готового макету замовника

Підписано до друку 16.05.2024 р.
Формат 60х84 1/16. Умов. друк. арк. 10,23.
Папір офсетний. Гарнітура “Times New Roman”.
Друк цифровий. Зам № 406.
Наклад 100 примірників.

Видавець Кушнір Г. М.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції: серія ІФ №31 від 26.01.2009 р.
76026, м. Івано-Франківськ, вул. Дорошенка, 22б,
тел. (099) 700-47-45, e-mail: kgm.print@i.ua